

INTEGRAAL GEHANDICAPTENBELEID

GEMEENTE VALKENSWAARD

2007 tot en met 2010

VOORWOORD

Voor mensen met een handicap is het vaak niet vanzelfsprekend om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven van alledag. De gemeente heeft beleid ontwikkeld om de belemmeringen voor mensen met een handicap weg te nemen of te verminderen. Dit is vastgelegd in deze nota die “Integraal gehandicaptenbeleid gemeente Valkenswaard 2007 tot en met 2010” is genoemd.

Om de samenwerking in het voortraject ofwel de beleidsvorming te kunnen bewerkstelligen is er in samenwerking met de Provincie Noord Brabant, vertegenwoordigd door POG Brabants Centrum voor Gehandicaptenbeleid en PON (Provinciale Instelling voor Advies Onderzoek en Ontwikkeling in Noord-Brabant, voorheen Provinciaal Opbouworgaan Noord-Brabant), het Platform Gehandicaptenbeleid Valkenswaard, de Gemeente Valkenswaard en een grote groep inwoners van de Gemeente Valkenswaard een traject gevolgd dat heeft geleid tot de notitie “Valkenswaard Onbeperkt”. Hierbij hebben inwoners van Valkenswaard knelpunten aan kunnen geven die zij in de dagelijkse situatie ervaren. Het gaat daarbij dan ook om de daadwerkelijke belangen van de mensen uit deze groep. Er zijn vragen gerezen als: Wie zorgt voor de bewustwording? Wie neemt initiatieven voor ondersteuning van de mantelzorg? Hoe worden de afspraken over de Wvg vastgelegd? Wie is verantwoordelijk voor de maatregelen op het gebied van de werkgelegenheid? Wat moet er gebeuren op het gebied van de volkshuisvesting?

Al deze vragen zijn verwerkt in het beleid met actiepunten en roepen bij uitvoering ervan wederom om samenwerking tussen instellingen, uitwisseling van informatie en regievoering. In een bijzonder nauwe en positieve samenwerking tussen de ambtelijke projectgroep van de gemeente Valkenswaard en het Platform Gehandicaptenbeleid is dit beleidsstuk tot stand gekomen. Het geeft richting aan waar we met z’n allen naar toe willen werken; het deel kunnen nemen aan het maatschappelijk leven van alledag door mensen met een handicap. Met dit beleidsdocument beschikt de gemeente Valkenswaard over een belangrijk instrument om hier vorm aan te kunnen geven.

D. Schuwer
Voorzitter Platform Gehandicaptenbeleid Valkenswaard

M. Wijnen
Wethouder gemeente Valkenswaard

INHOUDSOPGAVE

	Hoofdstuk	Bladzijde
	Voorwoord	
	Samenvatting en leeswijzer	1
1.	Inleiding en aanleiding	2
2.	Visie en definiëring	3
2.1	Visie op het integrale gehandicaptenbeleid	3
2.2	Definiëring	4
3.	Internationale ontwikkelingen; de 22 VN-Standaardregels	5
4.	Nationale ontwikkelingen	8
5.	Provinciale en regionale ontwikkelingen	11
6.	Beschrijving huidige stand van zaken in de gemeente Valkenswaard	11
6.1	Inleiding	11
6.2	Uitwerking van de huidige stand van zaken in de gemeente Valkenswaard aan de hand van de 22 Standaardregels	12
7.	Beschrijving gewenste situatie	27
8.	Beschrijving van het hiaat tussen de huidige situatie en de gewenste situatie en bijbehorende actiepunten	27
9.	Actiepunten in tabel en financieel overzicht	57
	Actiepunten in tabel	57
	Actiepunten met financiële consequenties per beleidsjaar	69
10.	Nawoord	71

Bijlage 1: Universele verklaring van de rechten van de mens

Bijlage 2: Levensfasen van de gehandicapte mens

Bijlage 3: Provinciale ontwikkelingen

Bijlage 4: Nadere uitwerking regiovisie 2004-2007 en overige regionale ontwikkelingen

Bijlage 5: Kengetallen van de gemeente Valkenswaard

Bijlage 6: Bestaande beleidsstukken en onderzoeken met relevantie voor het integraal gehandicaptenbeleid

Bijlage 7: Aanpasbaar bouwen in Nederland

Bijlage 8: Inhoudelijke wijzingen in de Wvg-Verordening 2005

Bijlage 9: Beschrijving diverse wetgeving inzake inkomensbehoud en sociale zekerheid van de gehandicapte inwoners van Nederland

Bijlage 10: Uitwerking sportmogelijkheden, recreatie en vrije tijd

Bijlage 11: De agenda 22 methode; vragen bij de 22 regels

Bijlage 12: Afkortingenlijst

Bijlage 13: Format uitvoering actiepunten van het integraal gehandicaptenbeleid

SAMENVATTING / LEESWIJZER

Voor u ligt de eerste notitie ‘integraal gehandicaptenbeleid’ van de gemeente Valkenswaard. Deze notitie is op een zeer interactieve wijze tot stand gekomen. De doelgroep, in de verschijningsvorm van het platform gehandicaptenbeleid Valkenswaard en de grote aantallen (gehandicapte) deelnemers aan de pilot ‘Valkenswaard Onbeperkt’, heeft in de vorm van coproductie meegewerkt aan de opbouw van deze notitie. Ook de instellingen hebben via het platform gehandicaptenbeleid en de Overleggroep Coördinatie Ouderenbeleid hun bijdrage geleverd. Tussentijds is de gemeenteraad en het college op de hoogte gehouden van de vorderingen en zijn er standpunten ingenomen voor de invulling van dit integrale beleidsstuk. Zie voor verdere uitwerking hiervoor hoofdstuk 1 ‘Voorwoord en aanleiding.’

Dit beleidsstuk is niet blanco gestart. Er lag een notitie van het platform gehandicaptenbeleid ‘Bouwstenen voor gehandicaptenbeleid’ van juli 2004, het onderzoeksrapport van de pilot Valkenswaard Onbeperkt van januari 2006, het bestaande landelijke (hoofdstuk 4), provinciale, regionale (hoofdstuk 5) en gemeentelijk (deel)beleid. Deze informatie is verwerkt in de beschreven huidige situatie en gewenste situatie, zie hoofdstuk 6 en 7. De 22 VN-standaardregels, zie hoofdstuk 3, zijn in de notitie gebruikt als (indelings)principe van de huidige situatie, de gewenste situatie en de beschrijving van het hiaat tussen de huidige en gewenste situatie in de vorm van actiepunten.

Voordat ingegaan is op de huidige situatiebeschrijving, gewenste situatie en de geformuleerde actiepunten die de kloof tussen de huidige en gewenste situatie moeten gaan dichten, is een visie en verdere definiëring weergegeven op het integraal gehandicaptenbeleid en de doelgroep waarvoor dit beleid is vervaardigd, zie hiervoor hoofdstuk 2.

Voor de volgende standaardregels zijn er voor de gemeente Valkenswaard actiepunten geformuleerd om stapsgewijs toe te werken naar de gewenste situatie:

1: Bevorderen van bewustwording, 2: Gezondheidszorg, 4: Ondersteunende diensten en voorzieningen, 5: Toegankelijkheid, 7: Werkgelegenheid, 11: Sport en recreatie, 13: Informatie en onderzoek, 14 Beleidsvorming en –planning .

De overige standaardregels waarvoor geen actiepunten zijn geformuleerd zijn even belangrijk, echter hebben voor de gemeente Valkenswaard voor de aankomende beleidsperiode minder prioriteit. Voor een volgende beleidsperiode kunnen accenten dus verschuiven naar andere standaardregels of andere actiepunten.

In totaal zijn er een kleine tachtig actiepunten geformuleerd, waarmee een start moet worden gemaakt of die compleet uitgevoerd dienen te worden in de beleidsperiode 2007 tot en met 2010. Dit lijkt een groot aantal. Veel actiepunten zijn echter qua inspanning en tijd snel uit te voeren en hebben geen grote financiële consequenties, zoals te zien is in hoofdstuk 8 en 9. Voor de uitvoering van de actiepunten is er in bijlage 13 een format opgenomen dat gebruikt kan worden bij de uitwerking van actiepunten.

Er is voor gekozen om de (achtergrond)informatie behorend bij de behandelde hoofdstukken in deze notitie in de bijlagen op te nemen. Zodoende is de kern van de notitie wat minder lijvig en de informatie is hierdoor wel eenvoudig terug te vinden voor de geïnteresseerde lezer.

HOOFDSTUK 1. INLEIDING EN AANLEIDING

Binnen de gemeente Valkenswaard worden er op allerlei vlakken initiatieven ontplooid voor de gehandicapte inwoners. Ook binnen de gemeentelijke organisatie is er vanuit diverse invalshoeken beleid ontwikkeld waarbinnen de aandacht voor gehandicapte inwoners een meer of minder prominente plek heeft gekregen. Op sommige plaatsen in deze integrale notitie wordt verwezen naar bestaande gemeentelijke beleidstukken. Deze beleidstukken worden vanuit praktische overwegingen niet in het integraal beleid opgenomen. Uiteraard zijn er daarnaast nog legio beleidsterreinen die terug te vinden zijn in het reguliere beleid voor de totale inwonersgroep van Valkenswaard.

Dit is echter de eerste maal dat er een integraal gehandicaptenbeleid verschijnt voor de gemeente Valkenswaard. Het woord integraal maakt duidelijk dat het een veelomvattende notitie is geworden, die tot stand heeft kunnen komen door de inbreng van vele (vertegenwoordigers van) gehandicapte inwoners, instellingen en organisaties. De allereerste en belangrijkste aanzet om te komen tot dit beleid is echter gegeven door het Platform Gehandicaptenbeleid Valkenswaard. Zij hebben de gemeente Valkenswaard een notitie aangeboden, genaamd 'Bouwstenen voor beleidsontwikkeling', waarin diverse vragen per thema zijn gesteld die van wezenlijk belang zijn voor het welbevinden van de gehandicapte inwoners van Valkenswaard.

Tevens heeft de aanmelding voor de provinciale pilot 'handicapproof' een impuls gegeven om te komen tot integraal beleid. Tot slot is in dezelfde periode 'Agenda 22' bekend geworden bij de gemeente Valkenswaard. In dit kader is door een afvaardiging van de belangenbehartigers van gehandicapte inwoners een cursus gevolgd. De drie belangrijkste impulsen voor de totstandkoming van het gehandicaptenbeleid, worden ook nadrukkelijk meegenomen in het vervolg. De bouwstenen en de uitkomsten van de pilot 'handicapproof' geven richting aan de formulering van de actiepunten. Agenda 22 vormt de kapstok waaraan het beleid wordt opgehangen. Agenda 22 kan worden gezien als mensenrechten voor de gehandicapte inwoners. Naast mensenrechten zijn er uiteraard ook plichten. Hierover later in dit stuk meer. Dit beleidsstuk is op zeer interactieve wijze tot stand gekomen.

De volgende partijen hebben intensief meegewerkt aan deze notitie: de ambtelijke projectgroep die bestond uit medewerkers van de afdeling publiekszaken, beheer grondgebied, wijk & welzijn en beleid & ontwikkeling. Een delegatie van het Platform Gehandicaptenbeleid, hét belangenbehartigingsorgaan van de doelgroep gehandicapten in Valkenswaard, is samen opgetrokken met de ambtelijke projectgroep. Gedurende het project zijn de portefeuillehouder en raadscommissie op de hoogte gehouden van het verloop en gevraagd om op bepaalde momenten mee te denken c.q. kaders aan te geven. Het Platform Gehandicaptenbeleid Valkenswaard heeft diverse organisaties gevraagd mee te denken met het opstellen van dit beleidstuk, denk aan de Biezenrijt, het platform gehandicapten 's-Hertogenbosch en de werkgroepen van het Valkenswaardse platform; de werkgroep Bruikbaarheid, Toegankelijkheid en Bereikbaarheid en de werkgroep sport, recreatie en cultuur. De Overleggroep Coördinatie Ouderenbeleid (OCO) is in het traject enkele malen geïnformeerd en heeft gelegenheid gekregen om de nodige inbreng te leveren. Door de inzet van de pilot handicapproof zijn alle Valkenswaardse gehandicapten uitgenodigd voor vier ontmoetingsdagen en een slotbijeenkomst. Tijdens de ontmoetingen zijn talloze onderwerpen aangedragen die aandacht behoeven in Valkenswaard. Zoals gezegd zijn deze onderwerpen meegenomen in de formulering van de actiepunten. Tot slot heeft de gemeente Valkenswaard zich aangemeld voor een cursus in het kader van agenda 22. Deze cursus werd door GGD-Nederland georganiseerd en had als doel om de cliëntenpositie te versterken en om de onderwerpen die in de gewenste situatie waren opgenomen te prioriteren. Kortom; gezien de vele meedenkers en voeders van het beleid, mag verondersteld worden dat dit stuk een breed draagvlak heeft.

HOOFDSTUK 2. VISIE EN DEFINIËRING

2.1 Visie op het integraal gehandicaptenbeleid

Mensenrechten en mensenplichten

Om de persoonlijkheid ten volle te ontwikkelen, kunnen individuen niet zonder de gemeenschap waarin ze leven. Hierbinnen heeft elk mens recht op bepaalde zekerheden zoals die zijn omschreven in het verdrag van de rechten van de mens en dat zijn goede rechten waaraan niet getornd mag worden. Maar zoals iedereen als kind al vroeg leert, horen bij rechten, plichten. In die gemeenschap worden de rechten van het individu beperkt door de rechten van de anderen: het eigen recht stopt waar het recht van een ander individu of van de gemeenschap begint. De grootste plicht van de mens is dus het respecteren van de rechten van anderen; anderen de mogelijkheid bieden een waardig leven uit te bouwen. De (gemeentelijke) overheid speelt hierin een belangrijke rol: door middel van wetten moet zij een raamwerk van regels (plichten) voorzien waardoor voor de hele bevolking een maximale uitoefening van rechten en vrijheden mogelijk gemaakt wordt. Maar de overheid mag niet meer beperkingen/verplichtingen opleggen dan strikt noodzakelijk. Dit is vooral moeilijk in zaken waarbij rechten van verschillende individuen met elkaar in conflict zijn. Als voorbeelden hierbij zijn te noemen: situaties waarbij het recht op bewegingsvrijheid in conflict komt met andermans recht op privacy en bezit en bijvoorbeeld de onverenigbaarheid van het recht op vrije meningsuiting met het vrijwaren van laster. Op de universele rechten van de mens, zie bijlage 1, zijn de VN-standaardregels gebaseerd.

Het streven binnen de gemeente Valkenswaard is de gehandicapte inwoners zoveel mogelijk gelijk te behandelen met het oog op hun rechten, maar daar tegenover staan dus ook plichten. Dit is een wezenlijk aspect dat helder en duidelijk moet zijn voor alle partijen.

Eigen verantwoordelijkheid; regulier waar kan, specifiek waar nodig

De overkoepelende doelstelling van dit integraal gehandicaptenbeleid is mogelijkheden creëren voor ‘volwaardig burgerschap’ voor de gehandicapte Valkenswaardse inwoners. De eigen verantwoordelijkheid staat hierbij altijd voorop. Als eigen verantwoordelijkheid nemen juist vanwege één of meer handicaps onmogelijk is, ligt de eerste verantwoordelijkheid bij de ouders/verzorgers of aangewezen mentor/bewindvoerder. Bij het nemen van de eigen verantwoordelijkheid hoort dat er in eerste instantie gebruik wordt gemaakt van de aanwezige algemene voorzieningen. Pas als dit niet toereikend is of niet geschikt is, wordt een beroep gedaan op specifieke voorzieningen, bijvoorbeeld de categoriale voorzieningen, vaak regionaal georganiseerd. Dit kan worden verwoord in het principe: ‘Regulier waar kan, specifiek waar nodig’. Dit principe is in de gemeente Valkenswaard leidend.

Ook de gehandicaptensector volgt deze visie. Zij bevindt zich in een beweging naar de maatschappij toe en tracht gehandicapte mensen in de maatschappij te laten integreren. De sector heeft op alle levensterreinen kennis en kunde die behouden moet worden. De gemeentelijke organisatie is voor een groot stuk afhankelijk van de sector met alle expertise op dit terrein. Samenwerking met de instellingen en natuurlijk de doelgroep zelf is van wezenlijk belang voor het laten welslagen van het integraal gehandicaptenbeleid.

Het glas is half vol...

In de visie van de gemeente is van grote betekenis dat de gehandicapte mens gezien wordt als een volwaardig mens met een behoefte aan ondersteuning op een bepaald vlak. Zoals een bestuurslid van het Platform Gehandicaptenbeleid illustratief formuleerde: “een doof mens

mist het contact met mensen, een blind mens mist het contact met de dingen en een motorisch gehandicapt mens en een chronisch ziek mens missen delen van het contact met mensen en dingen. Een psychisch gehandicapt mens is vaak minder goed in staat zelfstandig beslissingen te nemen c.q. minder handelingsbekwaam. Het gemis dient daar waar mogelijk aangevuld te worden met reguliere en zo nodig specifieke ondersteuning.

Hoewel de gehandicapte mens als volwaardig mens wordt gezien, heeft de gehandicapte mens in economisch opzicht vaak dubbel 'last' van zijn of haar beperkingen. Doordat de gehandicapte mens vaak niet volledig in staat is inkomen te verwerven, is het vanuit de kostenkant bezien moeilijk om bijvoorbeeld geschikte huisvesting te bekostigen.

Daarbovenop is het ook nog eens zo dat het leven met een handicap vele malen duurder is en de fiscale aftrekmogelijkheden beperkt zijn.

2.2 Definiëring

Voordat beleid gevormd kan worden voor de gehandicapte inwoners van Valkenswaard is het van belang dat er een duidelijke definitie wordt gekozen, die in het vervolg van het beleid consequent gehanteerd wordt.

Allereerst is gekozen voor het woord 'handicap' in plaats van 'beperking'. Deze keuze is met name ingegeven door het feit dat er onnodige verwarring kan ontstaan. Het woord beperking zou ook kunnen duiden op lichte vormen van behoefte aan corrigerende middelen.

Gehandicapten zijn eerst en vooral burgers. Burgers die op één of meerdere terreinen handicaps hebben. De verschillen tussen deze burgers met handicap(s) zijn net zo groot als bij mensen zonder beperkingen.

In de zorg voor gehandicapten wordt vaak onderscheid gemaakt in doelgroepen waarbij er wel steeds (meer) gezocht wordt naar combinaties en bijzondere voorzieningen alleen in te richten waar nodig. Doelgroepen die kunnen worden onderscheiden zijn:

- een verstandelijke / cognitieve handicap (VG)
- een lichamelijke handicap (LG)
- chronisch zieken
- een visuele of auditieve handicap (ZG)
- een handicap als gevolg van Autisme Spectrum Stoornis (ASS)
- een handicap als gevolg van niet aangeboren hersenletsel (NAH)
- wanneer er sprake is van combinaties spreken we over een meervoudige handicap (Uit: Perspectiefvolle maten, cijfers en trends gehandicaptenzorg in Zuidoost-Brabant, oktober 2005)
- de chronische geestelijke gezondheidszorg (GGz)

Exacte grenzen bepalen is erg moeilijk, zo niet onmogelijk. Daarbij is in veel gevallen de subjectieve beleving en beoordeling van de betreffende persoon bepalend of iemand zich bij de doelgroep gehandicapten vindt horen. Daarbij zal de gemeente waarschijnlijk nooit een volledig beeld krijgen van de totale doelgroep, aangezien een deel niet als gehandicapte wil worden aangemerkt of worden gekend. Dit moet gerespecteerd worden.

Als gemeente kan enkel die doelgroep in kaart worden gebracht die een (hulp)vraag heeft of ingeschreven is bij een platform, vereniging e.d. Juist omdat de gemeente geen volledig beeld heeft is het van belang dat brede informatieverstrekking helder is, zodat de totale doelgroep wel weet wat er mogelijk is.

Op individueel niveau is het eenvoudiger om vast te stellen of men kan spreken over een handicap. Hiervoor zijn onder andere bij indicatieorganen en gemeenten criteria ontwikkeld die gebruikt worden bij indicatiestelling. Hierdoor wordt op objectieve wijze duidelijk of de persoon voor bijvoorbeeld een aangevraagde voorziening in aanmerking komt. Het integrale beleid wordt geschreven voor de totale groep gehandicapte inwoners. Dit mag echter niet

betekenen dat hiermee de individuele benadering verdwijnt. Iedere mens is in zijn of haar situatie uniek. Dat is iets wat niet uit het oog verloren mag worden.

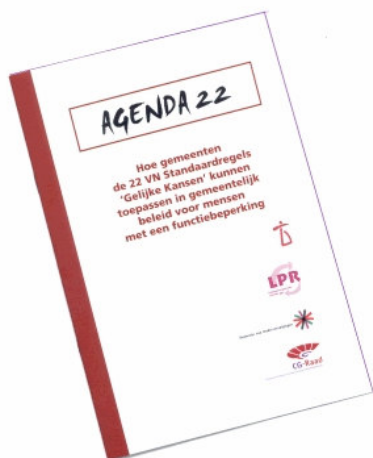
Om meer inzicht te verkrijgen in de diverse levensfasen van een gehandicapt mens en zaken waar men mee te kampen krijgt, is in bijlage 2 een beschrijving opgenomen uit de notitie Perspectievolle maten, cijfers en trends gehandicaptenzorg in Zuidoost-Brabant van oktober 2005. In de notitie Perspectievolle maten zijn mensen met een psychisch handicap niet meegenomen. Mensen vanuit de geestelijke gezondheidszorg hebben hier bezwaar tegen gemaakt. Aanvullende gegevens en inzichten over deze doelgroep zijn noodzakelijk. Uiteraard dient ook hierbij duidelijk te zijn dat ieder individu een eigen inkleuring kent van de levensfasen.

HOOFDSTUK 3 INTERNATIONALE ONTWIKKELINGEN; DE 22 VN-STANDAARDREGELS

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de belangrijkste internationale ontwikkelingen die impact hebben op het lokale integrale gehandicaptenbeleid.

Agenda 22 is gebaseerd op de 22 VN Standaardregels voor Gelijke Kansen voor mensen met een handicap uit 1993. Met Gelijke Kansen wordt hier bedoeld: mensen met een functiebeperking hebben van de maatschappij soms meer ondersteuning nodig om dezelfde levensomstandigheden te bereiken als andere burgers. Deze ondersteuning mag nooit beschouwd worden als een privilege: het is een recht van elk mens.

De Standaardregels vormden de voorloper van de Wet Gelijke Behandeling Gehandicapten en Chronisch Ziekten (lichamelijk, zintuiglijk, verstandelijk, psychisch, chronisch en verborgen), die op 1 december 2003 in werking is getreden. De Standaardregels zijn inmiddels alweer meer dan 10 jaar oud.

Agenda 22 is een praktische methode, waarmee gemeenten en lokale belangenorganisaties als gelijkwaardige partners beleid kunnen maken en waarmee de partijen het lokale voorzieningspakket kunnen doorlichten. Nauwe samenwerking tussen lokale overheden en belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking is essentieel voor het maken van effectieve plannen. De Standaardregels hebben echter geen wettelijke status. Zij vormen een politieke en morele verplichting die unaniem is aanvaard door de leden van de internationale samenleving. Nederland heeft de Standaard Regels ondertekend, maar ook de provincie Noord-Brabant heeft de regels expliciet aanvaard. Hierna worden de 22 standaardregels geciteerd.

De 22 VN-Standaardregels:

Regels m.b.t. deelname op voet van gelijkheid:

Regel 1. Bevorderen van bewustwording

De samenleving bewust maken van het feit dat er mensen met functiebeperkingen zijn en daarmee (dus ook) van hun rechten, behoeften, mogelijkheden en hun bijdragen.

Regel 2. Gezondheidszorg

Overheden moeten garant staan voor het bestaan van doeltreffende medische zorg voor mensen met een functiebeperking.

Regel 3. Revalidatie en Reïntegratie

Overheden moeten zorgen dat er voorzieningen zijn voor de revalidatie en reïntegratie van mensen met een functiebeperking, zodat zij zo zelfstandig mogelijk kunnen (blijven) functioneren.

Regel 4. Ondersteunende diensten en voorzieningen

Overheden moeten de ontwikkeling en de beschikbaarheid van ondersteunende diensten voor mensen met een functiebeperking garanderen, inclusief hulpmiddelen, om hen te helpen het niveau van onafhankelijkheid in hun dagelijks leven te verhogen en hun rechten uit te oefenen.

Regels m.b.t. werkterreinen:

Regel 5. Toegankelijkheid: fysieke omgeving en beschikbaarheid van informatie en communicatie.

Overheden moeten het overkoepelend belang erkennen van toegankelijkheid in het proces van gelijkschakeling van mogelijkheden in alle geledingen van de maatschappij. De overheden moeten voor mensen met functiebeperkingen: (a) actieprogramma's maken om de fysieke omgeving toegankelijk te maken en (b) maatregelen treffen om hen toegang te verschaffen tot informatie en communicatie.

Regel 6. Onderwijs

Overheden dienen gelijke kansen als uitgangspunt te erkennen voor basis-, voortgezet en hoger onderwijs in een geïntegreerde omgeving voor kinderen, jongeren en volwassenen met een functiebeperking. Zij moeten waarborgen dat dit onderwijs een geïntegreerd onderdeel is van het onderwijssysteem.

Regel 7. Werkgelegenheid

Overheden dienen het principe te erkennen dat mensen met een functiebeperking in staat moeten worden gesteld om hun mensenrechten uit te oefenen, met name wat werkgelegenheid betreft. Zij moeten op de arbeidsmarkt gelijke kansen krijgen voor productief en betaald werk, zowel op het platteland als in de steden.

Regel 8. Inkomensbehoud en sociale zekerheid

Overheden zijn verantwoordelijk voor het voorzien in sociale zekerheid en behoud van inkomen voor mensen met een functiebeperking.

Regel 9. Gezinsleven en persoonlijke levenssfeer

Overheden moeten bevorderen dat mensen met een functiebeperking volledig deelnemen aan het gezinsleven. Zij moeten hun recht op een persoonlijke levenssfeer beschermen en erop toezien dat de wet mensen met een functiebeperking niet discrimineert wat betreft seksuele relaties, huwelijk en ouderschap.

Regel 10. Cultuur

Overheden moeten zorgen voor integratie en deelname van mensen met een functiebeperking aan culturele activiteiten op een gelijkwaardige basis.

Regel 11. Sport en recreatie

Overheden moeten maatregelen treffen voor gelijke kansen voor beoefening van sport en recreatie door mensen met een functiebeperking.

Regel 12. Religie

Overheden moeten maatregelen bevorderen die mensen met een functiebeperking in staat stellen gelijkwaardig te participeren in het religieuze leven in hun leefomgeving.

Regels m.b.t. uitvoering:

Regel 13. Informatie en onderzoek

Overheden accepteren de eindverantwoordelijkheid voor het verzamelen en verspreiden van informatie over de leefomstandigheden van mensen met een functiebeperking en zij bevorderen uitgebreid onderzoek naar alle aspecten en problemen die het leven van mensen met een functiebeperking bemoeilijken.

Regel 14. Beleidsvorming en –planning

Overheden moeten ervoor zorgen dat rekening gehouden wordt met mensen met een functiebeperking bij alle beleidsvorming en –planning.

Regel 15. Wetgeving

Overheden dragen verantwoordelijkheid om een wettelijke basis te scheppen voor maatregelen die volledige participatie en rechtsgelijkheid waarmaken voor mensen met een functiebeperking.

Regel 16. Economisch beleid

Overheden dragen de financiële verantwoordelijkheid voor nationale programma's en beleid voor het scheppen van gelijke kansen voor mensen met een functiebeperking.

Regel 17. Coördinatie van werk

Overheden zijn verantwoordelijk voor het oprichten en versterken van nationale coördinatiecentra die moeten functioneren als expertisecentrum voor vraagstukken over functiebeperkingen.

Regel 18. Belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking

Overheden moeten het recht erkennen van belangenorganisaties om mensen met een functiebeperking op nationaal, regionaal en lokaal niveau te vertegenwoordigen. Overheden moeten ook de adviserende rol erkennen van deze organisaties bij de besluitvorming over het beleid.

Regel 19. Training van personeel

Overheden zijn verantwoordelijk voor het waarborgen van doelmatige training op ieder niveau van personeel dat betrokken is bij de planning en voorbereiding van programma's en voorzieningen voor personen met functiebeperkingen.

Regel 20. Nationale controle op en evaluatie van beleidsprogramma's in het kader van de 22 Standaard Regels

Overheden zijn verantwoordelijk voor voortdurende controle en evaluatie van nationale programma's en diensten voor gelijke kansen voor mensen met functiebeperkingen.

Regel 21. Technische en economische samenwerking.

Overheden in geïndustrialiseerde landen én ontwikkelingslanden hebben de verantwoordelijkheid om samen te werken om maatregelen te nemen voor het verbeteren van de leefomstandigheden van mensen met een functiebeperking.

Regel 22. Internationale samenwerking.

Overheden moeten actief deelnemen aan internationale samenwerking voor het beleid "Gelijke kansen voor mensen met een functiebeperking".

Het platform integraal gehandicaptenbeleid heeft op basis van agenda 22 een eigen indeling gemaakt in haar notitie 'Bouwstenen voor Beleidsontwikkeling'. Deze notitie heeft het platform geschreven als prikkel voor de gemeente om te komen tot invulling van het integraal gehandicaptenbeleid. De notitie Bouwstenen is bij de verdere totstandkoming als input gebruikt. Als een vergelijking wordt gemaakt tussen de thema's die het platform hanteert in haar notitie Bouwstenen en de regels van agenda 22, kunnen de volgende aansluitingen worden gevonden:

- 1) Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (sluit aan bij regel 2 + 4)
- 2) Volkshuisvesting (sluit aan bij regel 3)
- 3) Informatievoorziening (sluit aan bij regel 5)
- 4) Werkgelegenheid (sluit aan bij regel 7)
- 5) Bereikbaarheid, toegankelijkheid, bruikbaarheid (sluit aan bij regel 5)
- 6) Sport, recreatie en cultuur (sluit aan bij regel 10 + 11)
- 7) Verhouding Platform Gehandicaptenbeleid en de gemeente Valkenswaard (sluit aan bij regel 18)

In het vervolg wordt enkel op die regels verdergegaan waarop de gemeente grotere invloed heeft. Dit betekent dat de regels 16, 17, 20, 21 en 22 hierna niet meer aan bod zullen komen.

HOOFDSTUK 4. NATIONALE ONTWIKKELINGEN

Hierna worden de belangrijkste nationale ontwikkelingen geschetst die van grote invloed zijn op het lokale integrale gehandicaptenbeleid.

Wet gelijke behandeling

Mensen met een functiebeperking mogen op basis van deze wet niet langer worden gediscrimineerd op het gebied van arbeid en beroepsopleidingen. Ook moet het openbaar vervoer over de weg in 2010 toegankelijk worden gemaakt. Het openbaar vervoer over rails dient in 2030 toegankelijk te worden gemaakt. De wet is van kracht vanaf 1 december 2003. Onderzocht wordt of de wet kan worden uitgebreid met de terreinen primair en voortgezet onderwijs. Inmiddels is het aspect 'wonen' opgenomen.

Centrale indicatiestelling

De indicatiestelling voor mensen met functionele en verstandelijke beperkingen wordt per 1 januari 2005 ondergebracht bij de RIO's onder landelijke verantwoordelijkheid van het Centrum Indicatiestelling Zorg.

Beperking van regionaal vervoer

Per 1 april 2005 worden de bovenregionale vervoerssystemen (Valys) voor mensen met een handicap gewijzigd. Het is voortaan beperkt mogelijk om tegen een concurrerend tarief te reizen, ter compensatie voor het feit dat toegankelijkheid van treinen en bussen nog niet is gerealiseerd. Mensen die nu niet per trein kunnen reizen, moeten de lasten van taxivervoer en dergelijke op dit moment grotendeels zelf dragen.

Modernisering AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten)

De AWBZ heeft de afgelopen jaren de overgang van een aanbod naar vraaggestuurd zorgsysteem bewerkt. Daarmee is de positie van de zorgvrager versterkt. De keuzemogelijkheden zijn verruimd en de zorgvragers maken, uitgaande van het recht op zorg, van de nieuwe mogelijkheden gebruik om een voor hen passend aanbod te kiezen. De functiegerichte indicatiestelling en daaraan verbonden financiering leiden er tevens toe dat zorgaanbieders zich moeten bezinnen op de manier waarop zij invulling kunnen blijven geven aan een kwalitatief goede zorg op maat en de veranderende zorgvragen. Door deze ontwikkeling vindt er een vermaatschappelijking plaats. Mensen kunnen vaker blijven wonen in hun oorspronkelijke leefomgeving. Vanuit onder meer deze ontwikkeling ontstaat de aandacht voor de woonservicezones in de wijken.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Hieronder vallen de huidige Welzijnswet, de Wet voorzieningen gehandicapten en delen van de AWBZ (huishoudelijke zorg, delen van persoonlijke zorg en ondersteunende begeleiding bij zelfstandig wonen).

De WMO regelt vormen van maatschappelijke ondersteuning die het mensen mogelijk maakt om zo lang mogelijk zelfstandig te functioneren en deel te nemen aan de samenleving. Het uitgangspunt hierbij is dat burgers zelf en met elkaar doen wat ze zelf en met elkaar kunnen.

Er wordt gedacht in een viertrapsmodel:

- 1) Eigen verantwoordelijkheid: Iedereen is zelf verantwoordelijk voor het regelen van zaken om te kunnen participeren, in overleg en met steun van zijn eigen sociale netwerk.
- 2) Civil society: Burgers zijn niet alleen verantwoordelijk voor zichzelf, maar ook voor elkaar. Denk aan vrijwilligerswerk en burenhulp. De gemeente stimuleert en faciliteert waar nodig.
- 3) Algemene lokale voorzieningen: Gemeenten voorzien in collectieve ondersteuning van participatie waar alle burgers gebruik van kunnen maken, inclusief kwetsbare burgers. Meestal gebeurt dit via opdrachten aan derden, zoals sociaal-cultureel werk, maatschappelijkwerk, sport etc.
- 4) Specifieke voorzieningen: Gemeenten moeten voorzien in een persoonsgericht ondersteuningsaanbod voor kwetsbare burgers gericht op participatie knelpunten waarvoor ze vanuit de eigen mogelijkheden en ondanks de steun van de civil society en/of algemene voorzieningen onvoldoende oplossingen kunnen vinden. Voorbeelden zijn: informatie & advies, regie-ondersteuning, mobiliteit, woningaanpassing, praktische hulp, huishoudelijke verzorging, dagbesteding, sociale contacten, veiligheid, psychosociale begeleiding etc.

De WMO beschrijft acht prestatievelden waarop de gemeente beleid moet voeren, te weten participatie & ondersteuning, voorzieningen informatie & advies, ondersteuning mantelzorg & vrijwilligers, versterken sociale samenhang & leefbaarheid, accommodaties, preventieve voorzieningen jeugd, individuele voorzieningen kwetsbare burgers, maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en huiselijk geweld.

De gemeente krijgt de verantwoordelijkheid voor de individuele verstrekkingen en indicatiestelling en inkoopprocedures van huishoudelijke hulp. Tevens krijgt ze de verantwoordelijkheid voor mantelzorg en vrijwilligerswerk, vermaatschappelijking van gehandicaptenzorg en geestelijke gezondheidszorg, verder extramuralisering kortdurende ouderenzorg (wonen met zorg en welzijn), daadwerkelijke implementatie van één loket en huiselijk geweld, opzet van een basisstructuur. De gemeente kan haar verantwoordelijkheid heel pragmatisch oppakken en de voorgaande zaken in praktijk regelen, maar kan ook een bredere insteek kiezen. In deze bredere insteek formuleert de gemeente een visie op haar regiefunctie, de civil society en de collectieve regelingen en individuele verstrekkingen.

De doelgroepen die in de wet genoemd worden zijn:

- personen met een lichamelijke handicap
- personen met een verstandelijke handicap
- personen met een psychische handicap
- kwetsbare ouderen
- sociaal kwetsbare en dakloze personen

De WMO regelt, zoals het er nu uitziet, dat mensen met een handicap niet alleen voor hulpmiddelen, woningaanpassingen en vervoersvoorzieningen bij de gemeente terecht kunnen, maar ook voor lichtere vormen van zorg en begeleiding. Vertegenwoordiging van mensen met psychiatrische problematiek en hun belangenorganisaties is gewenst. Participatie van deze groep op gemeentelijk niveau loopt achter.

Beeldvorming

Televisiepresentatrice Lucille Werner presenteert met ingang van 31 mei 2006 de mis(s)verkiezing. Deze mis(s)verkiezing wordt speciaal voor gehandicapte inwoners georganiseerd. Dit om de Nederlanders te laten zien dat gehandicapte mensen ook heel mooi kunnen zijn. Ook schrijft ze het boek 'Het leven loopt op rolletjes'. In haar boek stelt ze dat er geen handicap bestaat, wel een uitdaging. Ze laat zien dat een handicap bij kan dragen aan je geluk. Dat het iets extra's kan geven waarop een ander best jaloers kan zijn. Ze vertelt over oplossingen die ze gevonden heeft voor

moeilijke situaties en zegt dat we een foutje in de omgang met elkaar moeten wegwerken, zodat er geen gehandicapten meer bestaan en het leven op rolletjes loopt. Haar motto: Durf jezelf te zijn, er zijn nog zoveel anderen!

De initiatieven die Lucille Werner ontplooit hebben door haar bekendheid grote betekenis voor de beeldvorming.

Ook het tijdschrift Flair besteedt in nummer 49 van 2005 aandacht aan zogenaamde 'rolmodellen'. Dit zijn mooi uitgedoste vrouwen in een rolstoel ofwel glamourmode op wielen genoemd. Weer een initiatief dat het beeld van de gehandicapte mens meer laat integreren in dit maal de lezerswereld van damesbladen.

HOOFDSTUK 5 PROVINCIALE EN REGIONALE ONTWIKKELINGEN

De provinciale visie op lichamelijk, zintuigelijk en meervoudig gehandicapten is ook gebaseerd op de standaardregels van de VN en de non-discriminatiewetgeving met betrekking tot handicap en leeftijd. De provinciale stuurgroep heeft een aantal projecten opgepakt vanuit haar provinciale verantwoordelijkheid. In bijlage 3 treft u de diverse provinciale projecten aan. In de uitwerking van het lokale integrale gehandicaptenbeleid, wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de aanwezige provinciale kennis en onderzoeken.

Op regioniveau is er een visie neergelegd op de gehandicaptenzorg in ZuidOost-Brabant 2004-2007. Het doel en de functie van de ontwikkeling van de regiovisie gehandicaptenzorg ZuidOost (ZO) Noord-Brabant is tweeledig:

- het ontwikkelen van het Perspectief 2010. Dit is een gezamenlijk kader waarbinnen alle betrokken partijen, vanuit het eigen perspectief, verder invulling kunnen geven aan de zorg voor mensen met een lichamelijke of verstandelijke handicap.
- op basis hiervan afspraken maken over een sluitend aanbod van woon-, zorg-, welzijns- en dagbestedings-, onderwijs-, vorming & educatie-, informatie- en werkvoorzieningen in de Regio ZO-Brabant.

Voor meer inhoudelijke informatie wordt verwezen naar bijlage 4. Ook hier geldt dat alle voor de lokale situatie relevante zaken, worden meegenomen in de uitwerking van de actiepunten.

HOOFDSTUK 6 BESCHRIJVING HUIDIGE STAND VAN ZAKEN IN DE GEMEENTE VALKENSWAARD

6.1 Inleiding

De huidige stand van zaken zal hierna geschetst worden aan de hand van de 22 VN-standaardregels, genoemd onder hoofdstuk 3 van deze notitie. Zoals in hoofdstuk 3 is aangegeven wordt hier verder niet meer ingegaan op regel 16, 17, 20, 21 en 22 aangezien deze regels niet van toepassing zijn voor de lokale situatie.

In bijlage 5 wordt ter beeldvorming van de doelgroep ingegaan op de demografische ontwikkeling, het aantal leerlingen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer en het zogenaamde rugzakje en de aanwezige woonzorgvoorzieningen in Valkenswaard en de regio.

In bijlage 6 wordt ingegaan op andere bestaande beleidsnotities binnen de gemeente Valkenswaard en gehouden onderzoeken die relevant zijn voor het integraal gehandicaptenbeleid en onderdelen in zich hebben die verwijzen naar de doelgroep gehandicapten. De overige bestaande gemeentelijke beleidsnotities die niet in bijlage 6 zijn opgenomen, bevatten geen specifieke verwijzingen of onderdelen voor gehandicapten, maar zijn voor de totale inwonersgroep, dus ook voor de gehandicapte inwoners, van toepassing.

6.2

Uitwerking van de huidige stand van zaken in de gemeente Valkenswaard aan de hand van de 22 Standaardregels

Regel 1. Bevorderen van bewustwording

De samenleving bewust maken van het feit dat er mensen met functiebeperkingen zijn en daarmee (dus ook) van hun rechten, hun behoeften, hun mogelijkheden en hun bijdragen.

Methodes voor bewustwording

Bij de totstandkoming van de BTB-rapportage (Bereikbaarheid, Toegankelijkheid, Bruikbaarheid) is een heel concrete methode gebruikt om de bewustwording van de diverse participanten te vergroten. De betrokken partijen, zoals stratenmakers, werkvoorbereiders en toezichthouders, hebben door het centrum van Valkenswaard in rolstoelen een rondgang gemaakt. Dit opent de ogen voor de diverse knelpunten en hindernissen die in de diverse routes aanwezig zijn. Tevens vergroot het het begrip voor de leefwereld en de beleving waarmee de gehandicapte mens te maken heeft.

Tijdens de in Valkenswaard georganiseerde cursus ‘agenda 22’, hebben twee chronisch zieken hun levensverhaal verteld aan de cursisten. Zij zetten uiteen met welke problemen zij in het dagelijkse leven te maken hebben. Dit is een vrij eenvoudige manier, maar erg doeltreffend en confronterend. Het meest volledige zou zijn als gehandicapte mensen met diverse problematiek hun beeld op de wereld zouden kunnen meegeven. Op die manier wordt meteen duidelijk dat per problematiek en per individu de situatie kan verschillen.

Een andere manier die de bewustwording vergroot is bijvoorbeeld het bestaande project “Dialogo in het donker”. Dit is een wandeling door absolute duisternis. Er valt niets te zien, maar wel te voelen, te horen, te ruiken en te proeven. Het verscherpt de overige zintuigen; de wereld wordt op een hele andere manier ervaren en ontdekt. Het alledaagse leven wordt een beleving op zich. Een blinde gids leidt bezoekers door deze onzichtbare wereld. Je stapt in de wereld van een blinde mens. Deze ervaring is uitstekend geschikt als methode voor bewustwording.

Het in de huid kruipen van de gehandicapte medemens heeft een toegevoegde waarde, met name voor die personen die niet dagelijks geconfronteerd worden met een gehandicapte medemens. Een stukje bewustwording vergroot het begrip en helpt bij de beleidsvoorbereiding, -vorming, besluitvorming en het uitvoerende werk voor de groep gehandicapten.

Pilot handicaproof

Aangezien de gemeente Valkenswaard het vanuit diverse invalshoeken, waaronder de landelijke ontwikkelingen en eigen politieke agenda, van belang vindt om zoveel mogelijk zicht te krijgen op de groep gehandicapte inwoners, is Valkenswaard aangemeld als pilotgemeente voor ‘handicaproof’. De pilot handicaproof is een vervolg op het eerder doorlopen traject ‘ouderenproof’. De pilot handicaproof tracht de sociale kaart in beeld te brengen en de groep gehandicapten in Valkenswaard te bereiken en te motiveren en stimuleren om naar vier ontmoetingsdagen te komen, alwaar informatie kan worden uitgewisseld tussen de gehandicapte inwoners onderling en informatie vanuit instellingen verstrekt kan worden. Informatie uit deze pilot is ook opgenomen in dit integraal beleidsplan.

Beeldvorming

Het is niet altijd eenvoudig om over een handicap te praten met familie, vrienden of burens. Toch kan een gesprek verhelderend werken waardoor de ander ook weet hoe er mee om te gaan. Contacten met andere mantelzorgers en lotgenotencontacten kunnen heel waardevol zijn.

www.heelnormaal.nl is een site die ontwikkeld is voor de beeldvormingscampagne 'Heel Normaal'. Deze site laat bezoekers zien dat het heel normaal is dat mensen met een verstandelijke handicap deelnemen aan de samenleving. Dat mensen met én zonder handicap samen leven, wonen, werken en plezier maken.

Regel 2. Gezondheidszorg

Overheden moeten garant staan voor het bestaan van doeltreffende medische zorg voor mensen met een functiebeperking.

Er bestaan veel verschillende aandoeningen en beperkingen die leiden tot een handicap. Ook zijn er even zo veel medische en paramedische behandel- en onderzoeksmethoden. Vaak krijgt men via de behandelend arts informatie over de aandoening, ziekte of behandeling. Wanneer er meer informatie benodigd is, kan men veelal terecht bij het patiëntenservicebureau van het ziekenhuis. Zij kunnen uitzoeken of er folders zijn over een bepaalde ziekte of handicap en of er belangenverenigingen zijn. De patiëntenverenigingen kunnen bij uitstek de nodige informatie over een bepaalde ziekte geven.

Lokaal gezondheidsbeleid

Het vierjarige 'lokaal gezondheidsbeleid' is in concept gereed. Het beleid is ter bespreking aangeboden aan de werkgroep 'Preventief Gezondheidsbeleid Ouderen' (PGO), de portefeuillehouder en burgemeester. Aan het PGO namen deel: Paladijn, Zuidzorg, Algemeen Maatschappelijk Werk, GGD en het seniorenberaad. Gevraagd is om integraal mee te denken voor alle doelgroepen, dus ook voor gehandicapten en chronisch zieken.

Reguliere voorzieningen

Gehandicapte inwoners maken uiteraard ook gebruik van de reguliere voorzieningen in Valkenswaard. Naast de huisarts, tandarts, fysiotherapeuten etc. is er in de gemeente Valkenswaard een verpleeghuis aanwezig waar onder meer gerevalideerd kan worden. Daarnaast biedt de thuiszorg mogelijkheden om, met beperkingen, zo lang mogelijk thuis verzorgd te worden. De dichtstbijzijnde ziekenhuizen zijn te vinden in Veldhoven en Eindhoven. De meeste eerstelijnsvoorzieningen zijn in Valkenswaard goed toegankelijk en bereikbaar.

WMO

Met de inwerkingtreding van de WMO krijgt de gemeente een nog grotere verantwoordelijkheid om de toegankelijkheid van voorzieningen te waarborgen. Het grootste spanningsveld zal liggen in het bepalen van het minimaal benodigde kwaliteitsniveau, het gewenste kwaliteitsniveau en het beschikbare budget. Aannemelijk is dat iedere gemeente in Nederland de wens heeft om een zo hoog mogelijk kwaliteitsniveau te kunnen garanderen voor haar inwoners. In het lopende project WMO binnen de gemeente Valkenswaard zullen deze grenzen gaandeweg duidelijk moeten worden.

Mantelzorg

Veel mensen helpen iemand die zorg nodig heeft, bijvoorbeeld hun partner, ouder, kind of vriend. We noemen deze mensen mantelzorgers. Alleen in Noord-Brabant zorgen zo'n 400.000

mensen voor familie of vrienden. Van deze mensen verlenen er 112.000 al langer dan drie maanden meer dan acht uur zorg per week. Mantelzorgers vinden het zorgen meestal vanzelfsprekend en zijn daarom niet zo snel geneigd anderen bij de zorg in te schakelen. Zij doen dat liever zelf. Hun volledige aandacht gaat uit naar degene die zij verzorgen. Die persoon staat centraal. Ze cijferen zichzelf grotendeels weg. Toch is het voor veel mantelzorgers ook belangrijk om tijd voor zichzelf te hebben. Om op adem te komen, om hun energie in bijvoorbeeld sport te steken en om sociale contacten aan te halen. De tijd voor zichzelf kan ertoe bijdragen dat zij de zorg voor de ander langer kunnen volhouden. Mantelzorgers vinden het moeilijk om de zorg over te dragen. Soms denken ze er gewoon niet aan, omdat ze het zo vanzelfsprekend vinden om te zorgen. Soms voelen ze zich simpelweg verplicht om te zorgen als er een beroep op hen wordt gedaan. Veel mantelzorgers weten helemaal niet dat ze de zorg af en toe kunnen overdragen aan iemand anders, of weten niet waar ze terecht kunnen om hulp te krijgen.

Vanuit de provincie wordt het werk van mantelzorgers zeer gewaardeerd en de mantelzorgers verdienen steun. Eén van de belangrijkste punten is respijtzorg; tijdelijk overdragen van zorg aan iemand anders. Er zijn diverse vormen van respijtzorg: respijtzorg thuis via onder meer allerlei vormen van (vrijwillige) thuiszorg door onder meer kerken, het 'maatjesproject' van MEE, het Rode Kruis, de Zonnebloem en de organisatie thuiszorg, en respijtzorg buitenshuis door verpleeg- en verzorgingshuizen, logeerhuizen, zorghotels, hospice, bijna-thuis-huis, zorgboerderijen en naschoolse opvang. In Valkenswaard is er (geïndiceerde) respijtzorg in de vorm van dagopvang en logeeropvang te krijgen in het verpleeghuis en de verzorgingshuizen van Stichting Valkenhof. (Uit: Respijtzorgvoorzieningen in Noord-Brabant, PON, 2005). In Valkenswaard bevindt zich onder de vlag van Paladijn een steunpunt voor Mantelzorg. Dit steunpunt organiseert jaarlijks een 'Dag van de mantelzorg'. Ontspanning staat voorop, maar ook informatie wordt gegeven over diverse ondersteuningsmogelijkheden. Verder dient de dag ervoor om elkaar te ontmoeten. In 2005 heeft de provincie daarnaast voor de Brabantse mantelzorgers die werk met zorg moeten combineren een weekend georganiseerd. Tijdens dit weekend werden inleidingen, uitwisselingen en oefeningen geprogrammeerd. Een Vanuit de GGZ is er een contactgroep in het leven geroepen die in samenwerking met de kerk ontspanningsmogelijkheden aanbiedt aan degenen waarvoor zij mantelzorger zijn.

Logeerkring voor kinderen met een beperking

MEE Zuidoost Brabant is in 2006 een nieuw initiatief gestart, te weten mogelijkheden creëren voor logeren voor kinderen met een beperking. De bedoeling van de logeerkring is de ouders wat rust te bieden en tegelijkertijd de kinderen plezieren. Het project is vooralsnog alleen bedoeld voor Eindhoven en de Kempen. Zowel de gastgezinnen als de gezinnen met een kind met een beperking kunnen zich aanmelden bij MEE. Door middel van informatie die verzameld wordt door vragenlijsten, 'koppelt' MEE passende gezinnen aan elkaar. Het betreft hier vrijwilligerswerk. Het gastgezin ontvangt enkel een onkostenvergoeding.

Regel 3. Revalidatie en Reïntegratie

Overheden moeten zorgen dat er voorzieningen zijn voor de revalidatie en reïntegratie van mensen met een functiebeperking, zodat zij zo zelfstandig mogelijk kunnen (blijven) functioneren.

Voorzieningen revalidatie en reïntegratie

In de gemeente Valkenswaard kan gerevalideerd worden in het verpleeghuis Kempenhof van stichting Valkenhof. Voor specifiekere gevallen kan er gerevalideerd worden in Eindhoven en Hoensbroek (Limburg). Ook de thuiszorginstellingen kunnen in de thuissituatie een stuk zorgdragen voor het zelfstandig maken en houden van gehandicapten. De geestelijke

gezondheidszorg heeft een divers aanbod op het gebied van rehabilitatie bij wonen, dagbesteding, werken en onderwijs.

Aanpasbaar bouwen binnen de gemeente Valkenswaard

In bijlage 7 worden, als achtergrondinformatie, de diverse in Nederland aanwezige mogelijkheden met betrekking tot aanpasbaar bouwen beknopt beschreven.

Nieuwbouw

Aanpasbaar bouwen is met het nieuwe Bouwbesluit, waar rekening is gehouden met goede toegankelijkheid voor iedereen, waaronder lange mensen en rolstoelgebruikers, een verplichting geworden voor alle nieuwbouwprojecten. Het Bouwbesluit is vanzelfsprekend opgenomen in de bouwverordening van de gemeente Valkenswaard. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan een volwaardig burgerschap voor mensen met een fysieke functiebeperking. Hiermee is al een stuk van gevraagde voorzieningen voor gehandicapte inwoners opgevangen. In de landelijke wetgeving zijn (onder andere oppervlakte/hoogte) normen vastgesteld op grond waarvan getoetst kan worden of de nieuwbouw toegankelijk moet worden gemaakt. Deze norm is vastgesteld per soort van bestemming (bijvoorbeeld horeca, onderwijs winkels etc.). Berekend is dat wanneer deze norm bereikt wordt, het 'lucratief' is om aanpassingen door te voeren. Als gemeentelijke overheid mag je niet afwijken van landelijke wetgeving, tenzij er met alle betrokkenen van een nieuwbouwproject in een overeenkomst wordt afgesproken dat er, ondanks dat de norm niet wordt gehaald, toch aan de toegankelijkheid wordt gewerkt. Het punt van financiering zal hierbij een lastige zaak blijven.

Specifieke woningbouw, zoals focuswoningen, is hiermee nog niet geregeld. Voor de gemeente is het lastig om in deze eisen te stellen aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties en andere bouwondernemers, aangezien de gemeente nog niet over een totaaloverzicht beschikt van wat voor soort woningen op welke plaatsen gebouwd zouden moeten worden. Echte richtlijnen c.q. voorwaarden zijn daardoor nog niet mee te geven aan woningbouwcorporaties e.d., zolang zij zich binnen de normen (o.a. bouwvolume) bewegen.

Bestaande bouw

Als bestaande woningen aangepast zouden moeten worden, kan een beroep worden gedaan op de Wvg. Een voorwaarde daarbij is echter wel dat het een particulier initiatief dient te zijn. Dus verenigingen van eigenaren komen hiervoor niet in aanmerking. Algemene toegankelijkheidsvoorzieningen van bijvoorbeeld een appartementencomplex komen ook niet in aanmerking voor een Wvg-subsidie.

In de huisvesting van verstandelijk gehandicapten en psychiatrisch gehandicapten vindt een grote deconcentratie van woonvoorzieningen van het instellingsterrein naar een gewone leefomgeving plaats (extramuraliseren). Elke intramurale voorziening waar van oudsher 'zorg binnen de muren' verstrekt wordt, volgt deze ontwikkeling en dat proces is nog lang niet afgerond. Enkele instellingen zijn al jaren bezig en hebben al een substantieel deel van de instellingsbevolking in genormaliseerde woonvormen in de wijk gehuisvest, sommige instellingen staan nog aan het begin van deze operatie. In het kielzog van het deconcentreren vinden ook herschikkingen plaats op het instellingsterrein. Door het verminderde aantal personen dat daar verblijft is vaak ruimte voor groepsverkleining en sommige instellingen benutten de mogelijkheid om 'gewone' burgers op het terrein te laten wonen, de zogenaamde omgekeerde integratie. (Uit: Veranderingsprocessen in de verstandelijk-gehandicaptenzorg, PON, december 2003)

De gemeente denkt mee bij verzoeken tot bouw door bijvoorbeeld instelling de Plaatsse, zodat deze de mogelijkheid krijgt om grond te verwerven en aangepast te bouwen. De woningen worden geschikt gemaakt voor mensen met een verstandelijke handicap waar de nodige zorg ter plekke verleend kan worden. Aanpasbaar bouwen is tot op heden niet getoetst aan de eisen ter verkrijging van het Internationale Toegankelijkheid Symbool. Daarnaast is er de nota 'Wonen voor mensen met een psychiatrische achtergrond', waarin de behoefte aan aangepaste woningen voor deze doelgroep wordt beschreven.

Regel 4. Ondersteunende diensten en voorzieningen
Overheden moeten de ontwikkeling en de beschikbaarheid van ondersteunende diensten voor mensen met een functiebeperking garanderen, inclusief hulpmiddelen, om hen te helpen het niveau van onafhankelijkheid in hun dagelijks leven te verhogen en hun rechten uit te oefenen.

Wvg

Per 1 april 1994 is de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) in werking getreden. In deze wet is geregeld dat de gemeente moet zorgdragen voor het verstrekken van woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen aan mensen met een handicap. Het uitgangspunt is dat mensen met een handicap zo goed als mogelijk zelfstandig moeten kunnen leven. Wanneer iemand door zijn handicap problemen heeft met het gebruik van het openbaar vervoer, zijn verplaatsing in de directe woonomgeving of het gebruik van zijn woonruimte, dan kan hij een beroep doen op de Wvg. Mobiliteit is een groot goed. Of het nu gaat om familiebezoek, uit winkelen of een avondje naar de schouwburg. Iedereen moet de mogelijkheid hebben zich te verplaatsen. Er zijn verschillende mogelijkheden wat vervoersvoorzieningen betreft. De wet geldt voor alle mensen met een handicap ongeacht hun leeftijd. De hulp vanuit de gemeente moet toereikend zijn. Daarvan is sprake, als de voorziening de beperkingen van de gehandicapte kan wegnemen of verminderen. Als er meerdere mogelijkheden zijn om dat te bereiken, kan de gemeente kiezen voor de goedkoopste oplossing. De gehandicapte kan dus niet zonder meer aanspraak maken op de voorziening waar zijn voorkeur naar uitgaat. De regels die de gemeente hierbij hanteert zijn in een verordening vastgelegd. De Wvg richt zich op aanpassing van woonvoorzieningen (woningaanpassing of verhuizing), collectief vervoerssysteem (tegemoetkoming in kosten van (rolstoel)taxi, eigen auto of bruikleenauto), verplaatsingsmiddelen en rolstoelen in bruikleen. In de folder Wvg is een nagenoeg volledig overzicht opgenomen van de voorzieningen.

In 2005 is de verordening van de Wvg aangepast. De regeling wordt aangepast op basis van landelijke ontwikkelingen in de afgelopen jaren. Daarnaast worden enkele onderwerpen verder uitgewerkt. Gezien de toenemende vergrijzing en het toenemend beroep dat inwoners doen op de Wvg, dient de gemeente de regeling stringenter uit te voeren om ervoor te zorgen dat de voorzieningen ook in de naaste toekomst nog betaalbaar blijven. De belangrijkste wijzigingen worden ter informatie in bijlage 8 beschreven.

Gehandicaptenparkeerkaarten en –plaatsen

Gehandicaptenparkeerkaarten en –plaatsen is één van de zaken die voortvloeien uit het parkeerbeleid en horen niet thuis onder de Wet voorzieningen gehandicapten. Een gehandicapte kan – onder de voorwaarde dat medisch advies de aanvraag ondersteunt – in aanmerking komen voor de verstrekking van een parkeerkaart. Dit geldt ook voor de gehandicaptenparkeerplaats.

Het gehandicaptenparkeren is met ingang van de publicatiedatum in het tweede kwartaal van 2006 kostenloos. Dit is na evaluatie van het parkeerbeleid besloten door de gemeenteraad. Naast publicatie in de plaatselijke media, wordt op de parkeerautomaten aangegeven dat gehandicapten geen betalingsverplichting hebben. Het verkrijgen van een parkeerkaart voor mantelzorgers van gehandicapten is vereenvoudigd. De mantelzorger hoeft enkel voor de indicatiestelling die benodigd is te betalen. De vergunning wordt vervolgens kostenloos door de gemeente beschikbaar gesteld. Hierdoor mag de mantelzorger parkeren op plaatsen voor vergunninghouders bij het huisadres van de gehandicapte. Door de hoge parkeerkosten wordt het bezoek afgeremd om eens wat langer op visite te gaan. Met name zou er aandacht moeten zijn voor de gebieden rondom verpleeghuis en zorgcentra. Voor geheel Valkenswaard is de maatregel getroffen om het eerste uur half tarief in rekening te brengen. Dit lost een deel van dit probleem op.

Regel 5. Toegankelijkheid: fysieke omgeving en beschikbaarheid van informatie en communicatie.

Overheden moeten het overkoepelend belang erkennen van toegankelijkheid in het proces van gelijkschakeling van mogelijkheden in alle geledingen van de maatschappij. De overheden moeten voor mensen met functiebeperkingen: (a) actieprogramma's maken om de fysieke omgeving toegankelijk te maken en (b) maatregelen treffen om hen toegang te verschaffen tot informatie en communicatie.

Digitale informatie: Website / internet

De gemeentelijke website voldoet aan de eisen van 'Drempels weg'. Van het onderdeel 'producten- en dienstencatalogus' van de huidige website is een versie voor blinden en slechtzienden verkrijgbaar. Tevens is er een link gelegd vanuit de gemeentesite naar de site van het Platform Gehandicaptenbeleid.

Persoonlijke informatievoorziening

De afdeling publiekszaken heeft in de hal van het gemeentehuis een zogenaamde publiekswinkel gerealiseerd. Deze publiekswinkel is mede met het oog op klantvriendelijkheid, toegankelijkheid en bereikbaarheid aangepast. Vanuit de WMO wordt aangestuurd op één loket. Onderzocht moet worden hoe dit in concreto het beste vormgegeven kan worden. Momenteel beschikt Paladijn over een loketfunctie. De loketfunctie bij de Paladijn wordt Lokaal Informatie- en Adviescentrum (LIAC) genoemd. Bij het LIAC kunnen inwoners van Valkenswaard informatie en advies krijgen over allerlei zaken op het gebied van welzijn, wonen en zorg. De medewerkers van het LIAC kunnen ook aanmeldingen verzorgen voor diensten als de klussendienst, sociale alarmering, meer bewegen voor ouderen, vrijwillige thuiszorg of de seniorenadviseur. Ook aanmeldingen voor AWBZ-voorzieningen zoals thuiszorg, dagbehandeling of opname in een verpleeghuis kunnen via het LIAC aangevraagd worden. Er zijn hierover contacten met het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) die bepaalt of men voor een AWBZ-voorziening in aanmerking komt. Mantelzorgers kunnen bij het LIAC terecht voor informatie en advies over ondersteuningsmogelijkheden. Daarnaast beschikken alle instellingen op hun eigen terrein over een informatiebalie. Het is zaak om op een logische wijze deze informatie te bundelen waar mogelijk en zinvol en te decentraliseren waar dat praktischer is.

VOGG

Het VOGG geeft een maandelijks tijdschrift 'Raakpunt' uit met veel informatie voor ouders en verwanten. Tevens zijn er jaarvergaderingen en thema-avonden te bezoeken en wordt algemeen en individueel advies gegeven. Enkele keren per jaar vindt er afdelingsinformatie plaats. Er is ook een website met nieuws over de regio-activiteiten. Het VOGG organiseert een moederreis en contactmiddag waar gezelligheid te vinden is en mogelijkheden geboden worden om ervaring uit te wisselen.

Toegankelijkheid openbaar vervoer

Vanuit het ministerie en de provincie wordt gestreefd naar het meer toegankelijk maken van het openbaar vervoer. Het busvervoer wordt vanuit de provincie en het SRE als speerpunt genomen. Er wordt gewerkt aan het toegankelijk maken van haltes, infrastructuur en de bussen en de bejegening door de chauffeurs. Idealiter zou het busvervoer per 2010 toegankelijk moeten zijn, waarvan 40% van de bussen in 2006 toegankelijk zouden moeten zijn, jaarlijks oplopend met 8,5%. Dit betekent voor Noord-Brabant dat rond 2013 alles in orde zou moeten zijn. Actiepunten hierbij zijn: aanpassingen van haltes,abri's, bussen en scholing van chauffeurs. De gemeente heeft een rol bij het aanpassen van de haltes enabri's.

BTB-rapportage openbaar gebied

Er is een rapportage gemaakt inzake BTB (Bereikbaarheid, Toegankelijkheid, Bruikbaarheid) In deze rapportage zijn een zestal routes nader bekeken. Deze routes betreffen doorgaande routes in het openbaar gebied, zie bijlage 6.

Toegankelijkheid van openbare gebouwen zoals scholen, buurtcentra, sportcomplexen etc.

De toegankelijkheid van scholen, buurtcentra en andere voorzieningen zijn voor het grootste deel nog niet getoetst op bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid. Een uitzondering hierop vormen dertien openbare gebouwen die in beheer zijn bij de gemeente Valkenswaard, zie bijlage 6.

Subsidiescan

In de halfjaarlijks terugkerende subsidiescan zal worden opgenomen dat er onderzocht zal worden welke subsidiemogelijkheden bestaan voor het verbeteren van bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van gebouwen, voorzieningen en infrastructuur.

Regel 6. Onderwijs

Overheden dienen gelijke kansen als uitgangspunt te erkennen voor basis-, voortgezet en hoger onderwijs in een geïntegreerde omgeving voor kinderen, jongeren en volwassenen met een functiebeperking. Zij moeten waarborgen dat dit onderwijs een geïntegreerd onderdeel is van het onderwijssysteem.

Lokale situatie met betrekking tot het onderwijs

Zoals in iedere gemeente wordt er in Valkenswaard naar gestreefd om alle kinderen, met of zonder handicap naar het voor hem/haar meest geschikte onderwijs te laten gaan, zodat ieder kind met een startkwalificatie de arbeidsmarkt op kan. In Valkenswaard is er naast het reguliere basisonderwijs ook speciaal basisonderwijs. Kinderen die, met eventuele extra ondersteuning, niet gedijen in het reguliere onderwijs, kunnen dus binnen de gemeentegrens naar het speciaal basisonderwijs. Helaas biedt dit niet voor alle kinderen een sluitende oplossing. Voor deze kinderen moet een school gezocht

worden buiten de grenzen van het Valkenswaardse. Kinderen met een handicap komen in aanmerking voor het leerlingvervoer. In het schooljaar 2004-2005 is er een groep van 116 kinderen die naar scholen buiten Valkenswaard moeten reizen om naar het geschikte schooltype te kunnen gaan. Buiten deze 116 kinderen om zijn er nog 3 kinderen, die vanwege hun handicap gebruik maken van het leerlingvervoer naar een reguliere school. De regeling Weer Samen Naar School stimuleert zoveel mogelijk dat gehandicapte leerlingen deel kunnen nemen aan het reguliere onderwijs. In Valkenswaard zijn er in 2005 26 kinderen die een zogenaamd rugzakje toegewezen hebben gekregen. Dit rugzakje zorgt ervoor dat de school extra middelen krijgt die ingezet kunnen worden ten behoeve van de inzet van de nodige ondersteuning van deze kinderen. Vanuit de Regionale Expertisecentra zoals bijvoorbeeld de Rungraaf en de Mytylschool worden specialisten door het Valkenswaardse primaire onderwijs ingeschakeld om kinderen en docenten extra ondersteuning te bieden. De landelijke wetgeving dwingt hiermee als het ware af dat de reguliere scholen letterlijk en figuurlijk open staan voor kinderen die succesvol kunnen zijn met wat extra ondersteuning. Bij Scholenbureau Kempenland is de coördinator Weer Samen Naar School werkzaam, die ook Valkenswaard als aandachtsgebied heeft.

Regel 7. Werkgelegenheid

Overheden dienen het principe te erkennen dat mensen met een functiebeperking in staat moeten worden gesteld om hun mensenrechten uit te oefenen, met name wat werkgelegenheid betreft. Zij moeten op de arbeidsmarkt gelijke kansen krijgen voor productief en betaald werk, zowel op het platteland als in de steden.

Gemeente Valkenswaard

Als het gaat over werkgelegenheid heeft de gemeente meerdere rollen. De gemeente is zelf werkgever en zou in het bieden van werkgelegenheid aan mensen met een handicap voorbeeldgedrag tentoon moeten stellen. De gemeente Valkenswaard staat hier voor open. Er zijn tientallen medewerkers die beschikken over werkplekaanpassingen die voortkomen uit kleine of wat grotere functiebeperkingen. Een beperkt aantal medewerkers heeft in de loop der tijd aangepast werk gekregen. Bij werving en selectie nemen gehandicapte kandidaten dezelfde positie in als niet-gehandicapte kandidaten. Gekeken wordt naar geschiktheid voor de invulling van de vacante functie. Er is dus geen sprake van positieve discriminatie. De gehandicapte kandidaat krijgt een gelijke kans. Wel verricht de gemeente alle mogelijke inspanningen om haar medewerkers die tijdens het dienstverband (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt worden, te herplaatsen.

De gemeente is daarnaast in gesprek met het plaatselijke bedrijfsleven. De gemeente kan vanuit haar positie het bedrijfsleven attenderen op de morele verplichting om gehandicapte kandidaten een gelijke behandeling te geven. Het hoort echter tot de verantwoordelijkheid van bedrijven zélf om te zorgen voor een kwalitatief geschikt personeelsbestand. De gemeente heeft geen echte instrumenten voorhanden die zij in deze dwingend kan opleggen. De gemeente kan enkel eisen stellen aan de bedrijven/instellingen waaraan subsidie wordt verstrekt. De eisen richten zich echter dan op de te leveren producten/diensten; de verantwoording van inzet van de subsidie ten behoeve van deze producten/diensten. De algemene subsidieverordening van de gemeente Valkenswaard is hierbij leidend. De gemeente treedt ook op als voorzieningbewaker, zie hiervoor onder regel 8.

Reïntegratieverordening

De gemeente Valkenswaard hanteert een reïntegratieverordening. In deze reïntegratieverordening wordt beschreven hoe bepaalde voorzieningen aan een bepaalde doelgroep kunnen worden toegekend. De doelgroep bestaat uit inwoners met een uitkering vanuit de wet Werk en Bijstand, Weduwe- of Wezenuitkering of werkzoekenden zonder uitkering. De voorzieningen zijn nader uitgewerkt in het 'Besluit reïntegratiesubsidies'. De gemeente verstrekt subsidie aan werkgevers die inwoners uit de beschreven doelgroep in dienst nemen. Dit om te stimuleren dat deze doelgroep aan werk wordt geholpen. Het subsidiebedrag bestaat uit 100% minimumloon voor een periode van maximaal 3 jaar. Gesproken wordt hier over de zogenaamde 'vangnetbanen'.

IWA

Het Instituut voor Werkloosheids- en Achterstandsvraagstukken (IWA) is in 1976 in Zwolle opgericht als instelling voor mensen zonder werk. Sinds die tijd is de missie: "Bestrijding langdurige werkloosheid". In de loop der jaren is het IWA uitgegroeid van een sociaal adviesbureau tot een zelfstandig opererend reïntegratiebedrijf, dat zich met behulp van arbeids(re)integratie-activiteiten, verzuimbestrijding en loopbaaninterventie richt op integratie van uitkeringsgerechtigden en werkenden op de arbeidsmarkt. Het IWA biedt arbeidsintegratie voor starters, arbeids(re)integratie naar loonvormende arbeid en projectontwikkeling en advies. Het IWA heeft een vestiging in Valkenswaard; het IWA arbeidsintegratie De Kempen.

Sommige mensen met een handicap zijn niet in staat werk te vinden. Een alternatief is dan meedoen aan arbeidsactiviteiten in een van de dagcentra in de regio.

Meare en de Plaatsse

Met collega-instelling de Plaatsse wordt samengewerkt op het gebied van dagbesteding om cliënten mogelijkheden te bieden voor werkzaamheden buiten het dagcentrum. Er is een project begeleid vrijwillig werken. De cliënten werken bij bedrijven en de cliënt krijgt ondersteuning van een jobcoach.

Ergon

Naast de gemeente is Ergon een belangrijke instelling die gehandicapten te werk stelt of begeleidt naar werk. Deze instelling wil het beste uit mensen naar boven halen, ter bevordering van integratie in en participatie aan onze maatschappij.

Ergon is de uitvoeringsorganisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven en samenwerkingsverband van de gemeenten Eindhoven, Geldrop/Mierlo, Heeze/Leende, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. Voor deze gemeenten voert de GRWRE de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) uit en andere onderdelen van gesubsidieerde arbeid. De kern van de WSW is: het bieden van werkgelegenheid aan mensen met een handicap onder aangepaste omstandigheden. De werkomgeving en het werk zijn gericht op het maximaal behouden en ontwikkelen van arbeidsbekwaamheden. Ergon vervult haar rol door werkaanbod, begeleidingsexpertise en door een betrouwbare partner te zijn voor het bedrijfsleven.

MEE

MEE is geen afkorting, maar staat voor MEEdenken, MEEdoen en MEEgaan. MEE kiest ervoor om onafhankelijke, laagdrempelige en persoonlijke cliëntondersteuning te bieden en staat daarmee in de eenduidige en gelijkwaardige positie met de cliënt. MEE bevordert daarbij vanuit een klantvriendelijke en respectvolle benadering de regie van mensen met een

handicap in samenwerking met hun naasten en verwanten die zo gezamenlijk de cliënten van MEE vormen. Organisaties die voorwaardenscheppend zijn voor deze participatie aan de samenleving kunnen ook, als klanten van MEE, rekenen op de steun van MEE om de door onze cliënten ervaren belemmeringen voor deelname weg te nemen. MEE is een onafhankelijke organisatie voor iedereen in de regio Zuidoost Brabant met een handicap. MEE is toegankelijk voor mensen in alle leeftijden met een verstandelijke-, lichamelijke beperking of chronische ziekte, mensen met een stoornis op het autistisch spectrum. MEE richt zich in begeleidende sfeer zowel op het onderdeel arbeid als op het sociale en educatieve leven. Ook organisaties, cliëntenbelangenverenigingen, overheden en anderen die betrokken zijn bij mensen met een handicap, kunnen terecht bij MEE. MEE biedt informatie, advies, ondersteuning en trajectbegeleiding aan individuele cliënten, mantelzorgers (ouders, gezin en verzorgers) en groepen. Naast de individuele cliëntondersteuning verzorgt MEE ook collectieve taken. Zie hiervoor onder het kopje 'belangenbehartiging', regel 18.

GGzE

Binnen de GGzE is volop aandacht voor arbeidstoeleiding voor mensen met een psychiatrische handicap. De GGzE heeft geparticipeerd in een landelijk implementatie-onderzoek van een arbeidstoeleidsprogramma IPS (Individuele Plaatsing en Steun). Dit onderzoek is uitgevoerd door het Trimbos Instituut en heeft als doel om in een geïntegreerde werkwijze (combinatie van behandeling, begeleiding en arbeidsintegratie) de arbeidsparticipatie van deze doelgroep te vergroten. De resultaten zijn dat 38 % van de deelnemers is toegeleid naar werk. Daarnaast biedt de GGzE ondersteuning bij het vinden van dagbesteding en zijn er een aantal specifieke dagbestedingsprojecten.

Regel 8. *Inkomensbehoud en sociale zekerheid* ***Overheden zijn verantwoordelijk voor het voorzien in sociale zekerheid en behoud van inkomen voor mensen met een functiebeperking.***

Met het oog op inkomensbehoud en sociale zekerheid geldt dat de gemeente diverse rollen vervult. De gemeente als werkgever heeft de verplichting, evenals alle andere werkgevers, om te voorzien in sociale zekerheid en behoud van inkomen voor mensen met een functiebeperking. De gemeente voert een stuk voorlichting, zodat inwoners weten voor welke ondersteuning zij in aanmerking kunnen komen. De gehandicapte inwoners nemen hier geen andere plaats in dan alle andere inwoners van Valkenswaard.

Gemeentelijk team Werk, Inkomen en Zorg

Bij de gemeente Valkenswaard kunnen inwoners van de gemeente terecht voor:

- Uitkeringen zoals de Wet Werk en Bijstand (WWB) en Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (Ioaw). De aanvraag dient ingediend te worden bij het CWI en deze wordt verder afgehandeld door de gemeente.
- Bijzondere bijstand
- Bijdrage Maatschappelijke Participatie
- Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg):vergoedingen op het gebied van woningaanpassingen, vervoer, rolstoelen en andere hulpmiddelen
- Gehandicaptenparkeerkaarten en gehandicaptenparkeerplaatsen
- Schuldhulpverlening

Het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) is het eerste loket voor iedereen die op zoek is naar werk en/of een WW- of bijstandsuitkering wil aanvragen.

Bij het UWV kan de Wajong-uitkering worden aangevraagd.

Alle werkgevers voeren de wet PEMBA, REA en WIA uit.
Zie bijlage 9 voor een verdere uitwerking van deze wetgeving.

Regel 9. Gezinsleven en persoonlijke levenssfeer
Overheden moeten bevorderen dat mensen met een functiebeperking volledig deelnemen aan het gezinsleven. Zij moeten hun recht op een persoonlijke levenssfeer beschermen en erop toezien dat de wet mensen met een functiebeperking niet discrimineert wat betreft seksuele relaties, huwelijk en ouderschap.

Het hebben van relaties is voor ieder mens belangrijk. Het gaat hier onder andere over het hebben van sociale contacten bijvoorbeeld in de buurt en op het werk, het hebben en onderhouden van vriendschappen en om relaties en seksualiteit.

Voor wat betreft de totstandkoming van wetgeving op het vlak van gezinsleven en persoonlijke levenssfeer heeft de gemeente weinig tot geen invloed.

Regel 10. Cultuur
Overheden moeten zorgen voor integratie en deelname van mensen met een functiebeperking aan culturele activiteiten op een gelijkwaardige basis.

Het gebouw 'De Hofnar' is toegankelijk en in redelijke mate bereikbaar voor gehandicapten. De Hofnar is een cultuurcentrum waarin de bibliotheek, het Centrum voor Muziek en Dans, de volksuniversiteit, de Draaikolk en het theater gevestigd zijn. De Valkenswaardse musea zijn goed tot redelijk toegankelijk. Deelname aan zangverenigingen, toneelgezelschappen etc. is vooral afhankelijk van de locatie waar gerepeteerd wordt en de aard van de handicap. Deelname aan carnavalsverenigingen en bloemencorso-buurtschappen etc. is ook afhankelijk van de aard van de bezigheden en handicap. In principe staan alle verenigingen, musea en overig genoemde zaken open voor gehandicapte inwoners.

Regel 11. Sport en recreatie
Overheden moeten maatregelen treffen voor gelijke kansen voor beoefening van sport en recreatie door mensen met een functiebeperking.
Behoefte m.b.t. sport- en bewegingsactiviteiten voor mensen met een functiebeperking of chronische aandoening in Valkenswaard en omgeving.

Sport

Valkenswaard heeft samen met zeven andere gemeenten in de regio (Best, Heeze-Leende, Oirschot, Veldhoven, Geldrop, Son & Breugel en Aalst-Waalre) het thema aangepast sporten aangepakt. In het kader van het Regionaliseringsproject aangepast sporten De Kempen, werd vier jaar lang het aangepast sporten in de regio centraal gesteld. Nieuwe sporten werden gestart, evenementen en kennismakingsactiviteiten werden georganiseerd. Bovendien werden verenigingen ondersteund vanuit het project. Doel was het aangepast sporten blijvend te stimuleren voor gemeenten en (toekomstige) sporters. Een van de activiteiten van het regionaliseringsproject was het CARA-zwemmen. Dit initiatief wordt sindsdien structureel ondersteund door de gemeente Valkenswaard. Daarnaast zijn er voor verenigingen mogelijkheden om subsidie aan te vragen voor activiteiten in het

kader van aangepast sporten.

Een blijvend concreet resultaat van de regionale aanpak is de Sportgids Aangepast Sporten. Daarin wordt voor de acht gemeenten en voor Eindhoven een actueel overzicht gegeven van activiteiten voor aangepast sporten bij u in de buurt.

Binnen de gehandicapten sport zijn verder de volgende instellingen van belang:

- Stichting Nationaal Fonds Sport Gehandicapten, afdeling Valkenswaard e.o.
- NEBAS, district Noord-Brabant (Nederlandse Bond voor Aangepast Sporten), Roosendaal
- Sportinstuif De Bengels, Verstandelijk Gehandicapten, Valkenswaard
- Valkenswaardse Gehandicapten Sport-en Recreatie Vereniging (VGSR) voor zwemmen, atletiek en recreatieve zaalsport
- Astma Patiëntenvereniging Vbba/LCP, afdeling Valkenswaard/De Kempen
- Belangenvereniging Hart- en Vaatziekten
- Dovenvereniging Kompas 2000, Eindhoven
- Zwemclub de Dolfijnen
- Wedex zwemvereniging
- Platform Gehandicaptenbeleid Valkenswaard: Scootmobielclub en rolstoeldansen
- VOGG Valkenswaard e.o.

Zie bijlage 10 voor een verdere uitwerking van de diverse sportmogelijkheden.

Wvg

De Wet voorziening gehandicapten kent diverse vergoedingen voor gehandicapte sporters. Vergoed worden onder meer vervoer en (sport)rolstoelen. Uit de pilot 'Valkenswaard Onbeperkt' blijkt dat er wel behoefte is aan deelname aan reguliere sportverenigingen. Vaak ontbreekt het bij de doelgroep aan kennis over de mogelijkheden.

Recreatie/Vrije tijd

Vrije tijd betekent voor veel mensen tijd voor ontspanning, sport, hobbies en erop uitgaan om leuke dingen te doen. Bovendien versterkt het samen sporten, spelen, uitgaan of op vakantie gaan de sociale contacten. Mensen met een handicap kunnen niet altijd gebruik maken van de reguliere mogelijkheden. Echter; ook mensen met een handicap willen hun tijd nuttig doorbrengen. De regio Zuidoost-Brabant kent verschillende vormen van dagbesteding en activiteitencentra voor mensen met een verstandelijke beperking of voor mensen met een lichamelijke beperking.

De belangrijkste instellingen op dit gebied zijn:

- De Biezenrijt, dagbestedingscentrum, St. Meare
- Buurtcentrum De Hijskraan
- Speel-othek
- VOGG, Valkenswaard en omgeving, tevens belangenvereniging verstandelijk gehandicapten
- Scouting
- Centrum voor Muziek en Dans
- Activiteiten Cara Vereniging Valkenswaard
- Activiteiten belangenvereniging Hart- en Vaatpatiënten
- Dovenvereniging Kompas2000

Zie bijlage 10 voor een verdere uitwerking van de recreatieve en vrijetijds mogelijkheden.

Recreatiegebieden

De toegankelijkheid van bospaden en recreatiegebieden laat ook nog vaak te wensen over.

Horecabezoek

In de praktijk blijkt dat het bezoek aan horecagelegenheden in Valkenswaard vrijwel onmogelijk is voor inwoners met een handicap. De terrassen en toiletten zijn hierbij vaak de probleemveroorzakers.

Voorzieningen voor ontmoeting en sociale contacten GGZ

Veel mensen met een psychiatrische handicap hebben moeite hun eigen sociale netwerk te ontwikkelen en te onderhouden. Ook is er sprake van grote eenzaamheid en sociaal isolement. Vele gemeenten kennen inloop- en ontmoetingsvoorzieningen voor deze doelgroep, vaak aangevuld met maatjesprojecten. Op deze manier worden deze personen geholpen zich staande te houden en worden kansen geboden om met de steun en contacten die ze daar kunnen opdoen maatschappelijk beter te participeren. Stichting De Boei heeft 4 september 2002 een tweede dependance geopend in de Kempen. In goed overleg met de beheerscommissie van de Sint Martinusparochie Dommelen is op de Bergstraat 17 een inloop- en activiteitenproject gestart. In februari 2004 heeft deze inloop een huiselijke en gastvrije huiskamer geopend die gehuisvest op dezelfde lokatie. Deze inloop is een gezamenlijk project met de GGzE en de RIBW. Activiteiten die tijdens deze inloop worden georganiseerd zijn ontmoeting, spelletjes, hobby-activiteiten, educatie-activiteiten en uitstapjes. De ruimte in Dommelen is momenteel te klein en beschikt niet over voldoende 'eigenheid'.

Regel 12. Religie

Overheden moeten maatregelen bevorderen die mensen met een functiebeperking in staat stellen gelijkwaardig te participeren in het religieuze leven in hun leefomgeving.

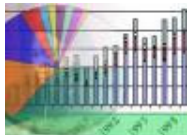

De gemeente Valkenswaard beschikt over een zestal parochies en bijbehorende kerken, te weten Parochie H. Antonius van Padua (Antoniuskerk Valkenswaard-Noord), Parochie H. Maria (Mariakerk Valkenswaard-Oost), Parochie H. Martinus (Martinuskerk Dommelen), Parochie H. Nicolaas (Nicolaaskerk Valkenswaard-Centrum), Parochie H. Servatius (Servatiuskerk Borkel) en de Protestantse Gemeente te Valkenswaard (Ontmoetingskerk Valkenswaard Centrum).

Er bestaat momenteel geen overzicht van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de kerken in Valkenswaard.

Regel 13. Informatie en onderzoek

Overheden accepteren de eindverantwoordelijkheid voor het verzamelen en verspreiden van informatie over de leefomstandigheden van mensen met een functiebeperking en zij bevorderen uitgebreid onderzoek naar alle aspecten en problemen die het leven van mensen met een functiebeperking bemoeilijken.

Onderzoek doelgroep WMO

De gemeente beschikt nog niet over een geactualiseerd bestand van alle Wvg-gerechtigden in Valkenswaard, uitgesplitst naar lichamelijke beperking, verstandelijke beperking, psychiatrische beperking en chronische ziekte.

Daarnaast beschikt de gemeente ook nog niet over een overzicht van de totale groep gehandicapten in Valkenswaard.

Registratie aangepaste woningen

Er is een beperkte registratie van aangepaste woningen en van de aard van de aanpassingen alsmede van roerende zaken.

Overzicht BTB openbare gebouwen

De gemeente heeft gedeeltelijk inzicht in de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid (BTB) van haar eigen gebouwen en de gebouwen die door de gemeente worden beheerd. De brandweer toetst namelijk of de gebouwen in overeenstemming zijn met de afgegeven bouwvergunning en kijkt daarbij onder andere naar veiligheid en toegankelijkheid. Door verschillende regelgeving met ieder andere invalshoeken en uitgangspunten blijken er echter nogal eens tegenstrijdige eisen te worden gesteld, denk aan de tegenstrijdigheid van brandveiligheidseisen, toegankelijkheidseisen, geluidsisolatie-eisen, inbraakbeveiliging etc. Hier dient steeds de meest geschikte middenweg in gezocht te worden. Daarnaast heeft er een project plaatsgevonden, geïnitieerd door de werkgroep BTB van het platform gehandicaptenbeleid, waarin een dertiental gemeentelijke gebouwen zijn onderzocht op BTB, zie bijlage 6. Een compleet overzicht over BTB ontbreekt.

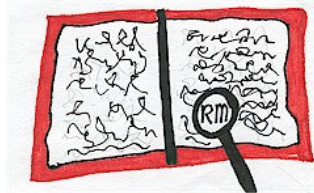
Regel 14. Beleidsvorming en –planning

Overheden moeten ervoor zorgen dat rekening gehouden wordt met mensen met een functiebeperking bij alle beleidsvorming en –planning.

Bij het opstellen van beleidsstukken en plannen is het nog geen vanzelfsprekendheid dat er rekening gehouden wordt met mensen met een handicap. Het voorliggende integraal gehandicaptenbeleid is echter wel bij uitstek een notitie die in coproductie met de doelgroep tot stand is gekomen. Ook de uitvoering wordt in samenwerking met de doelgroep vormgegeven.

Regel 15. Wetgeving

Overheden dragen verantwoordelijkheid om een wettelijke basis te scheppen voor maatregelen die volledige participatie en rechtsgelijkheid waarmaken voor mensen met een functiebeperking.

Het maken van wetgeving is een rijksaangelegenheid. De gemeente Valkenswaard kan via de Vereniging Nederlandse Gemeenten hierop invloed proberen uit te oefenen. Tot op heden is dit nog niet aan de orde geweest.

Regel 18. Belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking

Overheden moeten het recht erkennen van belangenorganisaties om mensen met een functiebeperking op nationaal, regionaal en lokaal niveau te vertegenwoordigen. Overheden moeten ook de adviserende rol erkennen van deze organisaties bij de besluitvorming over het beleid.

Platform gehandicaptenbeleid en werkgroepen

Om de doelgroep gehandicapten een duidelijke plaats in de gemeente Valkenswaard te geven, is er een belangenvertegenwoordigings- c.q. inspraakorgaan in het leven geroepen. Het platform gehandicapten zorgt voor gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeente bij onder meer beleidsvoorbereiding -vorming en -uitvoering. Het platform wordt gesubsidieerd op basis van de ‘Verordening cliëntenparticipatie gehandicaptenbeleid’. Door de vaststelling van de verordening is het platform een formeel inspraakorgaan geworden. De verordening cliëntenparticipatie gehandicaptenbeleid geeft aan dat de gemeente een zodanige subsidie

verstrekt aan het platform dat het platform in staat is de belangen te behartigen van de burgers met een functiebeperking of chronische aandoening. Het platform wil dat alle burgers kunnen deelnemen aan het gemeenschapsleven in Valkenswaard, zelfstandig en op de manier die mensen zelf verkiezen. Dat geldt voor iedereen, ook voor mensen met een handicap of een chronische ziekte. Ook zij willen winkelen, het theater bezoeken, sporten en zelfstandig hun huishouden doen. Om dat doel te bereiken moeten soms extra maatregelen worden genomen door gemeente, bedrijven, instellingen en verenigingen.

Aan het platform zijn drie werkgroepen gelieerd, die zich bezighouden met belangrijke onderwerpen voor de doelgroep, te weten BTB (Bereikbaarheid, Toegankelijkheid en Bruikbaarheid), Wvg (Wet voorziening gehandicapten) en Sport & Recreatie & Cultuur. Deze werkgroepen adviseren het platform en overleggen ook minimaal vier maal per jaar. Deze structuur wordt wellicht gewijzigd naar de opzet van projectgroepen die zich bezig gaan houden met de uitwerking van de in dit beleidsstuk geformuleerde actiepunten.

WMO en belangenbehartiging

In samenhang met de WMO is er een traject uitgezet dat moet gaan leiden tot cliëntenparticipatie van alle doelgroepen die bij de WMO thuishoren. De bestaande belangenbehartigingsorganen en overige overlegvormen zijn hiervoor inmiddels bijeengekomen. Op dit moment is er sprake van overlegvormen tussen instellingen op het gebied van ouderen (OCO) en jeugd (platform integraal jeugdbeleid) en is er het seniorenberaad waarin de ouderen zelf zijn vertegenwoordigd, het jongerenplatform en het Platform Gehandicaptenbeleid waarin de gehandicapten worden vertegenwoordigd. Naast deze lokale overlegvormen zijn er ook regionale/provinciale belangenbehartigingsorganen die in deze stroom mee zouden moeten gaan. De WMO stuurt erop aan dat de diverse belangenbehartigingsorganen de handen ineen gaan slaan.

MEE

De collectieve taken die MEE uitvoert houden onder meer in: het vergaren en verstrekken van informatie en het geven van voorlichting aan mensen met een beperking, ouders, andere verwanten, verzorgers en/of vertegenwoordigers; het signaleren van relevante ontwikkelingen en belemmeringen het scheppen van voorwaarden voor maatschappelijke integratie door middel van het opbouwen van netwerken en onderhouden van de sociale kaart en relevante netwerken. De collectieve taken zijn voorwaardenscheppend voor de individuele cliëntondersteuning, waardoor MEE beter is toegerust om de individuele cliëntondersteuning, waardoor MEE beter is toegerust om de individuele cliëntondersteuning uit te voeren. Daarnaast zijn deze taken indirect en op (middel)lange termijn een voorwaarde voor maatschappelijke participatie. Daarvoor is een goede publieke informatievoorziening nodig, evenals actieve voorlichting naar burgers, organisaties, betrokken partijen en overheden. Op basis van de individuele cliëntdienstverlening heeft MEE een duidelijk en actueel zicht op wat cliënten willen en welke knelpunten ervaren worden (levenslang en levensbreed). Die informatie wordt periodiek en waar nodig direct, teruggekoppeld naar de collectieve belangenbehartigers (zoals RPCP en VOGG) van de cliënten en maatschappelijke organisaties.

Steunpunt Mantelzorg MEE

Het Steunpunt Mantelzorg van MEE ondersteunt mantelzorgers die langdurig en onbetaald zorgen voor iemand met een chronische ziekte of handicap.

Cara Vereniging Valkenswaard/de Kempen

De Belangenvereniging Hart- en Vaatpatiënten behartigt in de regio Eindhoven de belangen van hart- en vaatpatiënten en hun partners.

VOGG

De VOGG is een belangenvereniging van ouders en verwanten van mensen met een verstandelijke beperking, afdeling Valkenswaard e.o. Het werkgebied bestaat uit de gemeenten Bergeijk, Cranendonck, Heeze-Leende, Valkenswaard en Waalre. Naast de algemene en individuele belangenbehartiging organiseert VOGG veel activiteiten, die in dit hoofdstuk zijn opgenomen. De afdeling is geworteld in de regio en is betrokken bij veel vormen van plaatselijk overleg.

GGzE

Cliëntondersteuning en ondersteuning van mantelzorgende wordt door de GGzE uitgevoerd als het gaat om mensen met een ernstige psychiatrische handicap. Specifieke case-managementteams, teams voor sociale activering en arbeidstoeleiding, 'op maat' voor budgetbeheer en bewindvoering, een Pgb-bureau voor ondersteunende en activerende zorg, inzet van ervaringsdeskundigen voor het begeleiden van 'bouwgroepen' van cliënten voor het ontwikkelen van Maatschappelijke Steunsystemen op lokaal niveau en het project begeleiden leren in samenwerking met het ROC voor ondersteuning bij het afmaken van een beroepsopleiding.

Regel 19. Training van personeel

Overheden zijn verantwoordelijk voor het waarborgen van doelmatige training op ieder niveau van personeel dat betrokken is bij de planning en voorbereiding van programma's en voorzieningen voor personen met functiebeperkingen.

De verantwoordelijkheid voor de training van personeel hoort in de praktijk thuis bij de betreffende uitvoerende instanties.

HOOFDSTUK 7 BESCHRIJVING GEWENSTE SITUATIE

Agenda 22 is een methode om de VN-standaardregels lokaal invulling te geven. Agenda 22 heeft per standaardregel een aantal vragen neergezet, die in de meest gewenste situatie door alle partijen allemaal voldoende bevredigend beantwoord zouden moeten worden. Zie bijlage 11. Door de huidige situatiebeschrijving in het vorige hoofdstuk naast de vragen van de agenda 22 methode te leggen, ontstaat er een beeld van wat er al wel en niet goed is geregeld in Valkenswaard. In het volgende hoofdstuk worden de zaken die in de huidige situatie ontbreken of niet voldoende geregeld zijn aangehaald en vertaald in actiepunten.

HOOFDSTUK 8 BESCHRIJVING VAN HET HIAAT TUSSEN DE HUIDIGE SITUATIE EN DE GEWENSTE SITUATIE EN BIJBEHORENDE ACTIEPUNTEN

Reeds in hoofdstuk 3 is de prioriteitstelling gedaan binnen de 22 standaardregels. Hierbij is ervoor gekozen om enkel op die regels in te gaan waarop de gemeente grotere invloed heeft. Dit betekent dat de regels 16, 17, 20, 21 en 22 niet meer aan bod zijn gekomen. Hiermee blijven er nog 17 regels over. Tijdens de in november georganiseerde cursus in het kader van agenda 22, waarbij delegaties van de gemeenteraad, belangengroeperingen en instellingen vertegenwoordigd waren, is gekeken naar verdere prioritering binnen de standaardregels.

Hierbij bleef steeds duidelijk dat alle oorspronkelijke 22 standaardregels een onlosmakelijk geheel vormen. De volgende standaardregels verdienen op dit moment in Valkenswaard de meeste aandacht:

- Regel 1 Bevorderen van bewustwording
- Regel 2 Gezondheidszorg
- Regel 4 Ondersteunende diensten en voorzieningen
- Regel 5 Toegankelijkheid
- Regel 7 Werkgelegenheid
- Regel 8 Inkomensbehoud en sociale zekerheid
- Regel 11 Sport en recreatie
- Regel 13 Informatie en onderzoek
- Regel 14 Beleidsvorming en -planning

In dit hoofdstuk wordt in de vorm van actiepunten beschreven wat de initiatieven zijn die per standaardregel ondernomen moeten worden, om de gewenste situatie zo dicht mogelijk te benaderen, zoals deze onder hoofdstuk 7 is beschreven. De acties die cursief gedrukt zijn, komen voort uit de pilot 'Valkenswaard Onbeperkt'. De overige actiepunten komen voort uit de informatie die geïnventariseerd is in de huidige situatie in hoofdstuk 6, het bestaande beleid en de eerder gehouden onderzoeken opgenomen in bijlage 6 en informatie vanuit het platform gehandicapten, de themabijeenkomsten met de raadscommissie en de Overleggroep Coördinatie Ouderenbeleid. Opnieuw worden de 22 standaardregels als ordeningsprincipe gebruikt. Na iedere regel volgen beknopt de actiepunten met bijbehorende afspraken ter realisatie van de actiepunten. In hoofdstuk 9 worden deze actiepunten in een schematisch overzicht in volgorde van uitvoeringsplanning neergezet.

Regel 1. Bevorderen van bewustwording

De samenleving bewust maken van het feit dat er mensen met functiebeperkingen zijn en daarmee (dus ook) van hun rechten, hun behoeften, hun mogelijkheden en hun bijdragen.

Actiepunt 1.1: Beeldvorming

Het is wenselijk dat alle ambtenaren die beleidvoorbereidend, -vormend of uitvoerend zijn op het gebied van gehandicapten, een stuk bewustwording krijgen over hoe men in hun werk rekening kan houden met gehandicapten. Rekening moet worden gehouden met hernieuwde beeldvormingsactiviteiten bij wisseling van ambtenaren. Dit kan onder meer door deelname aan lezingen of speciaal daarvoor ingerichte bewustwordingsprojecten. Ook de gemeenteraadsleden en het college van burgemeester en wethouders zouden in dit kader eens per bestuursperiode deel moeten nemen aan beeldvormingsactiviteiten. In dit kader kan ook gewezen worden op de beperkte kennis die er is van mensen met een psychiatrische handicap.

Meetbaar actiepunt

In iedere bestuursperiode zorgen voor een goede beeldvorming van het leven met een handicap bij raadsleden, collegeleden en betrokken ambtenaren. Dit bereiken door een presentatie die verzorgd wordt door diverse gehandicapte personen. Deze mensen kunnen proberen duidelijk te maken hoe het is om te leven met een handicap. Dit kan eventueel aangevuld worden met speciaal daarvoor ingerichte beeldvormingsprojecten en bijvoorbeeld een werkbezoek aan een psychiatrische voorziening.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Platform

Andere betrokken partijen

Gemeente

Status / Planning

2007

Financiën

€ 1.000,- (eenmalig per bestuursperiode)

Actiepunt 1.2: Inhuren van externe deskundigheid

De gemeente, het platform gehandicaptenbeleid en haar werkgroepen dienen, buiten de reguliere beschikbaarheid van bijvoorbeeld POG om, in de gelegenheid te worden gesteld om externe adviseurs in te schakelen bij uitwerking van actiepunten die in dit beleidsplan geformuleerd zijn. De gemeente beheert dit budget. Het platform kan door middel van het indienen van facturen beroep doen op dit budget (met als maximum het vastgestelde bedrag).

Meetbaar actiepunt

De gemeente, het platform gehandicaptenbeleid moet ten behoeve van de uitvoering van de actiepunten in dit integraal beleid externe deskundigheid kunnen inschakelen.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Platform

Status / Planning

Totale beleidsperiode

Financiën

€ 5.000,- (40 uur x € 125,- p/u)

Regel 2. Gezondheidszorg

Overheden moeten garant staan voor het bestaan van doeltreffende medische zorg voor mensen met een functiebeperking.

Actiepunt 2.1: Informatie en ontmoeting mantelzorg

Onder de mantelzorgers bestaat er behoefte aan ontmoetingsmomenten, zodat informatie en ervaring uitgewisseld kan worden. Op 10 november is het de nationale dag van de mantelzorg. De laatste jaren is er door het steunpunt mantelzorg een Dag voor de Mantelzorg georganiseerd. Dit dient in de toekomst gecontinueerd te worden, beter gecommuniceerd te worden en meer publiciteit aan gegeven te worden. Nu is het bij de groep mantelzorgers die in het kader van Valkenswaard Onbeperkt aanwezig waren onbekend. Tevens is er behoefte aan

een informatiegids over mantelzorg. Deze bestaat ook reeds, echter blijkbaar bereikt deze informatie niet de juiste doelgroep of wordt deze niet als zodanig herkend. Een mantelzorgadviseur en een informatieloket wordt ook gewenst door mantelzorgers. Aansluiting zou moeten worden gezocht bij het bestaande informatieloket of het loket dat ontwikkeld gaat worden in het kader van de WMO. Ook kan aansluiting gezocht worden bij de ouderenadviseur die bij Paladijn werkzaam is.

2.1.1

Meetbaar actiepunt

Gerichtere/uitgebreidere publiciteit geven aan de jaarlijkse 'Dag voor de mantelzorg' georganiseerd door het steunpunt van Paladijn.

Doelgroep

Mantelzorgers

Initiatiefnemer

Platform in samenwerking met Paladijn

Andere betrokken partijen

Gemeente (voorlichting)

Status / Planning

Jaarlijks

Financiën

€ 5.400,- (13.500 woningen x 0,40 ct)

2.1.2

Meetbaar actiepunt

Bestaande gids over mantelzorg actiever verspreiden via het informatiepunt, platform en gemeentebalie, huisartsenpraktijken en meer publiciteit geven via kranten en websites.

Doelgroep

Mantelzorgers

Initiatiefnemer

Gemeente (voorlichting), Platform, Paladijn

Status / Planning

2007

Financiën

€ 1.250,- (250 exemplaren x € 5,-)

Meetbaar actiepunt

2.1.3 Onderzoek doen naar in welke vorm het aanstellen van een mantelzorgadviseur en gehandicaptenadviseur haalbaar en wenselijk is. Hierbij aansluiting zoeken bij de bestaande seniorenadviseur van Paladijn. Deze adviseur kan naar de mantelzorgers en gehandicapte inwoners toe gaan. Streven naar zoveel mogelijk inzet van vrijwilligers. Nadat onderzoek is afgerond een voorstel maken voor uitvoering van bevindingen.

2.1.4 Informatieloket voor mantelzorgers en zo mogelijk aansluiting zoeken bij het bestaande LIAC/WMO-loket.

Doelgroep

Mantelzorgers

Initiatiefnemer

Gemeente

Status/Planning

Aansluiting zoeken bij de WMO.

Financiën

2.1.3: € 31.500,- Budget gebaseerd op: € 75,- p/u x 10 uur per week x 42 weken (excl. schoolvakanties.

€ 5.000,- per bestuursperiode (scholing van vrijwillige mantelzorgadviseurs/ gehandicaptenadviseurs)

2.1.4 Budgetneutraal; het betreft hier afstemming en informatie-overdracht.

Actiepunt 2.2: Respijtzorg

Onderzocht moet worden welke voorzieningen in de gemeente Valkenswaard aanwezig zijn in het kader van respijtzorg. Nagegaan dient te worden of dit de behoefte voldoende afdekt en eventueel dienen er nieuwe vormen van respijtzorg ontwikkeld te worden.

Aandachtspunten binnen de respijtzorg:

- *crisisopvang voor de momenten dat mantelzorgers zelf onverwacht verhinderd zijn om de mantelzorg te verlenen. Indicatiestelling zou achteraf moeten kunnen plaatsvinden.*
- *planbare opvang voor vakantieperiodes / geplande afwezigheid van de mantelzorgers*

2.2 Respijtzorg

Meetbaar actiepunt

Inventarisatie maken welke vormen van respijtzorg er zijn voor de gemeente Valkenswaard.

Bijzondere aandacht voor mogelijkheden die er moeten zijn/komen voor:

- crisisopvang voor patiënten van mantelzorgers op momenten dat mantelzorg onverwacht verhinderd is.

- planbare opvang voor patiënten van mantelzorgers.

Op basis van de bevindingen moet er een plan worden opgesteld voor het creëren van voldoende voorzieningen voor de gemeente Valkenswaard. Indien deze er al zijn, dient er een duidelijke informatiestroom op gang te worden gebracht, zodat mantelzorgers beschikken over de nodige informatie. Zie ook actiepunt 2.1.2.

Doelgroep

Mantelzorgers

Initiatiefnemer

Gemeente / zorgaanbieders

Status/Planning

Afstemmen met WMO; 2008

Financiën

Onderzoek en informatie in de vorm van folder:

€ 5.400,- (13.500 woningen x 0,40 ct)

Actiepunt 2.3: WMO

Er ligt een duidelijke behoefte aan informatie over de WMO. Door het uitblijven van informatie worden inwoners onzeker over de invulling en mogelijke consequenties. Zodra er enige duidelijkheid is, is het van belang zo snel mogelijk de publiciteit te zoeken.

Mantelzorg - arbeid

Uit de pilot blijkt dat de combinatie van arbeid en mantelzorg zwaar is, zo niet onmogelijk. Veel werkgevers hebben er nog onvoldoende begrip voor en beschikken over onvoldoende faciliteiten om een mantelzorger de nodige ruimte te geven om voor hun familielid/vriend/kennis te zorgen. Dit leidt tot grote spanningen in zowel de privé- als werkomgeving. Bij het ontwikkelen en invullen van de WMO dient hiermee rekening te worden gehouden. Een te grote vanzelfsprekendheid op aanwezigheid van mantelzorg legt een te grote druk op de familie/vrienden/kennissen.

2.3 WMO

Meetbaar actiepunt

2.3.1 Inwoners informeren over de voortgang van de WMO zodra er meer duidelijkheid is.

2.3.2 Bij ontwikkeling van de WMO rekening houden met het feit dat mantelzorg niet vanzelfsprekend is, zeker niet in de combinatie met arbeid.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente

Status/Planning

Zodra er informatie is, maar ook als er geen informatie is, maar puur ter geruststelling van de inwoners, tussentijds regelmatig terugkoppelen via de plaatselijke media.

Financiën

n.v.t.

Regel 3. Revalidatie en Reïntegratie

Overheden moeten zorgen dat er voorzieningen zijn voor de revalidatie en reïntegratie van mensen met een functiebeperking, zodat zij zo zelfstandig mogelijk kunnen (blijven) functioneren.

Bij dit onderdeel zijn op dit moment geen specifieke actiepunten voor de gemeente Valkenswaard te formuleren.

Regel 4. Ondersteunende diensten en voorzieningen

Overheden moeten de ontwikkeling en de beschikbaarheid van ondersteunende diensten voor mensen met een functiebeperking garanderen, inclusief hulpmiddelen, om hen te helpen het niveau van onafhankelijkheid in hun dagelijks leven te verhogen en hun rechten uit te oefenen.

Actiepunt 4.1: Wvg

Er is behoefte aan inzichtelijkheid van de regels en procedures die op het vlak van de Wvg geldend zijn. De openingstijden van de loketten zouden uitgebreid moeten worden. Gevraagd wordt om beter mee te denken vanuit de klantpositie en niet onnodig star vast te houden aan wetgeving. Voorbeelden hierbij zijn de steeds opnieuw gevraagde keuring als er een andere voorziening wordt aangevraagd, de duidelijkheid van de formulieren en de indicatie niet enkel te richten op medische uitgangspunten, maar ook rekening houden met sociale en ergonomische aspecten. Over het resultaat van de uiteindelijk aangebrachte voorzieningen is men over het algemeen tevreden, alleen aan de lange tijdsduur van het doorlopen van de procedures zou iets gedaan moeten worden. Ook naar de kostenbeheersing van de Wvg-voorzieningen zou moeten worden gekeken.

4.1 Wvg

Meetbaar actiepunt

4.1.1 Actieve informatie / verduidelijking van over regels, formulieren en procedures Wvg.

4.1.2 Uitbreiding van de openingstijden van de loketten Wvg.

4.1.3 Zoveel mogelijk voorkomen van onnodige dubbele keuringen.

4.1.4 Tevens zou de doorlooptijd van de aanvraagprocedure verkort moeten worden.

4.1.5 De kosten van de Wvg-uitgaven moeten worden beheerst.

Doelgroep

LG

Initiatiefnemer

Gemeente

Status/Planning

2007

Financiën

n.v.t. (buiten ambtelijke uren om)

Actiepunt 4.2: Parkeerplaatsen

Er moeten voldoende gehandicaptenparkeerplaatsen bij een algemene voorzieningen, zoals scholen, winkels worden aangelegd. Naast de vraag naar parkeerplaatsen voor auto's wordt ook gevraagd naar voldoende parkeerruimte voor scootmobiels en fietsen. In het centrum van Valkenswaard zou bij herinrichting hiermee rekening moeten worden gehouden.

4.2 Parkeerplaatsen

Meetbaar actiepunt

Voldoende parkeerplaatsen (conform norm van 4%) voor auto's, scootmobiels en fietsen bij openbare gebouwen en algemene voorzieningen.

Doelgroep

LG

Initiatiefnemer

Gemeente

Status/Planning

Gedurende gehele periode mee laten lopen bij herinrichtingsplannen.

Financiën

Worden in het betreffende werk meegenomen.

Actiepunt 4.3: Scootmobiel

Een scootmobiel wordt uitsluitend verstrekt op basis van medische, ergonomische en sociale indicatie. Grenzen worden gesteld aan de periode waarvoor de voorziening wordt verleend en na welke periode vervanging kan plaatsvinden. *De doelgroep heeft als wens om zelf keuzes te mogen maken in de soort scootmobiel die aangeschaft zou moeten worden. De keuze kan dan afgestemd worden op de individuele situatie. Om bijvoorbeeld een fietser bij te kunnen houden, is een snellere scooter wenselijk. Nagegaan zou moeten worden hoe de meerkosten van een snellere scootmobiel gefinancierd zouden moeten worden en hoe moet worden omgegaan met het inruilen van een duurdere scootmobiel. Meer aandacht zou er, los van het voorgaande, moeten zijn voor de mogelijkheden van hergebruik van scootmobiels. Tevens ligt de vraag voor om na te gaan wat de vergoedingsmogelijkheden van een brommobiel zijn. De brommobiel is geen Wvg-voorziening.*

4.3 Scootmobiels

Meetbaar actiepunt

4.3.1 Onderzoek naar financieringsmogelijkheden van de meerkosten van een 15 km scootmobiel en het inruilen hiervan.

4.3.2 Onderzoek naar vergoedingsmogelijkheden voor een brommobiel.

4.3.3 Mogelijkheden voor hergebruik in beeld brengen en benutten.

Doelgroep

LG

Initiatiefnemer

Gemeente

Status/Planning

2007

Financiën

4.3.1 Budgetneutraal

4.3.2 n.v.t. (met uitzondering van ambtelijke uren)

4.3.3 n.v.t. (met uitzondering van ambtelijke uren)

Actiepunt 4.4: Instructie ter beheersing van vervoermiddelen

Uit het onderzoek 'tevredenheid gehandicapte inwoners over het vervoer gehouden door de werkgroep BTB van het platform, zijn de volgende aanbevelingen naar voren gekomen: Bij de uitvoering van het CVV moet de kwaliteit van het gehele systeem voldoende worden getoetst. Naast het CVV moeten, voor de kortere afstanden, vervoermiddelen zoals rollator, aangepast rijwiel en scootmobiel in ruime mate worden toegekend. Betere beheersing van het vervoermiddel en grotere mobiliteit in het verkeer kunnen ertoe leiden dat meer bezitters hun vervoermiddel zullen gebruiken. Daarom dient de instructie te worden uitgebreid en verbeterd. Overwogen zou kunnen worden of op dit punt ondersteuning moet worden gezocht bij rij scholen. Als aanvulling hierop kan worden gedacht aan instructies door de leverancier van de hulpmiddelen en/of de opgerichte scootmobielclub. (Uit: Tevredenheidsonderzoek, vervoer door Platform gehandicaptenbeleid Valkenswaard, 2000)

4.4 Instructie vervoersmiddelen**Meetbaar actiepunt**

Instructies over het gebruik van rollators, aangepaste rijwielen en scootmobiele.

Doelgroep

LG

Initiatiefnemer

Platform

Overig betrokken partijen

Scootmobielclub, leveranciers van vervoersmiddelen

Status/Planning

Jaarlijks terugkerend

Financiën

n.v.t.: op vrijwillige basis (scootmobielclub)/ service van leveranciers (kostenloos)

Actiepunt 4.5: Inzicht in aantallen/soorten vraag naar woningen

Het streven moet zijn om op korte termijn een overzicht te verkrijgen van het soort woningen waaraan in Valkenswaard nu en in de toekomst behoefte is. Aansluiting moet worden gezocht bij de prestatie-afspraken tussen de gemeente en de woningcorporaties die uit de WOONvisie voortvloeien, de opzet van woonservicezones en resultaten uit het onderzoek 'Blijvend Thuis in Eigen Huis', zie bijlage 6. De toegankelijkheid van woningen is niet alleen van belang voor gehandicapten, echter ook voor senioren. *Door de pilot 'Valkenswaard Onbeperkt' wordt duidelijk dat er behoefte is aan focuswoningen in Valkenswaard. Dit zijn woningen waar altijd zorg ingeschakeld kan worden. Tevens is er bij de jongeren behoefte aan betaalbare starterswoningen. De 45 plussers geven aan behoefte te hebben aan geschikte woningen die aangepast zijn aan hun handicap. Afstemming tussen de gemeente en woningbelang is hierbij nodig. In verband met de lagere inkomsten en hogere kosten zouden de huurprijzen voor gehandicapten tegen een gereduceerd tarief moeten worden aangeboden.*

Meer informatie kan worden gevonden op de site: www.wonenvoorgehandicapten.nl.

4.5 Aangepast wonen

Meetbaar actiepunt

4.5.1 Inzicht verkrijgen in het totaalplaatje van behoefte aan diverse soorten woningen.

4.5.2 Realisatie van betaalbare focuswoningen.

4.5.3 Realisatie van betaalbare jongerenwoningen.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente en woningbouwverenigingen

Status/Planning

2007 / 2008

Financiën

Moet worden meegenomen bij de uitvoering van prestatie-afspraken WOONvisie en uitvoering woonservicezones.

Actiepunt 4.6: Stimuleringssubsidie nieuwbouw

Daarnaast kan er in de vorm van subsidieverstrekking een stimulans gegeven worden om opdrachtgevers aanpassingen te laten maken. Het voordeel van het bij aanvang geschikt maken voor gehandicapten is dat je in bestaande gebouwen/woonsituaties minder aanpassingen hoeft te plegen, die vaak veel ingrijpender en duurder zijn. Deze kosten komen in de meeste gevallen voor rekening van de gemeente.

4.6

Meetbaar actiepunt

De gemeente zou bij ieder nieuwbouwproject moeten overwegen om (stimulerings)subsidie te verstrekken om aanpassingen aan te brengen in complexen. Dit voorkomt de veelal hogere kosten van later aanpassen.

Doelgroep

LG

Initiatiefnemer

Gemeente

Status/Planning

Gehele beleidsperiode

Financiën

Per project berekenen wat de kosten zijn van later aanpassen van complexen. Dit afzetten tegen een (stimulerings)subsidie bij nieuwbouw. Per project op die wijze het subsidiebedrag bepalen.

Regel 5. Toegankelijkheid: fysieke omgeving en beschikbaarheid van informatie en communicatie.

Overheden moeten het overkoepelend belang erkennen van toegankelijkheid in het proces van gelijkschakeling van mogelijkheden in alle geledingen van de maatschappij. De overheden moeten voor mensen met functiebeperkingen: (a) actieprogramma's maken om de fysieke omgeving toegankelijk te maken en (b) maatregelen treffen om hen toegang te verschaffen tot informatie en communicatie.

Actiepunt 5.1: Toegankelijkheid openbaar gebied

Er zijn een aantal zaken vermeld die het openbaar gebied zouden kunnen verbeteren voor gehandicapten. Onder meer is genoemd: de afstelling van de stoplichten, de tijdsduur dat een

stoplicht op groen staat is te kort om rustig en veilig over te kunnen steken, er zijn te weinig bankjes om uit te kunnen rusten, positief is dat er een openbaar toilet is op de markt, maar deze is slecht toegankelijk voor rolstoel- en rollatorgebruikers en ongeschikt voor vrouwen, de trottoirbanden zijn op veel plaatsen niet (goed) verlaagd. Er zijn een aantal gevaarlijke verkeerspunten genoemd, zoals de Luikerweg ter hoogte van de Nicolaaskerk. Tevens zijn er straten genoemd die slecht bestraat zijn, zoals de Bakkerstraat. Een aantal winkels zijn slecht toegankelijk, vanwege moeilijk te openen deuren, smalle ingangen etc. De landelijke overheid is regelgeving aan het ontwikkelen die de toegankelijkheid van particuliere, voor publiek toegankelijke gebouwen, af kan dwingen.

5.1 Toegankelijkheid openbaar gebied

Meetbare actiepunten

- 5.1.1 Aanpassen van de afstelling van stoplichten conform de norm voor gehandicapten buiten nader vast te stellen bloktijden, zodat er geen opstoppingen in het verkeer ontstaan.
- 5.1.2 Nagaan waar extra bankjes kunnen worden geplaatst om uit te kunnen rusten.
- 5.1.3 Nagaan of de toegankelijkheid openbaar toilet verbeterd kan worden en nagaan of er een openbaar toilet voor vrouwen kan komen.
- 5.1.4 Trottoirbanden goed verlagen.
- 5.1.5 Gevaarlijke verkeerspunten aanpakken zowel voor gemeente-, Provinciale als Rijkswegen.
- 5.1.6 Slechte bestrating vervangen; voorbeeld is Bakkerstraat en Peperstraat.
- 5.1.7 Toegankelijkheid van winkels vergroten (openen deuren, breedte ingangen en loopgangen).

Doelgroep

LG

Initiatiefnemer

Gemeente en platform (werkgroep BTB) / verenigde winkeliers Valkenswaard (5.1.7)

Status/Planning

- 5.1.1 2008
- 5.1.2 2009
- 5.1.3 2010
- 5.1.4 Gedurende de gehele beleidsperiode; meenemen bij herinrichting.
- 5.1.5 Gedurende de gehele beleidsperiode; meenemen bij reconstructie ofwel separaat Aanpakken (op z'n vroegst meenemen voor begroting 2008).
- 5.1.6 Gedurende de gehele beleidsperiode; meenemen bij herinrichting.
- 5.1.7 Inhaken op landelijke regelgeving t.a.v. toegankelijkheid van particuliere openbare gebouwen.

Financiën

- 5.1.1 Per installatie € 2.500,- x 14 installaties = € 35.000,- eenmalig.
- 5.1.2 € 1.500,- (set van 2 bankjes met afvalbak) jaarlijks terugkerend
- 5.1.3 Na onderzoek begroten.
- 5.1.4 In het betreffende werk in de begroting meenemen.
- 5.1.5 In het betreffende totaalplan van reconstructie meenemen ofwel een kostenraming per separate aanpassing (hiervoor wordt gevraagd een krediet beschikbaar te stellen).
- 5.1.6 In het betreffende werk in de begroting meenemen.
- 5.1.7 n.v.t.

Actiepunt 5.2: Aanpassingen lijndiensten, bussen en perrons

Het is van belang om bij het SRE aan te geven dat de nodige aanpassingen per lijndienst in één geheel worden doorgevoerd. Daardoor worden ongemakkelijke situaties voorkomen. Een gehandicapte kan bijvoorbeeld in Valkenswaard instappen 'volgens het boekje', maar vervolgens bijvoorbeeld in Eindhoven op de eindhalte niet uit de bus komen, vanwege het (nog) ontbreken van aanpassingen.

De bussen dienen niet alleen aangepast te worden, ook de perrons dienen bijpassend gewijzigd te worden. Anders loert het gevaar dat de bussen niet matchen met de perrons.

5.2 Aanpassing lijndiensten, bussen en perrons

Meetbare actiepunten

5.2.1 Communicatie richting SRE inzake aanpassingen aanbrengen in totale lijndienst.

5.2.2 Afstemming met SRE / busorganisaties; als bussen worden aangepast dienen tegelijkertijd ook perrons aangepast te worden m.b.t. juiste aansluiting. Hiervoor is een inventarisatie nodig van de perrons en de soort benodigde aanpassingen.

Doelgroep

LG

Initiatiefnemer

SRE

Busorganisaties (busaanpassing)

Gemeente (perronaanpassing)

Status/Planning

Het SRE is hierin leidend.

Financiën

Op basis van de inventarisatie budget ramen.

Actiepunt 5.3: Voorkomen vervallen buslijnen

Het vervallen van lijn 177 naar onder andere het Maxima Medisch Centrum in Veldhoven is voor veel personen ongewenst. Voorkomen dient te worden dat er nog meer lijnen komen te vervallen.

5.3 Voorkomen vervallen van buslijnen

Meetbaar actiepunt

Voorkomen dat er naast lijn 177 naar MMC meerdere lijnen vervallen door communicatie met SRE. Het platform gehandicaptenbeleid zou in de vorm van een brief aan kunnen geven dat deze ontwikkeling zeer onwenselijk is.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente / platform en SRE

Status/Planning

Doorlopend.

Financiën

n.v.t.

Actiepunt 5.4: Taxivervoer

Zowel voor de taxibus als voor het leerlingenvervoer geldt dat de bejegening van de chauffeurs lang niet altijd naar tevredenheid van de klant verloopt.

Rolstoelen worden niet altijd volgens voorschriften vastgezet in de taxi's, waardoor gevaarlijke situaties ontstaan.

De wachttijden zijn frequent onacceptabel lang, waardoor grote onrust ontstaat.

Wisseling van chauffeurs is onwenselijk, gezien de structuur die gehandicapte mensen vaak extra nodig hebben.

De klachten(formulieren) dienen niet alleen bij de vervoerder, maar ook bij de gemeente en het SRE bekend te worden gemaakt, zodat de vervoerders erop aangesproken kunnen worden en afspraken kunnen worden aangepast. Terugkoppeling naar de klachtmelder is hierbij tevens van belang.

Tevens is vanwege nieuwe regelgeving de situatie ontstaan dat de taxibus de klanten enkel vanuit het thuisadres komen ophalen. Dit is oorspronkelijk bedoeld ter voorkoming van 'hopgedrag'. Dit is echter geen werkbare situatie. Als een klant elders is, kan deze niet worden vervoerd, tenzij hij/zij eerst naar huis terugkeert, hetgeen juist vaak het probleem is. Hiervoor wordt inmiddels aandacht gevraagd.

5.4 Taxivervoer (CVV en leerlingenvervoer)

Meetbaar actiepunt

- 5.4.1 Verbeteren bejegening chauffeurs en taxicentrale.
- 5.4.2 Rolstoelen moeten volgens veiligheidsvoorschriften vastgezet worden in de bussen van CVV en het leerlingenvervoer.
- 5.4.3 De wachttijden moeten gereduceerd worden.
- 5.4.4 Wisseling van chauffeurs zoveel mogelijk beperken, met name bij leerlingenvervoer.
- 5.4.5 Klachtenformulieren doorgeven aan gemeente en SRE, zodat actie mogelijk is.
- 5.4.6 Terugkoppeling aan klachtindiener.
- 5.4.7 Regeling CVV aanpassen t.a.v. het ophalen van de klanten bij het thuisadres en andere adressen.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente

Andere betrokken partijen

SRE, taxibedrijven, klanten/leerlingen/ouders

Status/Planning

2007

Financiën

n.v.t.

Actiepunt 5.5: Eén informatieloket

Vanuit de diverse invalshoeken (gehandicapten, ouderen, de WMO), vanuit wordt gevraagd om één bereikbaar en toegankelijk informatieloket. De haalbaarheid van een mobiel informatieloket (denk aan het principe van de SRV-wagen/bibliotheekbus/CZ-bus) zou onderzocht moeten worden.

5.5 Eén informatieloket

Meetbaar actiepunt

Een bereikbaar en toegankelijk loket; onderzoeken wat de mogelijkheden zijn van een mobiel informatieloket. Na gebleken mogelijkheid een plan van aanpak maken voor realisatie.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente

Status/Planning

Aansluiten bij het WMO informatiepunt (voor 1-1-2007 dient het lokaal loket gerealiseerd te zijn)

Financiën

Meenemen in het WMO-traject.

Actiepunt 5.6: Extra strippen

Onder toegankelijkheid kan ook het onderwerp 'het verstrekken van extra strippen' voor sociale doeleinden worden genoemd. Gehandicapte mensen hebben veel activiteiten die niet in de gemeente zelf worden georganiseerd en moeten vaak de regio in. Hiervoor moet men meer kosten maken, dan waartoe men in staat is, zodat men genoodzaakt is te 'bezuinigen' op deelname aan sociale activiteiten. Dit punt werd met name gemeld door de jonge gehandicapten. Zie ook onder 11.4. Nagegaan zou moeten worden of hiertoe mogelijkheden zijn.

5.6 Extra strippen**Meetbaar actiepunt**

Mogelijkheden onderzoeken tot haalbaarheid van het verstrekken van extra strippen voor bijzondere activiteiten die enkel buiten Valkenswaard aangeboden worden. Na gebleken haalbaarheid invoering van de nieuwe regels.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente

Status/Planning

2007

Financiën

PM (gemeentelijke bijdrage per strip: € 5,50 (2006))

Actiepunt 5.7: Eerstelijnsvoorzieningen

De toegankelijkheid van de eerstelijnsvoorzieningen(huisarts, tandarts, apotheek etc.) is van belang, zodat er ook daadwerkelijk gebruik kan worden gemaakt van deze aanwezige voorzieningen door de gehandicapte inwoners.

5.7 Eerste lijnszorgvoorzieningen**Meetbaar actiepunt**

De toegankelijkheid van de eerste lijnszorgvoorzieningen onderzoeken. Vervolgens plan van aanpak maken tot het aanpassen van deze voorzieningen.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Platform

Status/Planning

2008

Financiën

Na onderzoek begroten.

Actiepunt 5.8: BTB-onderzoek openbare gebouwen

Een onderzoek naar de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van voorzieningen zoals openbare gebouwen, scholen, sportvoorzieningen, kerken, gebouwen waar culturele activiteiten plaatsvinden en OV-haltes is wenselijk vanuit de informatiebehoefte. Hierbij dient aansluiting te worden gezocht bij het eerder uitgevoerde onderzoek in 1999 waarin een dertiental openbare gebouwen al zijn onderzocht. Het onderzoeksrapport van 13 openbare gebouwen dient te worden nagelopen op actualiteit. Tevens dienen budget en tijd gereserveerd te worden voor de aanpassing van de gebouwen.

5.8 BTB-onderzoek openbare gebouwen

Meetbaar actiepunt

5.8.1

Een eerste aanzet maken van een BTB-onderzoek gericht op de openbare gebouwen die in beheer zijn van de gemeente. Hierbij wordt zo mogelijk aansluiting gezocht bij het bestaande onderzoek uit 1999. Gestart wordt met de volgende gebouwen:

het gemeentehuis, De Hofnar, het zwembad de Wedert, het dorps huis in Borkel & Schaft, de Belleman, gymzaal de Haagstraat.

5.8.2

Binnen de beleidsperiode dient een start gemaakt te worden met het aanpassen van de genoemde openbare gebouwen. Vervolgens kan gestreefd worden naar het ITS-symbool zie 5.10.

5.8.3

Inventarisatie maken van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de kerken, onderwijsgebouwen, sportvoorzieningen en culturele gebouwen in Valkenswaard.

Doelgroep

LG

Initiatiefnemer

Platform gehandicaptenbeleid

Status/Planning

2008

Financiën

5.8.1 € 8.000,- (onderzoekskosten POG)

5.8.2 PM voor aanpassing gebouwen

5.8.3 n.v.t.

Actiepunt 5.9: BTB openbaar gebied

Aangaande de BTB van het openbaar gebied zou de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Valkenswaard nagelopen moeten worden om daar waar nodig aanpassingen aan te brengen die de BTB bevorderen. Te denken valt aan de terrassennota, het reclamebordenbeleid, de evenementennota etc. In de uitvoering van projecten in onder andere het openbaar gebied is het van belang dat de uitvoerder van een werk de vrijheid en flexibiliteit heeft (in afstemming met de opdrachtgever) kleine aanpassingen in het ontwerp aan te brengen, die de BTB verbeteren. In het ontwerp zitten vaak de details die van cruciaal belang kunnen voor BTB. De gemaakte BTB-rapportage van oktober 2002 die voor een deel reeds is uitgevoerd dient volledig uitgevoerd te worden.

5.9 BTB Openbaar gebied

Meetbaar actiepoint

5.9.1

APV nalopen op BTB-aspecten en waar mogelijk zaken aanpassen. Ook notities als de terrassennota, het evenementenbeleid dienen hierop nagelopen te worden.

5.9.2

Uitvoering van de BTB-rapportage

Doelgroep

LG

Initiatiefnemer

Gemeente

Overige betrokken partijen

Platform (werkgroep BTB)

Status/Planning

Doorlopend

Financiën

5.9.1 n.v.t.

5.9.2 Meenemen in reconstructiemaatregelen.

Actiepoint 5.10: Internationaal Toegankelijkheid Symbool

Een streven is dat het Internationale Toegankelijkheid Symbool verkregen kan worden voor zoveel mogelijk gebouwen binnen de gemeente.

Naast toegankelijkheid zijn zaken als bruikbaarheid, bereikbaarheid, duurzaam bouwen, politiekeurmerk, woonkeur, veiligheid, energie en verzekeringseisen zaken die nagestreefd kunnen worden. Deze kwaliteitsaspecten zijn uiteraard niet alleen voor gehandicapten van belang.

5.10 ITS-symbool

Meetbaar actiepoint

Nastreven van verkrijging van het ITS en andere wezenlijke aspecten als bruikbaarheid, bereikbaarheid, duurzaamheid, veiligheid etc.

Doelgroep

LG

Initiatiefnemer

Gemeente

Overige betrokken partijen

Platform

Status/Planning

Vervolg op 5.8

Financiën

€ 7.380,-, (afgerond € 7.500,-) (uitgaande van categorie 4 x 6 gebouwen, zie 5.8)

Aanvraag Nieuwe (eerste) Keuring

Onderstaande tarieven gelden voor het voor de eerste keer keuren van een object.

Categorie	Oppervlak	Kosten
Categorie 1:	1 t/m 100 m ²	Euro 510,-
Categorie 2:	101 t/m 300 m ²	Euro 735,-
Categorie 3:	301 t/m 1.000 m ²	Euro 995,-
Categorie 4:	1.001 t/m 3.000 m ²	Euro 1.230,-
Categorie 5:	meer dan 3.000 m ²	op aanvraag

Regel 6. Onderwijs

Overheden dienen gelijke kansen als uitgangspunt te erkennen voor basis-, voortgezet en hoger onderwijs in een geïntegreerde omgeving voor kinderen, jongeren en volwassenen met een functiebeperking. Zij moeten waarborgen dat dit onderwijs een geïntegreerd onderdeel is van het onderwijssysteem.

Geen specifieke aandachtspunten.

Regel 7. Werkgelegenheid

Overheden dienen het principe te erkennen dat mensen met een functiebeperking in staat moeten worden gesteld om hun mensenrechten uit te oefenen, met name wat werkgelegenheid betreft. Zij moeten op de arbeidsmarkt gelijke kansen krijgen voor productief en betaald werk, zowel op het platteland als in de steden.

Actiepunt 7.1: Stimulans richting bedrijfsleven

De gemeentelijke overheid dient een actieve rol in te nemen richting het bedrijfsleven met betrekking tot informatievoorziening over de bestaande mogelijkheden van subsidieverlening bij aanname en (re)integratie van gehandicapte medewerkers. Hierbij is een actieve PR en voorlichting van belang. Meare heeft een project lopen onder de noemer 'begeleid vrijwillig werken binnen het bedrijfsleven'. Onder andere zijn er verstandelijk gehandicapten al onder begeleiding van een 'jobcoach op afstand' werkzaam in Valkenswaard bij peuterspeelzalen, de Hofnar, woningbelang, Valkenhof, MCB, All Round Printing etc. Dit project zou nog verder kunnen worden uitgebreid in Valkenswaard.

7.1 Stimulans bedrijfsleven

Meetbare actiepunten

7.1.1 Actievere informatievoorziening richting bedrijfsleven over (subsidie) mogelijkheden bij aanname en (re)integratie gehandicapte medewerkers.

7.1.2 Er dient speciale aandacht vanuit het CWI voor werkzoekenden met een handicap te moeten komen.

7.1.3 Activering van het bedrijfsleven via o.a. het Valkenswaard Industriële Contact.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente

Overige betrokken partijen

CWI / Platform

Status/Planning

7.1.1 2007 – 2008

7.3.2 Werkgroep bestaande uit leden van het platform gehandicaptenbeleid is eind 2005 gestart.

7.3.3 2008

Financiën

n.v.t.

Actiepunt 7.2: Gemeente als voorbeeld

De gemeente als werkgever dient zelf een voorbeeldfunctie in te nemen. Pas dan kan de gemeente vragen aan andere werkgevers om extra inspanning te leveren op dit gebied. Dit geldt zowel bij het werven en selecteren van medewerkers als voor het reïntegreren van medewerkers die gedeeltelijk arbeidsongeschikt worden tijdens het dienstverband.

7.2 Gemeente als voorbeeld

Meetbaar actiepunt

Meer aandacht bij werving, selectie en (re)integratie van gehandicapte medewerkers binnen de gemeentelijke organisatie.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente

Status/Planning

2007

Financiën

n.v.t.

Actiepunt 7.3: Werkgelegenheidsprojecten

De huidige sociale werkplaats biedt onvoldoende mogelijkheden. Deze is enkel geschikt voor de lichtste verstandelijk gehandicapten. De Biezenrijt geeft ondersteuning aan de zwaarder verstandelijk gehandicapten. De groep daartussen in valt tussen de wal en het schip en voelt zich eigenlijk nergens thuis op het vlak van arbeid.

Tevens zou er in Valkenswaard door diverse instanties gekeken kunnen worden naar speciale werkgelegenheidsprojecten en opzetten van een dagbestedings/activiteitencentrum. Samen met het platform gehandicaptenbeleid, het CWI en het Valkenwaards Industrieel Contact zou extra aandacht gegeven kunnen worden aan een juiste bemiddeling van gehandicapten naar een juiste werkomgeving en werkplek. MEE kan hierbij mogelijk adviseren. Flexibiliteit in omgang met werktijden en omvang van het arbeidscontract is van groot belang.

7.3 Werkgelegenheidsprojecten

Meetbaar actiepunt

Opzetten van speciale werkgelegenheidsprojecten.

Doelgroep

VG/Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente en platform

Overige betrokken partijen

CWI / Instellingen

Status/Planning

Start wordt gemaakt in 2006.

Financiën

P.M.

Actiepunt 7.4: Vrijwilligers

Momenteel wordt er veel werk verzet door vrijwilligers in de 'wereld van de gehandicapten'. Valkenswaard vergrijst, zo ook haar vrijwilligersbestand. Door de doelgroep wordt de zorg uitgesproken, hoe het straks nou moet als het grootste deel van vrijwilligers vanwege de hoge leeftijd moet stoppen met hun activiteiten. De aanwas van jonge vrijwilligers is namelijk minimaal.

Vrijwilligers die met/voor verstandelijk gehandicapten werken zijn beperkt in aantal. Men vermoedt dat dit te wijten is aan de beeldvorming/onbekendheid die bestaat ten aanzien van het omgaan met een verstandelijke handicap. Een gemeentelijk integraal vrijwilligersbeleid zou een nieuwe impuls kunnen geven aan het vrijwilligerswerk in Valkenswaard. Tevens kunnen er nieuwe projecten geïnitieerd worden die vrijwilligerswerk stimuleren.

7.4 Vrijwilligers

Meetbaar actiepunt

Stimuleren van de jongere generatie tot vrijwilligerswerk. Dit aandachtspunt dient meegenomen te worden in het te formuleren gemeentelijke vrijwilligersbeleid.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente

Overige betrokken partijen

Paladijn / Instellingen

Status/Planning

2006-2007

Financiën

n.v.t.

Regel 8. Inkomensbehoud en sociale zekerheid

Overheden zijn verantwoordelijk voor het voorzien in sociale zekerheid en behoud van inkomen voor mensen met een functiebeperking.

Geen specifieke actiepunten.

Regel 9. Gezinsleven en persoonlijke levenssfeer

Overheden moeten bevorderen dat mensen met een functiebeperking volledig deelnemen aan het gezinsleven. Zij moeten hun recht op een persoonlijke levenssfeer beschermen en erop toezien dat de wet mensen met een functiebeperking niet discrimineert wat betreft seksuele relaties, huwelijk en ouderschap.

Geen specifieke actiepunten.

Regel 10. Cultuur

Overheden moeten zorgen voor integratie en deelname van mensen met een functiebeperking aan culturele activiteiten op een gelijkwaardige basis.

Geen specifieke actiepunten, behalve het bevorderen van de toegankelijkheid van gebouwen waar culturele activiteiten plaatsvinden. Dit punt komt terug bij regel 3.

Regel 11. Sport en recreatie

Overheden moeten maatregelen treffen voor gelijke kansen voor beoefening van sport en recreatie door mensen met een functiebeperking.

Actiepunt 11.1: Integratie gehandicapten binnen reguliere sportverenigingen

Een stimuleringssubsidie wordt beschikbaar gesteld aan reguliere sportverenigingen en andere aanbieders van sport en bewegen, die zich inspannen om gehandicapten te integreren binnen hun organisatie. In de sportwereld wordt dit Organisatorische Integratie (OI) genoemd. In eerste instantie zouden de reguliere verenigingen zich zodanig moeten inrichten dat ze toegankelijk zijn voor gehandicapte deelnemers. Dit betekent niet alleen toegankelijk in de vorm van het gebouw (zie 5.8), maar ook voor wat betreft kundig kader (zie 11.4) en voldoende informatie over mogelijkheden (zie 11.1).

11.1 Organisatorische Integratie: gehandicapte sporters door reguliere verenigingen.

Meetbaar actiepunt

11.1.1 Toegankelijkheid reguliere sportverenigingen optimaliseren in de vorm van o.a. informatieverstrekking en werving van nieuwe gehandicapte leden (hieronder ook chronisch zieken verstaan) .

11.1.2 Stimuleringssubsidie voor sportverenigingen die zich inspinnen om gehandicapten te integreren. Subsidieregels hiervoor dienen nader beschreven te worden.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente

Overige betrokken partijen

Sportverenigingen / Platform gehandicaptenbeleid / Sportservice Noord-Brabant (projecten O.I. en SCALA), Nebas / NSG / VOGG / Stichting MEE (persoonlijke bemiddeling voor sport; sportcoach-project)

Status/Planning

11.1.1 2008

11.1.2 2009

Financiën

11.1.1 € 13.500,- (13.500 woningen x € 1,-) eenmalig

11.1.2 € 10.000,- stimuleringssubsidie per jaar (structureel) Na ervaring bijstelling naar boven of beneden.

Actiepunt 11.2: Categoriële sport

Daar waar reguliere sport niet kan, zou een categoriële sportactiviteit voor gehandicapten opgezet moeten worden en (deels) gesubsidieerd kunnen worden. Categoriële sportgroepen kunnen niet voortbestaan op louter vrijwillige en gesponsorde basis.

11.2 Categoriële sport

Meetbaar actiepunt

Nagaan op welke takken van sport behoefte is aan categoriële sport. Onderzoeken of dit beperkt kan blijven tot het aanbieden van een categoriële sportactiviteit (deze moet vervolgens worden ondergebracht bij een bestaande rechtspersoon) of dat er sprake is van behoefte aan een categoriële sportvereniging. Voorbeelden zijn speciale sportgroepen voor jongeren diabetici of voor ouderen (SCALA-groepen: Sportstimulering voor mensen met een Chronische Aandoening een Leven lang Actief. Het gaat hierbij om speciale groepen voor deelnemers met een chronische aandoening en/of lichamelijke beperking.). Initiatieven die passen bij de uitkomsten van het onderzoek ondersteunen met een stimuleringssubsidie.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente

Overige betrokken partijen

Sportverenigingen / Platform

Status/Planning

2009

Financiën

€ 10.000,- stimuleringssubsidie per jaar (structureel) Na ervaring bijstelling naar boven of beneden.

Actiepunt 11.3: Extra strippen t.b.v. regionale sportactiviteiten

Voor gemeenten is het vaak niet haalbaar om (alle) categorale sporten binnen de gemeentegrenzen te vestigen. Vaak moeten gehandicapte sporters naar een plaats in de regio. Dit kost meer strippen voor vervoer. Hierdoor worden de strippen die voor het sociaal vervoer bedoeld zijn, opgesoupeerd. Dit mag en kan niet de bedoeling zijn. Als aantoonbaar kan worden gemaakt dat er geen vergelijkbare geschikte en toegankelijke sport dichterbij uitgeoefend kan worden, kunnen hiervoor extra strips beschikbaar worden gesteld.

Deze regeling dient op vergelijkbare wijze met het leerlingenvervoer te worden vormgegeven en er dient budget voor te worden gereserveerd. Afstemming dient gezocht te worden bij andere vergelijkbare regelingen in de regio.

11.3 Extra strippen t.b.v. regionale sport

Meetbaar actiepunt

Nagaan wat de mogelijkheden zijn tot het verstrekken van extra strippen voor sporten die niet in Valkenswaard te verkrijgen zijn.

In SRE-verband regionale sportsubsidies voor aangepaste sporten aanvragen. Hierbij aandacht geven aan (lokale) knelpunten en subsidieregelingen en oplossingsvarianten. Door het SRE de provinciale subsidiemogelijkheden ('sociaal beleid – gebiedsgericht werken') laten nakijken en indien van toepassing aanvragen. Gemeente zou mede kunnen financieren. (voortkomend uit een aangenomen motie van de PvdA op 16 maart 2006).

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente

Status/Planning

2007

Financiën

n.v.t.

Actiepunt 11.4: Kadervorming

Aandacht besteden aan het werven, opleiden van bereidwillig kader t.b.v. de gehandicapten sport.

11.4 Kadervorming

Meetbaar actiepunt

Werven, opleiden van kader die de gehandicapten sport als aandachtspunt krijgen binnen lokale reguliere verenigingen, maar ook binnen lokale categorale sportverenigingen. Subsidierregels hiervoor dienen nader beschreven te worden.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Sportverenigingen

Overige betrokken partijen

Gemeente

Status/Planning

2009-2010

Financiën

€ 5.000,- stimuleringssubsidie per jaar (structureel) Na ervaring bijstelling naar boven of beneden.

Actiepunt 11.5: Sportmateriaal

Het medesubsidiëren van sportmateriaal voor gehandicaptensport brengt meestal hoge kosten met zich mee. Organisaties kunnen hiervoor vaak een beroep doen op het NSG, het VSB-fonds etc. Dit zijn vaak lange procedures. De gemeente kan hierin een deel van de kosten op zich nemen. Subsidierregels dienen hiervoor nader beschreven te worden.

11.5 Sportmateriaal**Meetbaar actiepunt**

De gemeente stelt een subsidiebedrag beschikbaar voor het aanschaffen van aangepast sportmateriaal. Voorwaarde is dat de betreffende organisaties hiervoor tevens aan fondsenwerving (NFSG, VSB etc.) doen. Subsidierregels hiervoor dienen nader beschreven te worden.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente

Status/Planning

2009

Financiën

€ 10.000,- per jaar (structureel). Na ervaring bijstelling naar boven of beneden.

Actiepunt 11.6: Informatieverstrekking over sportmiddelen vanuit de WMO (oorspronkelijk Wvg)

Via de WMO (oorspronkelijk Wvg) kunnen gehandicapten aan sportmiddelen trachten te komen. Hierover dient extra informatie verstrekt te worden aan inwoners en sportverenigingen, zodat betrokkenen weten wat er mogelijk is.

11.6 Informatieverstrekking over sportmiddelen vanuit WMO (oorspronkelijk Wvg)**Meetbaar actiepunt**

Informatieverstrekking vanuit WMO over mogelijkheden voor het verstrekken van sportmiddelen aan (leden van) sportverenigingen.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente

Status/Planning

2008

Financiën

n.v.t.

Actiepunt 11.7: Doe Week

De Doe Week is een activiteit die bestemd is voor de schoolgaande jeugd en voor kinderen met een verstandelijke handicap. De schoolleeftijd van kinderen met een verstandelijke handicap loopt tot 20 jaar. Deze leeftijdsgrens wordt echter niet stringent gehanteerd. Via publicaties in de krant en door folders via de scholen dient dit onder de aandacht van de potentiële deelnemers te worden gebracht. Ook VOGG gaat zich hiervoor inspannen.

11.7 Doe Week

Meetbaar actiepunt

Extra aandacht voor deelname van verstandelijk gehandicapten tot 20 jaar.

Doelgroep

VG

Initiatiefnemer

VOGG / Doe Week

Status/Planning

Jaarlijks meenemen in PR-voering voor de Doe Week tijdens laatste week van de schoolvakantie basisonderwijs.

Financiën

n.v.t.

Actiepunt 11.8: Recreatieve activiteiten voor lichamelijk gehandicapten

Er zou meer aandacht kunnen worden gegeven aan het organiseren van recreatieve activiteiten voor lichamelijk gehandicapten. Er zijn al enkele initiatieven ontplooid. Hierover zou wellicht meer informatie gegeven kunnen worden. Ook is er bij verstandelijk gehandicapten en lichamelijk gehandicapten behoefte aan een ontmoetingsplaats waar men elkaar kan opzoeken, een kop koffie kan drinken en wat kan praten en bijvoorbeeld een spelletje doen. Het inloophuis in de Julianastraat is een initiatief dat hieruit voort is gekomen. Nagaan of dit voorbeeld werkt en of dit ook op andere plaatsen is te realiseren.

11.8 Recreatieve activiteiten voor LG

Meetbare actiepunten

11.8.1 Meer informatie over bestaande recreatieve activiteiten voor lichamelijk gehandicapten door middel van gebruik van o.a. plaatselijke pers.

11.8.2 Ontmoetingsplaats voor lichamelijk gehandicapten. Aansluiting zoeken bij bestaande ontmoetingsruimtes zoals buurthuizen en op vrijwillige basis organiseren.

Doelgroep

LG

Initiatiefnemer

Platform / Instellingen / Vrijwilligers

Status/Planning

Deels reeds gestart in 2005.

Financiën

n.v.t.

Actiepunt 11.9: Stimuleringssubsidie voor ontwikkeling Maatschappelijk Steunsysteem GGz

Een plek voor inloop en ontmoeting is een basisvoorziening voor mensen met psychiatrische problematiek. Deze basisvoorziening functioneert als thuishaven van waaruit mensen met een psychiatrische handicap kunnen werken aan de opbouw van een sociaal netwerk. De cliënten moeten namelijk geholpen worden om de weg te vinden en toegang te krijgen naar en tot andere maatschappelijke voorzieningen (voorbeelden: woningen, welzijn, sport, verenigingen, thuiszorg, maatschappelijk werk, buurtactiviteiten, vrijwilligerswerk, lokale loketten etc.). De cliënten zelf werken in een bouwgroep onder begeleiding van een ervaringsdeskundige aan de opbouw van een steunsysteem en maken hiaten in dit steunsysteem bespreekbaar met maatschappelijke instanties.

De Boei, de GGzE en de RIBW (Regionale Instelling Beschermd Wonen in de regio's) werken hierin samen. Nagegaan dient te worden of er een nog geschiktere locatie gevonden kan worden in de gemeente Valkenswaard, waarbij de figuurlijke drempel voor de bezoekers zo laag mogelijk is.

11.9 Stimuleringssubsidie voor ontwikkeling Maatschappelijke Steunsystemen GGz Meetbare actiepunten

11.9.1 Stimuleringssubsidie voor ontwikkeling Maatschappelijke Steunsystemen GGz.

11.9.2 Zoeken van een geschiktere locatie voor een inloop- en ontmoetingsplek in het centrum van de gemeente Valkenswaard voor GGz-patiënten om van daaruit onder begeleiding te werken aan de opbouw van een steunstelsel.

Doelgroep

GGz

Initiatiefnemer

11.9.1 Gemeente / GGzE i.s.m. de Boei en RIBW

11.9.2 Gemeente / De Boei

Status/Planning

11.9.1 2006-2007: In de zomer van 2006 starten met voorbereidingen, zodat in 2007 gestart kan worden.

11.9.2 2007

Financiën

11.9.1

Per 1 januari 2007 gaan de OGGZ-middelen en zorgvernieuwingsmiddelen voor de GGz over van de AWBZ naar het gemeentefonds. De gemeente beschikt dan over middelen om het Maatschappelijk Steunstelsel en cliëntondersteuning te financieren. Het ontwikkelen van een Maatschappelijk Steunstelsel en cliëntondersteuning kost € 150.000,- per jaar. Na 2007 is dit een gemeenteverantwoordelijkheid.

11.9.2

Voor de Boei (inloop- en ontmoetingscentrum) is nog steeds geld uit de AWBZ beschikbaar, ook nog na 2007. Dit kan door GGzE, RIBW en de Boei geleverd blijven worden.

Ter realisatie van een meer geschikt pand voor de Boei is hulp vanuit de gemeente bij vergunningsaanvragen en een subsidiebijdrage van ± € 30.000,- per jaar benodigd.

Regel 12. Religie

Overheden moeten maatregelen bevorderen die mensen met een functiebeperking in staat stellen gelijkwaardig te participeren in het religieuze leven in hun leefomgeving.

Geen specifieke actiepunten behalve de bevordering van toegankelijkheid van kerkgebouwen. Dit punt komt terug bij regel 3.

Regel 13. Informatie en onderzoek

Overheden accepteren de eindverantwoordelijkheid voor het verzamelen en verspreiden van informatie over de leefomstandigheden van mensen met een functiebeperking en zij bevorderen uitgebreid onderzoek naar alle aspecten en problemen die het leven van mensen met een functiebeperking bemoeilijken.

Vanuit de pilot 'Valkenswaard Onbeperkt' en op basis van de ervaringen van het Platform Gehandicaptenbeleid komen er signalen dat het bereik van informatievoorziening te wensen overlaat. Tevens zijn er signalen dat de doelgroep bestaande uit mensen met psychiatrische

handicaps niet (voldoende) bereikt worden. Extra inzet is nodig om met de doelgroep in contact te komen.

Actiepunt 13.1 : Lokale omroep

De lokale omroep kan een functie vervullen in het overbrengen van lokale en regionale informatie aan mensen met een visuele (radio)/auditieve (TV) handicap.

13.1 Lokale omroep

Meetbaar actiepunt

Aanbod van lokale en regionale informatie uitbreiden voor de visuele (radio) en auditief (tv) gehandicapten.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente

Overige betrokken partijen

Lokale omroep / platform

Status/Planning

2008

Financiën

n.v.t.

Actiepunt 13.2: Adviseur voor gehandicapte inwoners

Meer individueel gerichte informatie zou door een adviseur kunnen worden verzorgd, vergelijkbaar met de bestaande seniorenadviseur.

13.2 Adviseur voor gehandicapte inwoners

Meetbaar actiepunt

Individuele informatieverstrekking door een adviseur met als aandachtsgebied de gehandicapte inwoners. Aansluiting zoeken bij de bestaande seniorenadviseur van Paladijn en MEE. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de specifieke kennis/houding/vaardigheden die een adviseur voor gehandicapte inwoners dient te hebben.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Zie 2.1.3

Status/Planning

Zie 2.1.3

Financiën

Zie 2.1.3

Actiepunt 13.3: Melden via websites

Gehandicapte inwoners van Valkenswaard zouden erop geattendeerd kunnen worden dat ze hun problemen/knelpunten kenbaar kunnen maken via de website van het Platform Gehandicaptenbeleid of de gemeentelijke website.

13.3 Melden via websites

Meetbaar actiepunt

Bij de doelgroep moet via de plaatselijke pers bekend worden dat zij zaken kunnen melden via de website van de gemeente en het platform.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Platform gehandicaptenbeleid

Status/Planning

2007

Financiën

n.v.t.

Actiepunt 13.4: Onderzoek naar doelgroep

Om voeling te krijgen met de doelgroep gehandicapten is nader onderzoek nodig. In het rapport 'Perspectiefvolle maten, cijfers en trends gehandicaptenzorg in Zuidoost-Brabant, oktober 2005' zijn Valkenswaardse cijfers opgenomen. Ook in de notitie 'Valkenswaard Onbeperkt', waarin ook gemeentelijke kengetallen zijn verwerkt, is een sociale kaart opgenomen met relevante aantallen. Dit levert een globaal beeld op. In het kader van de WMO is het echter raadzaam om de doelgroep uit te breiden met alle kwetsbare inwoners, dus niet enkel te focussen op de gehandicapten. Om niemand over het hoofd te zien zou het zelfs een insteek zijn om alle inwoners individueel te benaderen met een vragenlijst, om zodanig vast te stellen welke (kwetsbare) mensen in Valkenswaard woonachtig zijn.

Onderzocht moeten worden welke informatie er precies benodigd is, welke dwarsverbanden er kunnen worden gelegd (denk aan de WMO) en hoe hiermee moet worden omgegaan in het kader van de Wet op de Privacy. Nagegaan kan worden of de methodiek van Quick Scan hierbij van nut kan zijn. Afhankelijk van de resultaten van een te houden onderzoek naar de doelgroep kunnen er, indien relevant en gewenst, in de gemeente Valkenswaard accenten worden gelegd op subgroepen. In het onderzoek zou onder meer aanvullend kunnen worden gevraagd naar de arbeidssituatie en de mate van beschikbaarheid van mantelzorg.

13.4 Onderzoek naar doelgroep**Meetbare actiepunten**

13.4.1

Nagaan wat de meerwaarde/haalbaarheid is van een exacter beeld van de doelgroep.

13.4.2

Nagaan of de methodiek Quick Scan hierbij van nut kan zijn.

13.4.3

De registratie van aangepaste woningen vervolmaken, zodat dit ook in beleids sfeer kan worden gebruikt.

Doelgroep

13.4.1/13.4.2 Totaal

13.4.3 LG

Initiatiefnemer

13.4.1/13.4.2 Gemeente in samenwerking met platform gehandicaptenbeleid.

13.4.3 Gemeente in samenwerking met onder andere woningbelang.

Status/Planning

2007; aansluiting zoeken bij de behoefte aan gegevens vanuit de WMO en de ontwikkeling woonservicezones

Financiën

13.4.2 € 31.000,- (uitgaande van € 1,- per inwoner)

Actiepunt 13.5: Ontmoetingen van en met de gehandicapte inwoners

De ontmoetingsdagen in het kader van de pilot 'Valkenswaard Onbeperkt' zijn goed bevallen. Over het algemeen werd aangegeven dat een ontmoeting van gehandicapte Valkenswaardse inwoners eens in de twee jaar een prima frequentie is. Deze ontmoeting heeft vooral een informeel karakter, waar de gezelligheid voorop staat. Tevens kan tijdens de ontmoeting informatie gegeven en opgehaald worden.

13.5 Ontmoetingen van en met gehandicapte inwoners

Meetbaar actiepunt

Eens per twee jaar een ontmoeting organiseren voor gehandicapte inwoners (informeel en informatief).

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Platform

Status/Planning

2007 en 2009

Financiën

€ 5.000,- per twee jaar (gebaseerd op kosten ontmoetingen van de pilot 'Valkenswaard Onbeperkt')

Actiepunt 13.6: Juistheid persberichten

Er zou meer controle moeten komen op hetgeen in de pers verschijnt ten aanzien van de doelgroep gehandicapten. Vervorming van berichtgeving door verlegging van accenten of kleine verdraaiing van feiten kan, juist ook in deze doelgroep, veel onrust teweeg brengen. Met de pers zouden afspraken gemaakt moeten worden dat voor plaatsing altijd een controle wordt uitgevoerd door de instantie of persoon die een bericht wil plaatsen.

13.6 Juistheid persbericht

Meetbaar actiepunt

Voordat gepubliceerd wordt eerst ter controle nalezen om verwarring te voorkomen.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeenten (afdeling voorlichting) en Platform gehandicaptenbeleid

Status/Planning

Doorlopend

Financiën

n.v.t.

Regel 14. Beleidsvorming en –planning

Overheden moeten ervoor zorgen dat rekening gehouden wordt met mensen met een functiebeperking bij alle beleidsvorming en –planning.

Actiepunt 14.1: Beleidsvorming, evaluatie en bijstelling

Er zou een checklist kunnen worden opgesteld, die beleidsvormers en planners na dienen te lopen bij de totstandkoming en uitvoering van beleid, zodat de belangen van de gehandicapte inwoners niet over het hoofd worden gezien. Voor een belangrijk stuk zou dit ook voorkomen kunnen worden door het Platform Gehandicaptenbeleid een rol te geven bij de totstandkoming

van nieuw beleid, evaluatie en bijstelling van bestaand beleid en de uitvoering van het bestaande beleid.

14.1 Beleidsvorming, evaluatie, bijstelling en uitvoering

14.1.1 Checklist

Meetbaar actiepunt

Checklist opstellen die beleidsvormers na dienen te lopen bij totstandkoming van beleid.

14.1.2 Rol platform

Meetbaar actiepunt

Actieve betrokkenheid van platform bij beleidsvorming, evaluatie, bijstelling en uitvoering.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

14.1.1: Gemeente

14.1.2: Gemeente / Platform

Status/Planning

14.1.1: 2009

14.1.2: Doorlopend

Financiën

n.v.t.

Actiepunt 14.2: Platform en werkgroepen

Het platform en haar werkgroepen ondergaan momenteel een herschikking. Men wil de overstap maken van structurele werkgroepen naar het instellen van werkgroepen voor een actueel thema. Rekening moet worden gehouden met duidelijke aanspreekpunten bij de gemeente. Zo mogelijk wordt er door het platform samenwerking gezocht met andere belangenbehartigingsorganen, zoals het seniorenberaad. In het kader van de WMO dient tevens nader bekeken worden hoe de kwetsbare groep burgers het beste richting de gemeente kan worden vertegenwoordigd. De voorkeur gaat nu uit naar het vormen van een gremium dat de diverse instellingen vertegenwoordigt (een uitgebreid OCO (Overleg Coördinatie Ouderenbeleid) en een gremium dat de diverse doelgroepen vertegenwoordigt.

Nadrukkelijke aandacht moet worden gegeven aan de vertegenwoordiging van jeugd in de doelgroepenplatforms. Dit geldt ook voor de doelgroep GGz (geestelijke gezondheidszorg).

14.2 Platform en werkgroepen

Meetbare actiepunten

14.2.1

Samenwerking zoeken met andere vertegenwoordigers van doelgroepen.

14.2.2

Vertegenwoordiging van jeugdige gehandicapten en de GGz blijft een aandachtspunt.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Platform

Status/Planning

2006-2007 Aansluiten bij de WMO

Financiën

n.v.t.

Actiepunt 14.3: Participatievorm

De trappen van de participatieladder zijn als volgt van een minder vergaande vorm van participatie tot een zeer vergaande vorm: informeren, raadplegen, adviseren, coproduceren en meebeslissen.

De gemeente en het platform streven naar een situatie waarin er sprake is van coproductie als het gaat om formuleren van nieuw beleid en adviseren als het gaat om bestaand beleid, waarin wijzigingen ten gevolge van wetwijzigingen etc. dienen te worden aangebracht.

14.3 Participatievorm

Meetbaar actiepunt

Streven naar de vorm van coproductie tussen gemeente en platform bij beleidsvorming en uitvoering.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente

Status/Planning

Doorlopend

Financiën

n.v.t.

Regel 15. Wetgeving

Overheden dragen verantwoordelijkheid om een wettelijke basis te scheppen voor maatregelen die volledige participatie en rechtsgelijkheid waarmaken voor mensen met een functiebeperking.

Bij dit onderdeel zijn er geen specifieke actiepunten voor de gemeente Valkenswaard geformuleerd. Deze regel is verweven in overige regels.

Regel 16. Economisch beleid

Overheden dragen de financiële verantwoordelijkheid voor nationale programma's en beleid voor het scheppen van gelijke kansen voor mensen met een functiebeperking.

Bij dit onderdeel zijn op dit moment geen specifieke actiepunten voor de gemeente Valkenswaard te formuleren.

Regel 17. Coördinatie van werk

Overheden zijn verantwoordelijk voor het oprichten en versterken van nationale coördinatiecentra die moeten functioneren als expertisecentrum voor vraagstukken over functiebeperkingen.

Bij dit onderdeel zijn op dit moment geen specifieke actiepunten voor de gemeente Valkenswaard te formuleren.

Regel 18. Belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking

Overheden moeten het recht erkennen van belangenorganisaties om mensen met een functiebeperking op nationaal, regionaal en lokaal niveau te vertegenwoordigen. Overheden moeten ook de adviserende rol erkennen van deze organisaties bij de besluitvorming over het beleid.

Bij dit onderdeel zijn op dit moment geen specifieke actiepunten voor de gemeente Valkenswaard geformuleerd.

Regel 19. Training van personeel

Overheden zijn verantwoordelijk voor het waarborgen van doelmatige training op ieder niveau van personeel dat betrokken is bij de planning en voorbereiding van programma's en voorzieningen voor personen met functiebeperkingen.

Bij dit onderdeel zijn op dit moment geen specifieke actiepunten voor de gemeente Valkenswaard geformuleerd.

Regel 20. Nationale controle op en evaluatie van beleidsprogramma's in het kader van de 22 Standaard Regels

Overheden zijn verantwoordelijk voor voortdurende controle en evaluatie van nationale programma's en diensten voor gelijke kansen voor mensen met functiebeperkingen.

Bij dit onderdeel zijn op dit moment geen specifieke actiepunten voor de gemeente Valkenswaard te formuleren.

Regel 21. Technische en economische samenwerking.

Overheden in geïndustrialiseerde landen én ontwikkelingslanden hebben de verantwoordelijkheid om samen te werken om maatregelen te nemen voor het verbeteren van de leefomstandigheden van mensen met een functiebeperking.

Bij dit onderdeel zijn op dit moment geen specifieke actiepunten voor de gemeente Valkenswaard te formuleren.

Regel 22. Internationale samenwerking.

Overheden moeten actief deelnemen aan internationale samenwerking voor het beleid "Gelijke kansen voor mensen met een functiebeperking".

Bij dit onderdeel zijn op dit moment geen specifieke actiepunten voor de gemeente Valkenswaard te formuleren.

23. Onvoorziene ontwikkelingen

Toevoeging los van de 22 standaardregels, wel ten behoeve van de uitvoering van de 22 standaardregels in de gemeente Valkenswaard.

Actiepunt 23: Onvoorziene ontwikkelingen

Bovenstaande is gebaseerd op alle bekendheden die nu voorhanden zijn. Uiteraard is het heel goed mogelijk dat er nog zaken in de beleidsperiode aan de orde komen, waarop niet is gerekend of die volkomen nieuw of onvoorspelbaar waren. Het is in dat geval erg praktisch om te beschikken over een 'vrij besteedbaar budget' dat rechtstreeks ten goede komt van de doelgroep gehandicapten.

Meetbaar actiepunt

Flexibel inzetbaar budget dat rechtstreeks ten goede moet komen van de doelgroep. Dit budget mag aangewend worden voor nieuwe of onvoorspelbare / onverwachte ontwikkelingen.

Doelgroep

Totaal

Initiatiefnemer

Gemeente

Status/Planning

Doorlopend

Financiën

€ 2.500,- jaarlijks structureel

HOOFDSTUK 9 ACTIEPUNTEN IN TABEL EN FINANCIËEL OVERZICHT

9.1 ACTIEPUNTEN IN TABEL

In dit hoofdstuk worden de actiepunten uit het voorgaande hoofdstuk nogmaals gepresenteerd, zij het nu voor de overzichtelijkheid in tabelvorm.

STANDAARD REGL	BLADZIJDE- VERWIJZING	ACTIEPUNT	DOELGROEP	INITIATIEF- NEMER	STATUS/ PLANNING	FINANCIËN
1. Bewustwording	28					
1.1 Beeldvorming	28	Beeldvorming bij ambtenaren, collegeleden en raadsleden door middel van een bewustwordingsproject.	Totaal	Platform	2007	€ 1.000,- (per 4 jaar)
1.2 Inhuren van externe deskundigheid bij uitvoering van actiepunten	29	Het platform gehandicaptenbeleid en de gemeente dienen ten behoeve van de uitvoering van de actiepunten externe deskundigheid in te kunnen schakelen.	Totaal	Gemeente / platform	Doorlopend	€ 5.000,- (per 4 jaar)
2. Gezondheidszorg	29					
2.1 Informatie en ontmoeting mantelzorg	30	2.1.1 Gerichtere/uitgebreidere publiciteit geven aan de jaarlijkse 'Dag voor de mantelzorg' georganiseerd door het steunpunt van Paladijn.	Mantelzorg	Platform i.s.m. platform	Jaarlijks	€ 5.400,- jaarlijks
	30	2.1.2 Bestaande gids over mantelzorg actiever verspreiden en meer publiciteit geven.	Mantelzorg	Gemeente / Platform	2007	€ 1.250,- eens per 4

	30	2.1.3 Nagaan wat de mogelijkheden zijn tot het aanstellen van een mantelzorgadviseur, vergelijkbaar met de seniorenadviseur van Paladijn. Na gebleken mogelijkheden overgaan tot aanstelling.	Mantelzorg	Paladijn Gemeente / Paladijn	2007 2008 e.v.	jaar n.v.t. € 31.500,- per jaar
	30	2.1.4 Informatieloket voor mantelzorgers; nagaan of dit aangehaakt kan worden aan het bestaande LIAC/WMO-loket.	Mantelzorg	Gemeente / Paladijn	Aansluiten bij WMO	n.v.t.
2.2 Respijtzorg	31	Inventarisatie maken welke vormen van respijtzorg er zijn binnen de gemeente Valkenswaard. Bijzondere aandacht voor mogelijkheden die er moeten zijn/komen voor: - crisisopvang voor patiënten van mantelzorgers op momenten dat mantelzorg onverwacht verhinderd is. - planbare opvang voor patiënten van mantelzorgers Plan opstellen zodat er voldoende voorzieningen komen en informatiestroom op gang brengen.	Mantelzorg	Gemeente /Zorgaanbieders	Aansluiten bij WMO; 2008	€ 5.400,- eenmalig
2.3 WMO	32	2.3.1 Inwoners informeren over de voortgang van de WMO zodra er meer duidelijkheid is.	Totaal	Gemeente	Aansluiten bij WMO	n.v.t.
	32	2.3.2 Bij ontwikkeling van de WMO rekening houden met het feit dat mantelzorg niet vanzelfsprekend is, zeker niet in de combinatie met arbeid.	Mantelzorg	Gemeente		n.v.t.
3. Revalidatie en reïntegratie	32	Geen specifieke actiepunten.				

4. Ondersteuning diensten en voorzieningen	32					
4.1 Wvg	32	4.1.1 Actieve informatie over regels en procedures Wvg.	LG	Gemeente / platform / LIAC	2007	n.v.t.
	32	4.1.2 Uitbreiding van openingstijden van de loketten.	LG	Gemeente	2007	n.v.t.
	32	4.1.3 Voorkomen van onnodige dubbele keuringen.	LG	Gemeente	2007	n.v.t.
	32	4.1.4 Verkorting van de doorlooptijd van de aanvraagprocedure.	LG	Gemeente	2007	n.v.t.
	32	4.1.5 Beheersing van Wvg-uitgaven.	LG	Gemeente	2007 en verder	n.v.t.
4.2 Parkeerplaatsen	33	Voldoende parkeerplaatsen voor auto's, scootmobiel en fietsen bij algemene voorzieningen.	LG	Gemeente	Mee laten lopen met herinrichtingsplannen	PM
4.3 Scootmobiel	33	4.3.1 Onderzoek naar financieringsmogelijkheden van de meerkosten van een 15 km scootmobiel en het inruilen hiervan.	LG	Gemeente	2007	Budget-neutraal
	33	4.3.2				

	33	Onderzoek naar vergoedingsmogelijkheden van een brommobiel. 4.3.3 Mogelijkheden voor hergebruik in beeld brengen en benutten.	LG LG	Gemeente Gemeente	2007 2007	n.v.t. n.v.t.
4.4 Instructie vervoersmiddelen	34	4.4 Instructies over het gebruik van rollators, aangepaste rijwielen en scootmobiels.	LG	Platform i.s.m. leveranciers vervoersmiddelen / scootmobielclub	jaarlijks terugkerend	n.v.t.
4.5 Aangepast wonen	35 35 35	4.5.1 Inzicht verkrijgen in het totaalplaatje van behoefte aan diverse soorten woningen. 4.5.2 Realisatie van betaalbare focuswoningen. 4.5.3 Realisatie van betaalbare jongerenwoningen voor gehandicapten.	Totaal LG Totaal	Gemeente en woningbouwcorporaties	2007/ 2008	Meenemen in prestatieafspraken woonvisie en uitvoering woonservicezones
4.6 Stimulerings-subsidie nieuwbouw	35	De gemeente zou bij ieder nieuwbouwproject moeten overwegen om (stimulerings)subsidie te verstrekken om aanpassingen aan te brengen in complexen. Dit voorkomt de veelal hogere kosten van later aanpassen.	LG	Gemeente	Doorlopend	Per project begroten
5. Toegankelijkheid : fysieke omgeving en beschikbaarheid van informatie en communicatie	35					
5.1 Toegankelijkheid openbaar gebied	36	5.1.1 Afstelling stoplichten moet buiten vast te stellen bloktijden aangepast worden aan de	LG	Gemeente	2008	€ 35.000,- eenmalig

	36	verplaatsingssnelheid van gehandicapten. 5.1.2 Nagaan waar extra bankjes kunnen worden geplaatst om uit te kunnen rusten.	LG	Gemeente/ Platform	2009	€ 1.500,- jaarlijks
	36	5.1.3 Nagaan of de toegankelijkheid van het openbaar toilet verbeterd kan worden en nagaan of er een openbaar toilet voor vrouwen kan komen.	LG	Platform/ Gemeente	2010	Na onderzoek begroten.
	36	5.1.4 Trottoirbanden goed verlagen	LG	Platform/ Gemeente	Hele beleids- periode	In betreffend werk begroten
	36	5.1.5 Gevaarlijke verkeerspunten aanpakken zoals de Luikerweg ter hoogte van Nicolaaskerk.	Totaal	Platform/ Gemeente	2008	In betreffend werk begroten
	36	5.1.6 Slechte bestrating vervangen; voorbeeld is Bakkerstraat.	LG	Platform/ Gemeente	Meene- men bij herinrich- ting	In betreffend werk begroten
	36	5.17 Toegankelijkheid van winkels vergroten (openen deuren, breedte ingangen en loopgangen).	LG	Winkeliers/ Gemeente	Inhaken op landelijk e wetgevin- g	n.v.t.
5.2 Aanpassingen lijndiensten, bussen en perrons	37	5.2.1 Aanpassingen aanbrengen in totale lijndienst.	LG	SRE	Aan- sluiten bij SRE	Baseren op inventarisati e
	37	5.2.2 Als bussen worden aangepast dienen tegelijkertijd ook				

		perrons aangepast te worden m.b.t. juiste aansluiting. Hiervoor is een inventarisatie nodig van de perrons en de soort benodigde aanpassingen.	LG	SRE / busorganisatie (bussen) Gemeente (perrons)		
5.3 Voorkomen vervallen buslijnen	37	Voorkomen dat er naast lijn 177 naar MMC meerdere lijnen uitvallen.	Totaal	SRE / Gemeente	Doorlopend	n.v.t.
5.4 Taxivervoer	38	5.4.1 Verbeteren bejegening chauffeurs en taxicentrale.	Totaal	Gemeente/Taxi-bedrijf	2007	n.v.t.
	38	5.4.2 Rolstoelen moeten volgens veiligheidsvoorschriften vastgezet worden in de bussen van CVV en leerlingenvervoer.	LG	Taxibedrijf	2007	n.v.t.
	38	5.4.3 De wachttijden moeten gereduceerd worden.	Totaal	Taxibedrijf/SRE/Gemeente	2007	n.v.t.
	38	5.4.4 Wisseling van chauffeurs zoveel mogelijk beperken, met name bij leerlingenvervoer.	VG	Taxibedrijf/SRE/Gemeente	2007	n.v.t.
	38	5.4.5 Klachtenformulieren doorgeven aan gemeente en SRE, zodat actie mogelijk is.	Totaal	Taxibedrijf	2007	n.v.t.
	38	5.4.6 Regeling CVV aanpassen t.a.v. het ophalen van de klanten bij het thuisadres en andere adressen.	Totaal	Gemeente/ Klachtindieners	2007	n.v.t.
5.5 Eén informatieloket	38	Een bereikbaar en toegankelijk loket; onderzoeken wat de mogelijkheden zijn van een mobiel informatieloket.	Totaal	Gemeente	Aansluiten bij	Meenemen in het wmo-

		Na gebleken mogelijkheid een plan van aanpak maken voor realisatie.			WMO	traject
5.6 Extra strippen	39	Mogelijkheden onderzoeken tot haalbaarheid van het verstrekken van extra strippen voor bijzondere activiteiten die enkel buiten Valkenswaard aangeboden worden.	Totaal	Gemeente	2007	PM
5.7 Eerste lijns - zorgvoorzieningen	39	5.7 De toegankelijkheid van de eerstelijns zorgvoorzieningen nalopen; dit is een voorwaarde voor goed gebruik hiervan.	LG	Platform	2008	Na onderzoek begroten
5.8 BTB-onderzoek openbare gebouwen	40	5.8.1 BTB-onderzoek uitvoeren in 6 gekozen openbare gebouwen (zie 5.8) en hierbij aansluiting zoeken bij het bestaande onderzoek uit 1999. 5.8.2 Start aanpassing onderzochte gebouwen. 5.8.3 Inventarisatie maken van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de kerken, onderwijsgebouwen, sportvoorzieningen en culturele gebouwen in Valkenswaard	LG	Platform / Gemeente	2008 2009- 2010	€ 8.000,- Eenmalig PM
5.9 BTB openbaar gebied	41 41	5.9.1 APV nalopen op BTB-aspecten en waar mogelijk zaken aanpassen. Ook notities als de terrassennota, het evenementenbeleid hierop nagelopen. 5.9.2 Uitvoering van de bestaande BTB-rapportage.	LG LG/Totaal	Gemeente / Platform Gemeente / Platform	Door- lopend 2007 - 2010	n.v.t. Meenemen in reconstructie maatregelen
5.10 Internationaal	41	Nastreven van verkrijging van het ITS en andere wezenlijke aspecten als bruikbaarheid, bereikbaarheid,	LG/Totaal	Gemeente	na 2010	€ 8.000,- (eenmalig)

Toegankelijkheid Symbool		duurzaamheid, veiligheid etc.				voor 6 gebouwen)
6. Onderwijs	42	Geen specifieke actiepunten.				
7. Werkgelegenheid	42					
7.1 Stimulans bedrijfsleven	42	7.1.1 Actievere informatievoorziening richting bedrijfsleven over (subsidie) mogelijkheden bij aanname en (re)integratie gehandicapte medewerkers.	Totaal	Gemeente	2007-2008	n.v.t.
	42	7.1.2 Speciale aandacht vanuit het CWI voor werkzoekenden met een handicap.	Totaal	Gemeente / CWI	loopt reeds 2008	n.v.t.
	42	7.1.3 Activering bedrijfsleven via o.a. het Valkenswaards Industrieel Contact.	Totaal	Gemeente / Platform		n.v.t.
7.2 Gemeente als voorbeeld	43	Meer aandacht bij werving, selectie en (re)integratie van gehandicapte medewerkers binnen de gemeentelijke organisatie.	Totaal	Gemeente / CWI	2007	n.v.t.
7.3 Werkgelegenheidsproject en	43	Opzetten van speciale werkgelegenheidsprojecten.	Totaal	Gemeente/ instellingen	start in 2006	PM
7.4 Vrijwilligers	44	Stimuleren van de jongere generatie tot vrijwilligerswerk. Meenemen in het gemeentelijke vrijwilligersbeleid.	Totaal	Gemeente / instellingen	2006-2007	n.v.t.
8. Inkomensbehoud en sociale zekerheid	44	Geen specifieke actiepunten.				
9. Gezinsleven en persoonlijke levenssfeer	44	Geen specifieke actiepunten.				
10. Cultuur	44	Geen specifieke actiepunten.				
11. Sport en recreatie	44					
11.1	45	11.1				

Integratie gehandicapten binnen reguliere sport		Toegankelijkheid reguliere sportverenigingen optimaliseren door o.a. informatieverstrekking en werving.	LG	Gemeente / Sportverenigingen/ Platform / adviesbureaus	2008	€ 13.500,- (eenmalig)
	45	11.1.2 Stimuleringssubsidie voor sportverenigingen die zich inspannen om gehandicapten te integreren. Subsidieregels hiervoor dienen nader beschreven te worden. Subsidiebedrag dient na werkelijk gebleken behoefte naar beneden of boven bijgesteld te worden.	Totaal		2009	€ 10.000,- (jaarlijks)
11.2 Categorale sport	45	Nagaan op welke takken van sport behoefte is aan categorale sportactiviteiten / verenigingen en deze waar mogelijk subsidiëren.	Totaal	Platform / Gemeente	2009	€ 10.000,- (jaarlijks)
11.3 Extra strippen t.b.v. regionale sport	46	Nagaan wat de mogelijkheden zijn tot het verstrekken van extra strippen voor sporten die niet in Valkenswaard te verkrijgen zijn. In SRE-verband regionale sportsubsidies voor aangepaste sporten aanvragen.	Totaal	Gemeente	2007	PM
					2006	n.v.t.
11.4 Kadervorming	46	Werven, opleiden van kader die de gehandicaptensport als aandachtspunt krijgen binnen reguliere verenigingen. Subsidieregels hiervoor beschrijven en koppelen aan de bestaande subsidie inzake deskundigheidsbevordering van vrijwilligers.	Totaal	Sportverenigingen / Gemeente	2009-2010	€ 5.000,- per jaar
11.5 Sportmateriaal	47	De gemeente stelt een subsidiebedrag beschikbaar voor het aanschaffen van aangepast sportmateriaal. Betreffende organisaties dienen hiervoor tevens fondsen te werven.	Totaal	Gemeente	2009	€ 10.000,- per jaar
11.6 Informatieverstrekking over sportmiddelen	47	Informatieverstrekking vanuit WMO over mogelijkheden voor het verstrekken van sportmiddelen aan (leden van) sportverenigingen.	LG	Gemeente	2008	n.v.t.
11.7 Doe Week	48	Extra aandacht voor deelname van verstandelijk gehandicapten tot 20 jaar.	VG	Doe Week/VOGG	jaarlijks	n.v.t.
11.8	48	11.8.1				

Recreatieve activiteiten voor LG		Meer informatie over bestaande activiteiten via o.a. plaatselijke pers.	LG	Platform/Instellingen	2007 en verder doorlopend	n.v.t.
	48	11.8.2 Ontmoetingsplaats voor lichamelijk gehandicapten; aansluiting zoeken bij bestaande ontmoetingsruimtes.	LG	Platform/ Deels reeds opgepakt initiatief.	2005	n.v.t.
11.9 Ontmoeting / ondersteuning GGZ-patiënten	49	11.9.1 Stimuleringssubsidie voor ontwikkeling Maatschappelijke Steunsystemen GGZ	GGZ	Gemeente / GGzE /RIBW/ De Boei	2006-2007	€ 150.000,- (jaarlijks vanuit WMO-gelden)
	49	11.9.2 Nieuwe locatie voor de Boei	GGZ	Gemeente / De Boei	2007	€ 30.000,- jaarlijks
12. Religie	49	Geen specifieke actiepunten.				
13. Informatie en onderzoek	49					
13.1 Lokale omroep	50	Aanbod van lokale en regionale informatie uitbreiden voor de visuele (radio) en auditief (tv) gehandicapten.	Totaal	Lokale omroep/gemeente /platform	2008	n.v.t.
13.2 Adviseur	50	Individuele informatieverstrekking door een adviseur. Aansluiting zoeken bij de bestaande seniorenadviseur.	Totaal	zie 2.1.3	zie 2.1.3	zie 2.1.3
13.3 Melden via websites	50	Bij de doelgroep moet bekend worden dat zij zaken kunnen melden via de website van de gemeente en het platform.	Totaal	Gemeente/ Platform	2007	n.v.t.
13.4 Onderzoek naar	51	13.4.1 Nagaan wat de meerwaarde/haalbaarheid is van een	Totaal	Gemeente /	2006-	

doelgroep	51	<p>exacter beeld van de doelgroep. 13.4.2 Nagaan of de methodiek Quick Scan hierbij van nut kan zijn.</p> <p>13.4.3 De registratie van aangepaste woningen vervolmaken, zodat dit ook in beleidssfeer kan worden gebruikt</p>	Totaal	Platform	2007; aansluiting zoeken bij WMO	€ 31.000,- (eenmalig)
			LG	Gemeente / Woningbelang	2007	
13.5 Ontmoetingen van en met gehandicapte inwoners	52	Eens per twee jaar een ontmoeting organiseren voor gehandicapte inwoners (informeel en informatief).	Totaal	Platform	2007 en 2009 enz.	€ 5000,- per 2 jaar
13.6 Juistheid persberichten	52	Voordat gepubliceerd wordt eerst ter controle nalezen om verwarring te voorkomen.	Totaal	Gemeente / Platform	Doorlopend	n.v.t.
14. Beleidsvorming en -planning	52					
14.1 Beleidsvorming, evaluatie en bijstelling	53	14.1 Checklist Checklist opstellen die beleidsvormers na dienen te lopen bij totstandkoming van beleid.	Totaal	Gemeente	2009	n.v.t.
	53	14.2 Rol platform Actieve betrokkenheid van platform bij beleidsvorming, evaluatie, bijstelling en uitvoering.	Totaal	Gemeente / Platform	Doorlopend	n.v.t.
14.2 Platform en werkgroepen	53	14.2.1 Samenwerking zoeken met andere vertegenwoordigers van doelgroepen zoals senioren en jeugd, cliëntenvertegenwoordiging Wet Werk en Bijstand.	Totaal	Platform	Aansluiten bij WMO	n.v.t.
	53	14.2.2 Vertegenwoordiging van jeugdige gehandicapten en de GGz blijft een aandachtspunt.	Totaal	Platform	2006-2007	n.v.t.
14.3 Participatievorm	54	Streven naar de vorm van coproductie bij	Totaal	Gemeente	Doorlo-	n.v.t.

		beleidsvorming en uitvoering.			pend	
15. Wetgeving	54	Geen specifieke actiepunten.				
16. Economisch beleid	54	Geen specifieke actiepunten.				
17. Coördinatie van werk	54	Geen specifieke actiepunten.				
18. Belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking	54	Geen specifieke actiepunten.				
19. Training van personeel	55	Geen specifieke actiepunten.				
20. Nationale controle op en evaluatie van beleidsprogramma's	55	Geen specifieke actiepunten.				
21. Technische en economische samenwerking	55	Geen specifieke actiepunten.				
22. Internationale samenwerking	55	Geen specifieke actiepunten.				
23. Onvoorziene ontwikkelingen	55	Flexibel inzetbaar budget voor onvoorziene zaken dat rechtstreeks ten goede moet komen van de doelgroep.	Totaal	Gemeente	Doorlopend	€ 2.500,- jaarlijks

9.2 OVERZICHT ACTIEPUNTEN MET FINANCIËLE CONSEQUENTIES PER BELEIDSJAAR

Soort kosten	Actiepunt	2007	2008	2009	2010
Structurele kosten	1.1 Bewustwordingsproject	€ 1.000,-			
	1.2 Externe deskundigheid	€ 1.250,-	€ 1.250,-	€ 1.250,-	€ 1.250,-
	2.1.1 Publiciteit dag van de mantelzorg	€ 5.400,-	€ 5.400,-	€ 5.400,-	€ 5.400,-
	2.1.2 Gids mantelzorg verspreiden	€ 1.250,-			
	2.1.3 Mantelzorgadviseur/gehandicaptenadviseur		€ 31.500,-	€ 31.500,-	€ 31.500,-
	2.2 Informatie respijtzorg		€ 5.400,-		
	5.1.2 Extra bankjes			€ 1.500,-	€ 1.500,-
	5.6 Extra strippenverstrekking bijzondere activiteiten	PM	PM	PM	PM
	7.3 Opzetten van speciale werkgelegenheidsprojecten	PM	PM	PM	PM
	11.1.2 Stimuleringssubsidie sportverenigingen			€ 10.000,-	€ 10.000,-
	11.2 Subsidie categorale sportactiviteiten			€ 10.000,-	€ 10.000,-
	11.3 Extra strippenverstrekking sportactiviteiten	PM	PM	PM	PM
	11.4 Werving/opleiding sportkader			€ 5.000,-	€ 5.000,-
	11.5 Aanschaf aangepast sportmateriaal			€ 10.000,-	€ 10.000,-
	11.9.1 Steunsysteem GGZ	€ 150.000,- (beschikbaar vanuit WMO)	€ 150.000,-	€ 150.000,-	€ 150.000,-
	11.9.2 Ontmoetingsruimte de Boei	€ 30.000,-	€ 30.000,-	€ 30.000,-	€ 30.000,-
	13.5 Tweejaarlijkse ontmoeting gehandicapte inwoners	€ 5.000,-		€ 5.000,-	
	23. Onvoorziene ontwikkelingen	€ 2.500,-	€ 2.500,-	€ 2.500,-	€ 2.500,-
Totale structurele kosten per beleidsjaar		€ 197.400,-	€ 226.050,-	€ 262.150,-	€ 257.150,-

Soort kosten	Actiepunt	2007	2008	2009	2010
Incidentele kosten	4.2 Parkeerplaatsen	PM	PM	PM	PM
	4.5.2 Realisatie focuswoningen		PM	PM	PM
	4.5.3 Realisatie betaalbare jongerenwoningen voor gehandicapten		PM	PM	PM
	4.6 Subsidie aanpassing nieuwbouwprojecten	PM	PM	PM	PM
	5.1.1 Afstellen stoplichten		€ 35.000,-		
	5.1.3 Aanpassing openbaar toilet				PM
	5.1.4 Troittoirbanden goed verlagen	PM	PM	PM	PM
	5.1.5 Aanpassing gevaarlijke verkeerspunten		PM	PM	PM
	5.1.6 Slechte bestrating verbeteren	PM	PM	PM	PM
	5.2.2 Aanpassing busperrons	PM	PM	PM	PM
	5.7 Toegankelijkheid eerstelijnsvoorzieningen		PM	PM	PM
	5.8.1 BTB-onderzoek 6 openbare gebouwen		€ 8.000,-		
	5.8.2 Aanpassing 6 openbare gebouwen			PM	PM
	5.9.2 Uitvoering van bestaande BTB-rapportage openbaar gebied	Meegenomen in reconstructie-maatregelen	Meegenomen in reconstructie-maatregelen	Meegenomen in reconstructie-maatregelen	Meegenomen in reconstructie-maatregelen
	5.10 ITS voor 6 openbare gebouwen				Na 2010: € 10.000,-
	11.1 Toegankelijkheid reguliere sportverenigingen		€ 13.500,-		
	13.4.2 Onderzoek doelgroep Quick Scan	€ 31.000,-			
Totale bekende incidentele kosten per beleidsjaar		€ 31.000,-	€ 56.500,-		

HOOFDSTUK 10 NAWOORD

Deze notitie vormt een belangrijke bouwsteen van het WMO-beleid. Nu de beleidsnotitie integraal gehandicaptenbeleid op een positieve wijze, met input vanuit vele hoeken en daarmee verkregen groot draagvlak tot een einde is gekomen, wordt door alle betrokkenen de hoop worden uitgesproken dat aan de uitvoering van deze notitie met evenveel positieve energie en inzet een vervolg gegeven kan worden. Om de uitvoering op constructieve wijze gestalte te kunnen geven, is een format gemaakt, zie bijlage 13, dat gebruikt kan worden bij de uitwerking van actiepunten in hoofdstuk 8 en 9. In het format dienen gegevens opgenomen te worden die de nodige structuur geven aan de uitwerking van een actiepunt.

BIJLAGE 1

UNIVERSELE VERKLARING VAN DE RECHTEN VAN DE MENS

Preamble

Overwegende, dat erkenning van de inherente waardigheid en van de gelijke en onvervreembare rechten van alle leden van de mensengemeenschap grondslag is voor de vrijheid, gerechtigheid en vrede in de wereld;

Overwegende, dat terzijdestelling van en minachting voor de rechten van de mens geleid hebben tot barbaarse handelingen, die het geweten van de mensheid geweld hebben aangedaan en dat de komst van een wereld, waarin de mensen vrijheid van meningsuiting en geloof zullen genieten, en vrij zullen zijn van vrees en gebrek, is verkondigd als het hoogste ideaal van iedere mens;

Overwegende, dat het van het grootste belang is, dat de rechten van de mens beschermd worden door de suprematie van het recht, opdat de mens niet gedwongen worde om in laatste instantie zijn toevlucht te nemen tot opstand tegen tirannie en onderdrukking;

Overwegende, dat het van het grootste belang is om de ontwikkeling van vriendschappelijke betrekkingen tussen de naties te bevorderen;

Overwegende, dat de volkeren van de Verenigde Naties in het Handvest hun vertrouwen in de fundamentele rechten van de mens, in de waardigheid en de waarde van de mens en in de gelijke rechten van mannen en vrouwen opnieuw hebben bevestigd, en besloten hebben om sociale vooruitgang en een hogere levensstandaard in groter vrijheid te bevorderen;

Overwegende, dat de Staten, welke Lid zijn van de Verenigde Naties, zich plechtig verbonden hebben om, in samenwerking met de Organisatie van de Verenigde Naties, overal de eerbied voor en inachtneming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden te bevorderen;

Overwegende, dat het van het grootste belang is voor de volledige nakoming van deze verbintenis, dat een ieder begrip hebbe voor deze rechten en vrijheden;

Op grond daarvan proclameert de Algemene Vergadering deze Universele Verklaring van de Rechten van de Mens als het gemeenschappelijk door alle volkeren en alle naties te bereiken ideaal, opdat ieder individu en elk orgaan van de gemeenschap, met deze verklaring voortdurend voor ogen, er naar zal streven door onderwijs en opvoeding de eerbied voor deze rechten en vrijheden te bevorderen, en door vooruitstrevende maatregelen, op nationaal en internationaal terrein, deze rechten algemeen en daadwerkelijk te doen erkennen en toepassen, zowel onder de volkeren van Staten die Lid van de Verenigde Naties zijn, zelf, als onder de volkeren van gebieden, die onder hun jurisdictie staan:

Artikel 1

Alle mensen worden vrij en gelijk in waardigheid en rechten geboren. Zij zijn begiftigd met verstand en geweten, en behoren zich jegens elkander in een geest van broederschap te gedragen.

Artikel 2

Een ieder heeft aanspraak op alle rechten en vrijheden, in deze Verklaring opgesomd, zonder enig onderscheid van welke aard ook, zoals ras, kleur, geslacht, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, nationale of maatschappelijke afkomst, eigendom, geboorte of andere status.

Verder zal geen onderscheid worden gemaakt naar de politieke, juridische of internationale status van het land of gebied, waartoe iemand behoort, onverschillig of het een onafhankelijk, trust-, of niet-zelfbesturend gebied betreft, dan wel of er een andere beperking van de soevereiniteit bestaat.

Artikel 3

Een ieder heeft het recht op leven, vrijheid en onschendbaarheid van zijn persoon.

Artikel 4

Niemand zal in slavernij of horigheid gehouden worden. Slavernij en slavenhandel in iedere vorm zijn verboden.

Artikel 5

Niemand zal onderworpen worden aan folteringen, noch aan een wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing.

Artikel 6

Een ieder heeft, waar hij zich ook bevindt, het recht als persoon erkend te worden voor de wet.

Artikel 7

Allen zijn gelijk voor de wet en hebben zonder onderscheid aanspraak op gelijke bescherming door de wet. Allen hebben aanspraak op gelijke bescherming tegen iedere achterstelling in strijd met deze Verklaring en tegen iedere ophitsing tot een dergelijke achterstelling.

Artikel 8

Een ieder heeft recht op daadwerkelijke rechtshulp van bevoegde nationale rechterlijke instanties tegen handelingen, welke in strijd zijn met de grondrechten hem toegekend bij Grondwet of wet.

Artikel 9

Niemand zal onderworpen worden aan willekeurige arrestatie, detentie of verbanning.

Artikel 10

Een ieder heeft, in volle gelijkheid, recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak door een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie bij het vaststellen van zijn rechten en verplichtingen en bij het bepalen van de gegrondheid van een tegen hem ingestelde strafvervolgning.

Artikel 11

1. Een ieder, die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd, heeft er recht op voor onschuldig gehouden te worden, totdat zijn schuld krachtens de wet bewezen wordt in een openbare rechtszitting, waarbij hem alle waarborgen, nodig voor zijn verdediging, zijn toegekend.
2. Niemand zal voor schuldig gehouden worden aan enig strafrechtelijk vergrijp op grond van enige handeling of enig verzuim, welke naar nationaal of internationaal recht geen strafrechtelijk vergrijp betekenden op het tijdstip, waarop de handeling of het verzuim begaan werd. Evenmin zal een zwaardere straf worden opgelegd dan die, welke ten tijde van het begaan van het strafbare feit van toepassing was.

Artikel 12

Niemand zal onderworpen worden aan willekeurige inmenging in zijn persoonlijke aangelegenheden, in zijn gezin, zijn tehuis of zijn briefwisseling, noch aan enige aantasting van zijn eer of goede naam. Tegen een dergelijke inmenging of aantasting heeft een ieder recht op bescherming door de wet.

Artikel 13

1. Een ieder heeft het recht zich vrijelijk te verplaatsen en te vertoeven binnen de grenzen van elke Staat.
2. Een ieder heeft het recht welk land ook, met inbegrip van het zijne, te verlaten en naar zijn land terug te keren.

Artikel 14

1. Een ieder heeft het recht om in andere landen asiel te zoeken en te genieten tegen vervolging.

2. Op dit recht kan geen beroep worden gedaan ingeval van strafvervolgingen wegens misdrijven van niet-politieke aard of handelingen in strijd met de doeleinden en beginselen van de Verenigde Naties.

Artikel 15

1. Een ieder heeft het recht op een nationaliteit.
2. Aan niemand mag willekeurig zijn nationaliteit worden ontnomen, noch het recht worden ontzegd om van nationaliteit te veranderen.

Artikel 16

1. Zonder enige beperking op grond van ras, nationaliteit of godsdienst, hebben mannen en vrouwen van huwbare leeftijd het recht om te huwen en een gezin te stichten. Zij hebben gelijke rechten wat het huwelijk betreft, tijdens het huwelijk en bij de ontbinding ervan.
2. Een huwelijk kan slechts worden gesloten met de vrije en volledige toestemming van de aanstaande echtgenoten.
3. Het gezin is de natuurlijke en fundamentele groepseenheid van de maatschappij en heeft recht op bescherming door de maatschappij en de Staat.

Artikel 17

1. Een ieder heeft recht op eigendom, hetzij alleen, hetzij tezamen met anderen.
2. Niemand mag willekeurig van zijn eigendom worden beroofd.

Artikel 18

Een ieder heeft recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst; dit recht omvat tevens de vrijheid om van godsdienst of overtuiging te veranderen, alsmede de vrijheid hetzij alleen, hetzij met anderen zowel in het openbaar als in zijn particuliere leven zijn godsdienst of overtuiging te belijden door het onderwijzen ervan, door de praktische toepassing, door eredienst en de inachtneming van de geboden en voorschriften.

Artikel 19

Een ieder heeft recht op vrijheid van mening en meningsuiting. Dit recht omvat de vrijheid om zonder inmenging een mening te koesteren en om door alle middelen en ongeacht grenzen inlichtingen en denkbeelden op te sporen, te ontvangen en door te geven.

Artikel 20

1. Een ieder heeft recht op vrijheid van vreedzame vereniging en vergadering.
2. Niemand mag worden gedwongen om tot een vereniging te behoren.

Artikel 21

1. Een ieder heeft het recht om deel te nemen aan het bestuur van zijn land, rechtstreeks of door middel van vrij gekozen vertegenwoordigers.
2. Een ieder heeft het recht om op voet van gelijkheid te worden toegelaten tot de overheidsdiensten van zijn land.
3. De wil van het volk zal de grondslag zijn van het gezag van de Regering; deze wil zal tot uiting komen in periodieke en eerlijke verkiezingen, die gehouden zullen worden krachtens algemeen en gelijkwaardig kiesrecht en bij geheime stemmingen of volgens een procedure, die evenzeer de vrijheid van de stemmen verzekert.

Artikel 22

Een ieder heeft als lid van de gemeenschap recht op maatschappelijke zekerheid en heeft er aanspraak op, dat door middel van nationale inspanning en internationale samenwerking, en overeenkomstig de organisatie en de hulpbronnen van de betreffende Staat, de economische, sociale en culturele rechten, die onmisbaar zijn voor zijn waardigheid en voor de vrije ontplooiing van zijn persoonlijkheid, verwezenlijkt worden.

Artikel 23

1. Een ieder heeft recht op arbeid, op vrije keuze van beroep, op rechtmatige en gunstige arbeidsvoorwaarden en op bescherming tegen werkloosheid.

2. Een ieder, zonder enige achterstelling, heeft recht op gelijk loon voor gelijke arbeid.
3. Een ieder, die arbeid verricht, heeft recht op een rechtvaardige en gunstige beloning, welke hem en zijn gezin een menswaardig bestaan verzekert, welke beloning zo nodig met andere middelen van sociale bescherming zal worden aangevuld.
4. Een ieder heeft het recht om vakverenigingen op te richten en zich daarbij aan te sluiten ter bescherming van zijn belangen.

Artikel 24

Een ieder heeft recht op rust en op eigen vrije tijd, met inbegrip van een redelijke beperking van de arbeidstijd, en op periodieke vakanties met behoud van loon.

Artikel 25

1. Een ieder heeft recht op een levensstandaard, die hoog genoeg is voor de gezondheid en het welzijn van zichzelf en zijn gezin, waaronder inbegrepen voeding, kleding, huisvesting en geneeskundige verzorging en de noodzakelijke sociale diensten, alsmede het recht op voorziening in geval van werkloosheid, ziekte, invaliditeit, overlijden van de echtgenoot, ouderdom of een ander gemis aan bestaansmiddelen, ontstaan ten gevolge van omstandigheden onafhankelijk van zijn wil.
2. Moeder en kind hebben recht op bijzondere zorg en bijstand. Alle kinderen, al dan niet wettig, zullen dezelfde sociale bescherming genieten.

Artikel 26

1. Een ieder heeft recht op onderwijs; het onderwijs zal kosteloos zijn, althans wat het lager en basisonderwijs betreft. Het lager onderwijs zal verplicht zijn. Ambachtsonderwijs en beroepsopleiding zullen algemeen beschikbaar worden gesteld. Hoger onderwijs zal openstaan voor een ieder, die daartoe de begaafdheid bezit.
2. Het onderwijs zal gericht zijn op de volle ontwikkeling van de menselijke persoonlijkheid en op de versterking van de eerbied voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Het zal het begrip, de verdraagzaamheid en de vriendschap onder alle naties, rassen of godsdienstige groepen bevorderen en het zal de werkzaamheden van de Verenigde Naties voor de handhaving van de vrede steunen.
3. Aan de ouders komt in de eerste plaats het recht toe om de soort van opvoeding en onderwijs te kiezen, welke aan hun kinderen zal worden gegeven.

Artikel 27

1. Een ieder heeft het recht om vrijelijk deel te nemen aan het culturele leven van de gemeenschap, om te genieten van kunst en om deel te hebben aan wetenschappelijke vooruitgang en de vruchten daarvan.
2. Een ieder heeft het recht op de bescherming van de geestelijke en materiële belangen, voortspruitende uit een wetenschappelijk, letterkundig of artistiek werk, dat hij heeft voortgebracht.

Artikel 28

Een ieder heeft recht op het bestaan van een zodanige maatschappelijke en internationale orde, dat de rechten en vrijheden, in deze Verklaring genoemd, daarin ten volle kunnen worden verwezenlijkt.

Artikel 29

1. Een ieder heeft plichten jegens de gemeenschap, zonder welke de vrije en volledige ontplooiing van zijn persoonlijkheid niet mogelijk is.
2. In de uitoefening van zijn rechten en vrijheden zal een ieder slechts onderworpen zijn aan die beperkingen, welke bij de wet zijn vastgesteld en wel uitsluitend ter verzekering van de onmisbare erkenning en eerbiediging van de rechten en vrijheden van anderen en om te voldoen aan de gerechtvaardigde eisen van de moraliteit, de openbare orde en het algemeen welzijn in een democratische gemeenschap.

3. Deze rechten en vrijheden mogen in geen geval worden uitgeoefend in strijd met de doeleinden en beginselen van de Verenigde Naties.

Artikel 30

Geen bepaling in deze Verklaring zal zodanig mogen worden uitgelegd, dat welke Staat, groep of persoon dan ook, daaraan enig recht kan ontleen om iets te ondernemen of handelingen van welke aard ook te verrichten, die vernietiging van een van de rechten en vrijheden, in deze Verklaring genoemd, ten doel hebben.

BIJLAGE 2

De levensfasen van een gehandicapte mens

Uit: Perspectievolle maten, cijfers en trends gehandicaptenzorg in Zuidoost-Brabant, oktober 2005)

Ter beeldvorming wordt hierna aangegeven welke levensfasen kunnen worden onderscheiden:

Kind 0-5 jaar

Het vroegtijdig onderkennen van een handicap is van cruciaal belang.

Vanaf 1997 is er voor jonge kinderen en hun ouders in de regio Zuidoost-Brabant een circuit Integrale Vroeghulp ingericht. De leden van het circuitoverleg spelen een belangrijke rol in het uitwisselen van ontwikkelingen in de zorg, het signaleren van hiaten en het afstemmen van verschillende ontwikkelingen op elkaar. Verder zijn zij verantwoordelijk voor het actueel houden van dit hulpaanbod en het bekendmaken hiervan in hun eigen organisatie. Er vindt inhoudelijk afstemming en samenwerking plaats tussen de coördinatoren van de kernteams Vroegtijdige Ondersteuning (VTO) en Integrale Vroeghulp (IV). Momenteel wordt er extra aandacht besteed aan trajecten van kinderen met een ontwikkelingsachterstand. Hierbij wordt gezocht naar de mogelijkheden en de bandbreedte van reguliere kinderopvang met ondersteuning van specialistische voorzieningen om de jonge kinderen met een beperking te integreren. De reguliere kinderopvang staat open voor kinderen die door een (vermoedelijke) stoornis of afwijking beperkt zijn in hun functioneren en daardoor speciale zorg vragen in de kinderopvang. Het gaat om kinderen met een motorische, verstandelijke of auditieve handicap, kinderen met een stoornis in het autistisch spectrum, kinderen met een chronische ziekte en kinderen met een meervoudige handicap.

Kinderen en jeugdigen 6-18 jaar

Met uitzondering van kinderen die naar de (orthopedagogische) dagcentra gaan, gaan de kinderen met een beperking naar school. Dit kan regulier onderwijs zijn binnen Moeilijk Lerende Kinderen (MLK), Zeer Moeilijk Lerende Kinderen (ZMLK) of Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO). De onderwijsorganisaties zijn ondergebracht in het zogenaamde Regionale Expertise Centrum (REC). De complexiteit rond het ondersteunen, begeleiden en behandelen van jeugdigen en jong volwassenen neemt zowel in kwantiteit als in dynamiek toe als gevolg van het ontwikkelen van psychische en/of gedragsstoornissen. Onderzoek heeft uitgewezen dat tenminste 30% van kinderen met een (licht) verstandelijke handicap een psychische of psychiatrische stoornis ontwikkelt. Voor ieder mens en voor mensen met een handicap in het bijzonder geldt dat tevredenheid met zichzelf en zijn omgeving wezenlijke componenten zijn van psychische gezondheid. Wezenlijke componenten zijn:

Een evenwichtige persoonlijkheid; er dient een evenwicht te zijn tussen verschillende ontwikkelingsaspecten die de persoonlijkheid vormen:

- de cognitieve
- de sociale
- en de emotionele ontwikkelingsaspecten
- een eigen plaats en rol in de omgeving
- het functioneren volgens eigen vermogens (psychisch en fysiek)

Overvraging en ondervraging van mensen met een beperking in het licht van bovenstaande componenten, zullen het risico verhogen op het 'uit balans raken' van het gezonde evenwicht.

Jeugdigen en Volwassenen 18-35 jaar

Na de schoolloopbaan stromen de jongvolwassenen richting regulier werk op de arbeidsmarkt, naar aangepaste arbeid binnen de sociale werkvoorziening of arbeidsgerichte dagbesteding. Anderen stromen door naar dagbesteding en/of activiteitencentra bij één van de zorgaanbieders binnen de regio. In toenemende mate wordt het problematischer om uitstromers vanuit het onderwijs direct door te laten gaan naar de juiste arbeidsvoorziening. De invulling van dagbesteding of activiteiten is op dit moment snel te regelen.

Vragen naar wonen en mogelijkheden hieromtrent worden wel ingewikkelder. Mogelijkheden om direct zelfstandig te gaan wonen voor jonge mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke handicap is op basis van financiële grondslag niet te realiseren. Toch willen veel jongeren ook eerder met begeleiding zelfstandig wonen. Binnen de thuissituatie loopt de spanning vaak op bij onzekerheid ten aanzien van het perspectief op het gebied van werken, vrije tijd en wonen. Dit wordt bij mensen met een verstandelijke handicap nogal eens versterkt door de verlate pubertijd door de ontwikkelingsachterstand en de beperkte inzichten. Wel hebben ze vaak helder dat ze niet binnen een intramurale instelling willen wonen. Uit recente publicaties van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) blijkt dat drie op de vier nieuwe indicaties voor verstandelijk gehandicaptenzorg betrekking heeft op jongeren. Extra aandacht vragen mensen met een lichamelijke beperking en/of een niet-aangeboren hersenletsel als het gaat om personen die veelal een 'normaal' leven hebben geleid en plotseling gehandicapt raken. Hier is dan sprake van een heel specifieke problematiek op alle gebied. Te denken valt o.a. aan het opnieuw moeten aanleren van dingen, opnieuw moeten leren, een aantal dingen nooit meer kunnen, verandering in werk, relatie en sociaal netwerk en eventuele woningaanpassingen.

Ook is bekend dat ernstige psychische problemen (bijvoorbeeld een psychotische stoornis of bipolaire stoornis) zich vaak ontwikkelt in de vroege adolescentie. Ook hier is sprake van een eerder normaal verwachtingspatroon in ontwikkeling, dat ernstig verstoord kan raken. Zowel de cliënt als zijn omgeving hebben tijd nodig om hun verwachtingen aan te passen en nieuwe doelen in hun leven te stellen. Cliënten ondervinden vaak blijvende problemen en handicaps waar ze in hun dagelijkse leven op allerlei gebieden steun bij nodig hebben.

Volwassenen 35 jaar en ouder

Voor 2020 wordt verwacht dat de groep personen met een verstandelijke of meervoudige handicap procentueel gelijk zal blijven. Door de betere levensverwachting zal ook deze sector echter meer te maken krijgen met vergrijzingsproblematiek. Het aantal 50-plussers zal procentueel toenemen van 16.000 (15%) naar 26.000 (25%) in 2020 (Zuidoost Brabant). De oudere met een verstandelijke handicap zal vooral behoefte hebben aan vormen van verzorgd of beschermd wonen. Het aantal personen met een lichamelijke handicap zal naar verwachting sterk toenemen als gevolg van de vergrijzing. Daarbij is hier sprake van een toename van het aantal personen met een niet aangeboren hersenletsel als gevolg van verkeersongelukken, infectieziekten en hersenbloedingen.

Uit prevalentieonderzoek (NEMISIS) naar psychische problemen blijkt dat een kwart van de Nederlanders per jaar last heeft van psychische problemen. Een deel van mensen lost hun problemen zelf op, met steun van familie en vrienden of de problemen worden met de tijd minder. Een ander deel krijgt hulp van de huisarts of eerste lijn. Slechts een klein gedeelte komt terecht bij de professionele geestelijke gezondheidszorg (GGzE). De behandeling van de problematiek in de GGz leidt vaak tot genezing van de klachten. Een beperkt aantal mensen heeft dermate (soms tijdelijke) maatschappelijke beperkingen dat hier sprake is van een psychisch handicap. Daarnaast is er onderzoek dat de toename van mensen met depressieve klachten aantoont. Er wordt zelfs gesproken dat 'depressie' over een aantal jaren volksziekte nummer één is.

BIJLAGE 3

Provinciale projecten voortvloeiend uit de visie op lichamenlijk, zintuiglijk en meervoudige gehandicapten:

De volgende projecten kunnen hierbij worden genoemd:

Informatievoorziening (sluit aan bij regel 5); het werken aan een gouden gids. De verantwoordelijke trekker is MEE (voorheen de Sociaal Pedagogische Dienst).

Beeldvorming (sluit aan bij regel 13); aan dit thema is in de provincie veel gewerkt. Wat nu nog gedaan moet worden is goede voorbeelden op een rijtje zetten en uitzetten. Dit wordt provinciaal verder uitgevoerd.

Spreading van (boven)regionale voorzieningen (sluit aan bij regel 4); vier instellingen te weten Viataal, Sensis, Zonhove en Sint Marie hebben op verzoek van de stuurgroep Provinciale Visie Lichamenlijk, Zintuiglijk en Meervoudig Gehandicapten een kadernotitie samengesteld die helder maakt wat de visie is op de regionale spreading van functies en de instandhouding van kernfuncties op een centrale/bovenregionale locatie. In de notitie komt ook de regionale samenwerking met regionale zorgaanbieders aan bod. Het samenwerkingsmodel is geen blauwdruk en dient per regio nader bijgesteld en genuanceerd te worden. De bovenregionale voorzieningen en zorgkantoren gaan de notitie verder implementeren in de regio.

Kwaliteitsbeleid in voorzieningen (sluit aan bij o.a. regel 2); POG heeft in diverse instellingen onderzoek gedaan naar kwaliteitsbeoordelingen vanuit cliëntperspectief. Mogelijk wordt hieraan door het Provinciaal Overleg Woonvormen en Activiteitencentra en (boven-)regionale voorzieningen nog een vervolg gegeven door middel van een analyse van onderzoeken voor Brabant.

Kwaliteitsbeleid zorgkantoor (sluit aan bij regel 17); de kwaliteit van het zorgkantoor wordt in dit traject benaderd vanuit de geïndiceerde zorgvragen waarop aanspraak kan worden gemaakt door passend aanbod. Momenteel wordt onderzoek gedaan bij cliënten van de Nederlandse Stichting Woonvormen en Activiteitencentra. Hieraan wordt een mogelijk vervolg gegeven door implementatie van onderzoek bij andere zorgkantoren, mogelijk voor andere doelgroepen.

Schema van voorzieningen (sluit aan bij regel 5); de laatste versie van een overzicht van de voorzieningen in Brabant met haar wachtlijstgegevens dateert van oktober 2002 en is op te vragen bij POG, Brabants Centrum voor Gehandicaptenbeleid. POG en de zorgkantoren gaan mogelijk dit overzicht actualiseren en uitzetten.

Intersectorale afstemming (sluit aan bij regel 17); op provinciaal niveau is contact gezocht en gelegd met andere regiovisies, met name de regiovisie verzorging en verpleging en verstandelijk gehandicapten. Het provinciale overleg is inmiddels omgevormd tot een overleg van bestuurlijk gedelegeerden van alle regiovisies. Een mogelijk vervolg is het verder integreren door de provincie van visies zoals regiovisie GGZ en jeugdzorg en het provinciaal Project 'regie over je eigen leven' voor mensen met een psychiatrische achtergrond.

Provinciale regiospecifieke thema's Zuidoost Brabant:

Informatievoorziening (sluit aan bij regel 5); de regiocommissie heeft informatie aangeleverd over de lichamenlijk gehandicapten, zintuiglijk gehandicapten en meervoudig gehandicapten aan Zorgwel, (voorganger was Linea Recta) de grootste informatieleverancier in Zuidoost-Brabant. Er is gekeken naar de relatie met het één loket in de gemeente.

Zorgvernieuwing: experiment PGB (sluit aan bij regel 2); het inmiddels afgeronde experiment heeft ertoe geleid dat ondersteunende en activerende begeleiding toegevoegd is aan het huidige persoonsgebondenbudget. Dit project is afgesloten.

Hulpvraagverduidelijking bij leerlingen van de Mytylschool Eindhoven (sluit aan bij regel 6); de regiocommissie Zuidoost-Brabant is nagegaan waar de (oudste) kinderen van de Mytylschool in Eindhoven kunnen gaan wonen en hoe ze hun vrije tijd kunnen besteden. Er is een vragenlijst ontwikkeld die de kinderen meer bewustmaakt rondom zelfstandig wonen en vrijetijdsbesteding. De vragenlijst is helder en ook goed te gebruiken voor volwassenen die zich bijvoorbeeld willen herbezinnen op hun woonsituatie. De vragenlijst zou niet alleen als vragenlijst gebruikt moeten worden, maar ingebed moeten worden in een project op school. In juli 2003 is het eindrapport verschenen. Mogelijk vervolg: implementatie in onderwijs en project uitzetten bij meerdere mytylscholen in Brabant. RBG is hiervoor verantwoordelijk.

BIJLAGE 4

Nadere uitwerking regiovisie 2004-2007 en overige regionale ontwikkelingen

Op basis van de ontwikkelingen en knelpunten is gekozen voor de volgende kernthema's voor de regiovisie 2004-2007. De thema's van de regiovisie sluiten aan bij de regels van agenda 22, zie hoofdstuk 3. Per thema wordt vermeld bij welke regel van agenda 22 het past.

- 1) *Leefbaarheid voor mensen met een handicap in 2010*; het project *Perspectief 2010* heeft als doel te werken aan een goed leef- en woonklimaat voor alle mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke en/of zintuiglijke functiebeperking in het jaar 2010. Dit wil men bereiken door het leggen van dwarsverbanden binnen en tussen partijen die werkzaam zijn op het gebied van huisvesting, zorg en welzijn voor mensen die ten gevolge van een handicap extra aandacht behoeven. Het project 'inclusief gemeentelijk beleid' (pilot handicapproof) richt zich op de participatie van mensen met een handicap in de samenleving. Arbeid en dagbesteding maken integraal deel uit van de te bewandelen weg in het project *Perspectief 2010*, mede met het oog op bevorderen van maatschappelijke participatie en welzijn van betrokkene, scheiding van wonen en zorg en behoud van leefbaarheid in kleine kernen. (sluit aan bij regel 2, 7)
- 2) *Informatievoorziening*; de toegankelijkheid van de verplichte formulierenstroom ten behoeve van transparantie in proces van aanmelding tot zorgrealisatie en vermindering van bureaucratie. Tevens wordt gewerkt aan bewustwording van keuzemogelijkheden en vraagsturing met als doel versterking van de zorgvrager met een verstandelijke handicap. (sluit aan bij regel 5)
- 3) *Vrije tijd en Vorming en Educatie; Regionaal Netwerk Educatie en Vorming gaat educatie-aanbod ontwikkelen voor volwassenen met een verstandelijke handicap. Er vindt uitbreiding plaats van het netwerk ten behoeve van mensen met niet aangeboren hersenletsel* (sluit aan bij regel 6 + 10 + 11), toegankelijk vervoer voor alle doelgroepen in alle leefsfereën (sluit aan bij regel 4), kwaliteit van leven; kwaliteitsmeetinstrument ten behoeve van verbetering van zorg en dienstverlening in de gehandicaptenzorg en verkrijgen van beleidsinformatie hierover (sluit aan bij regel 13), ketenzorg voor mensen met niet aangeboren hersenletsel in de vorm van sectoroverstijgende zorginhoudelijke programmering NAH, aansluitend bij de brede zorgvragen van mensen met NAH binnen de gehele gehandicaptensector. Daarnaast wordt gestreefd naar samenwerking binnen en tussen bestaande netwerken (sluit aan bij regel 2). Het vergroten of handhaven van de leefbaarheid van de kleine kernen. Maatschappelijke integratie van mensen met een handicap.

Het Regionaal Beraad Gehandicaptenzorg Zuidoost-Noord-Brabant (RBG) heeft aangegeven dat er behoefte is aan regionaal overleg voor specifiek deze doelgroepen en dan wel sectoraal georganiseerd. De deelnemers ervaren het contact met elkaar als waardevol. De samenstelling van het overlegplatform bestaat uit: zorgvragers, zorgaanbieders, MEE, zorgkantoor, regiogemeenten en provincie. De functie van het overleg is het signaleren van knelpunten en ontwikkelingen, initiëren van (samenwerkings-)initiatieven en projecten gericht op het oplossen van gezamenlijk ervaren knelpunten; uitwisseling van kennis en opbouwen van netwerken; verbindingen leggen naar andere sectoren en beleidsterreinen. Ditzelfde geldt voor de stuurgroepen regiovisie Geestelijke gezondheidszorg (GGZ). De samenstelling van dit overleg bestaat uit gemeenten, provincie, patiënten- en cliëntenorganisaties, GGZ, AMW, verslavingszorg, maatschappelijke (vrouwen) opvang, woningbouwvereniging en zorgkantoor.

Het RBG heeft de regiovisie gehandicaptenzorg voor de periode 2004-2007 vastgesteld. In het daaraan gekoppelde werkprogramma is het project 'Perspectief 2010' opgenomen. De nota 'Perspectiefvolle Maten', een produkt van het project 'Perspectief 2010', schetst het beeld van de gehandicaptensector.

De belangrijkste trends die genoemd worden in deze nota zijn:

- Zelfzorg en mantelzorg vormen de belangrijkste steun; de meeste gehandicapte mensen steunen niet op specifieke instellingen of organisaties, maar geven zelf en met steun van familie en vrienden inhoud aan hun leven. Daarnaast moeten velen een beroep doen op een steuntje in de rug van lotgenoten, algemene instellingen en voorzieningen of categoriale organisaties en instellingen. Aandacht wordt gevraagd voor (het bereiken van) mantelzorgers en belangenverenigingen.
- Een gering aantal mensen (nog geen 5% van de gehandicapten jonger dan 55 jaar) met een lichamelijke handicap verblijft in een instelling.
- Mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke handicap wonen in toenemende mate in wijken en buurten.
- Mensen nemen steeds meer de regie over het eigen leven en starten eigen initiatieven om kleinschalige woon-zorgprojecten tot stand te brengen.
- In de wijk wonen is nog geen community care; het ondersteunen van mensen met een ernstige handicap, waaronder begrepen ondersteuning van hun sociaal netwerk, bij het leven in en deelnemen aan de lokale samenleving. Bij community care zijn drie strategieën van belang:
 1. De zorgsector zodanig veranderen dat flexibele ondersteuning wordt geboden op plaatsen waar mensen met een handicap die wensen.
 2. De mensen met een handicap, dan wel hun vertegenwoordigers, instrumenten in handen geven waarmee ze meer invloed krijgen op hun eigen leven.
 3. De samenleving actief medeverantwoordelijk maken voor het zorgen voor en ondersteunen van mensen met een (ernstige) handicap.
- Samenhang van onderwijs en arbeid kan beter.
- Beperkt beroep op (welzijns)voorzieningen.
- Scheiden van wonen en zorg wordt belemmerd door o.a. hoge kosten, onzekerheid over ontwikkelingen op het gebied van sociale voorzieningen, huurbeleid, zorg- en welzijnsstelsel.
- Dwarsverbanden tussen verschillende sectoren zijn/blijven nodig.
- Introductie van de WMO.

De nota bevat vervolgens concrete voorstellen op het gebied van wonen, werken en dagbesteding, welzijn en vrijetijdsbesteding voor mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking. Vanuit de opvatting dat de sector zelf een belangrijke bijdrage kan leveren aan een goed integraal gehandicaptenbeleid.

In november 2005 is op regioniveau besloten dat werkgroepen gaan meedenken over uniforme gemeentelijke regels in de regio met betrekking tot gehandicaptenbeleid. Naast het Platform Gehandicaptenbeleid Eindhoven gaan mensen uit Best, Oirschot, Veldhoven en Valkenswaard een rol spelen in het uniform maken van regelgeving. Het gaat over onderwerpen zoals toegankelijkheid van gebouwen, om vervoer, om wonen en om betaalde arbeid.

BIJLAGE 5

KENGETALLEN VAN DE GEMEENTE VALKENSWAARD

Demografie

Het aantal mensen met lichamelijke handicaps, chronische ziekten of verstandelijke handicaps is moeilijk vast te stellen, omdat definities, meetmethoden en operationalisaties kunnen verschillen. Het SCP veronderstelt in de Rapportage gehandicapten 2002 dat er in Nederland:

- Ruim 500.000 zelfstandig wonende mensen met ernstige lichamelijke handicaps zijn, bijna 1 miljoen met matige en bijna 2 miljoen met lichte lichamelijke beperkingen (23% van de Nederlandse bevolking).
- 1,5 miljoen mensen met een chronische ziekte zijn, waarbij bijvoorbeeld slechthorendheid en een verstandelijke beperking niet als chronische ziekte worden opgevat.
- Circa 103.000 tot 111.000 personen met een verstandelijke handicap zijn, waarvan ongeveer de helft ondersteund woont. (0,65% van de Nederlandse bevolking).

Doordat er sprake is van overlap tussen deze groepen, kunnen deze aantallen niet bij elkaar worden opgeteld. Het Regionaal Beraad Gehandicaptenbeleid (RBG) komt tot de volgende aantallen voor 2003 voor de regio Zuidoost-Brabant:

De bevolking in ZO-Brabant blijkt tot 2015 met 5,8% te groeien. In 2015 zullen er volgens bovenstaande parameters 176.577 personen zijn met een lichamelijke handicap en 4.961 personen met een verstandelijke handicap. Dit is dus een groei van het aantal mensen met een lichamelijke beperking met zo'n 10.000 en groei van het aantal mensen met een verstandelijke beperking met zo'n 300.

	2003	2015
Totaal aantal regio-inwoners	724.120	
Personen met een lichamelijke handicap	166.548	176.577
Personen met een verstandelijke handicap	4.679	4.961
Personen met psychiatrische problematiek	30.413	onbekend

De bevolkingsprognose van de gemeente Valkenswaard ziet er als volgt uit:

2005: 31.059

2010: 31.835

2015: 31.805

Cijfers voortkomend uit het Sociaal Rapport van PON (2004) voor de gemeente Valkenswaard:

2005: 3888 inwoners met een lichamelijke beperking (12,5% van inwoners)

964 inwoners met een ernstige lichamelijke beperking (3,1 % van inwoners)

199 inwoners met een verstandelijke beperking (0,64% van inwoners)

1304 inwoners met een psychiatrische problematiek

(Waarvan 710 ingeschreven bij GGzE. Van de 710 hebben er 500 mensen last van tijdelijke of blijvende psychische handicaps.)

2919 inwoners met een chronische ziekte (BOZ/POG; inventarisatie WMO, 2006)

2010: 3979 inwoners met een lichamelijke beperking

987 inwoners met een ernstige lichamelijke beperking

204 inwoners met een verstandelijke beperking

1337 inwoners met een psychiatrische problematiek

*2015:3976 inwoners met een lichamelijke beperking
986 inwoners met een ernstig lichamelijke beperking
204 inwoners met een verstandelijke beperking
1335 inwoners met een psychiatrische problematiek*

Voor andere kengetallen wordt verwezen naar de bijlagen van de notitie van de pilot 'Valkenswaard Onbeperkt', januari 2006.

Leerlingenvervoer

In het schooljaar 2004-2005 zijn er 116 kinderen bekend binnen het leerlingenvervoer met een handicap. Hiervan zijn er 29 kinderen slechtziend of blind eventueel gecombineerd met andere handicaps, 53 kinderen lichamenlijk en/of verstandelijk gehandicapt en langdurig ziek, 33 kinderen langdurig ziek zonder handicap of zeer moeilijk opvoedbaar.

Leerlingen met 'rugzakje'

In totaal zijn er in de gemeente Valkenswaard 26 kinderen die het regulier primair onderwijs volgen, die een rugzakje toegekend hebben gekregen. Ouders van kinderen kunnen via de Commissie van Indicatiestelling een indicatie aanvragen om in aanmerking te komen voor een zogenaamd rugzakje. Dit rugzakje is een geldbedrag dat na positieve indicatie door de betreffende basisschool aangevraagd kan worden bij het Ministerie van OC&W. De indicatie wordt voor 2 tot 3 jaar afgegeven. Indien het ministerie de aanvraag honoreert, ontvangt de betreffende basisschool een bedrag voor de leerling, waarmee de basisschool expertise kan inkopen bij de, in meeste gevallen, Regionale Expertise Centra. Voorbeelden in de omgeving van Valkenswaard zijn onder andere de Rungraaf en de Mytyschool. Door kinderen met een beperking deze extra ondersteuning te bieden, zijn deze kinderen in staat om aan het regulier onderwijs te blijven deelnemen. In 2005 is het 'rugzakje' ook ingevoerd in het Vmbo.

WAJONG

Deze regeling is gericht op de doelgroep jong gehandicapten en is met name interessant voor werkgevers. Werkgevers die jong gehandicapten aannemen ontvangen hiervoor een subsidiebedrag. Medio 2005 waren er 14 jongeren die gebruik maakten van de Wajong-uitkering.

Aanwezige woonzorgvoorzieningen in Valkenswaard en regio

De volgende gegevens komen uit de Nationale Atlas Volksgezondheid:

- 1) Wonen voor verstandelijk gehandicapten 2003 (intramuraal instellingen voor algemene gehandicapten, meervoudige gehandicapten en licht verstandelijk gehandicapten en gezinsvervangende tehuizen); in Valkenswaard zijn er vier locaties met in totaal 51 plaatsen, zie hierna voor het overzicht.
- 2) Verstandelijk gehandicapten dagbesteding 2003; in Valkenswaard is er één locatie met 50 plaatsen te weten dagbestedingscentrum De Biezenrijt, onderdeel van Meare.
- 3) Lichamenlijk gehandicapten wonen 2003; in Eindhoven is er één locatie met 43 plaatsen.
- 4) Lichamenlijk gehandicapten dagbesteding 2003; in Eindhoven zijn er twee locaties met in totaal 26 plaatsen, Stichting Trioncen te Budel.
- 5) Zintuiglijk gehandicapten 2003 (klinische plaatsen: opname gedurende korte of langere tijd); in Eindhoven is er één locatie met 169 plaatsen.
- 6) Psychiatrisch gehandicapten: Beschermende woonvorm GGzE heeft 32 plaatsen.

De Plaats

Vanuit 23 woonbeleidingscentra en enkele dagbestedingscentra wordt door ca. 1000 medewerkers op professionele wijze zorg en ondersteuning gegeven aan vrijwel even zoveel mensen met een verstandelijke beperking in de regio Eindhoven en De Kempen. Als een persoon gebruik wenst te maken van zorg- en dienstverlening kan contact opgenomen worden met de zorgbemiddelaar van de Plaatse die (nieuwe) cliënten en hun ouders/wettelijk vertegenwoordigers begeleidt met hun hulp- of zorgvraag om te komen tot het juiste hulp- of zorgaanbod. Naast een keuze uit een breed scala aan woonmogelijkheden in regio Eindhoven en De Kempen, verleent de Plaatse diensten aan mensen met een verstandelijke beperking op de volgende gebieden:

- dagbesteding
- logeerhuis
- dag-, weekend en vakantie-opvang
- anti-logeerhuis
- (para)medische dienstverlening (logopedie, fysiotherapie)
- thuiszorg; o.a. praktische pedagogische gezinsbegeleiding. Een vorm van hulpverlening aan gezinnen met een thuiswonend kind dat een verstandelijke beperking of een ontwikkelingsachterstand heeft)

De Plaatse stelt haar voorzieningen en deskundigheid (bijvoorbeeld op het gebied van geriatrie, autisme, gedragsproblematiek) ook ter beschikking aan mensen met een verstandelijke beperking die elders wonen en behoefte hebben aan specifieke ondersteuning. Per 1 januari 2006 komt er een bestuurlijke fusie tot stand tussen de Plaatse en Meare. Er wordt een holding opgericht die de naam M&P-zorggroep krijgt. Beide stichtingen blijven vooralsnog met hun eigen identiteit lid van de holding. Doordat de holding tot stand komt zal het cliëntenaantal groeien naar 2000 en het aantal medewerkers zal ook 2000 bedragen. Meare werkt samen met de woningcorporaties om meer mogelijkheden te scheppen voor cliënten die zelfstandiger willen wonen. In Valkenswaard zijn dat de corporaties HHvL en woningbelang. De Plaatse werkt ook meer en meer samen met de thuiszorginstelling Zuidzorg. Samen worden afspraken gemaakt over de extramuralisatie van zorg en uitwisseling van zorgaanbieders.

Diverse woonvormen voor licht verstandelijk gehandicapten van de Plaatse in Valkenswaard

Er zijn een viertal soorten woonvormen te onderscheiden, te weten groepswonen zonder zelfstandige wooneenheid, geclusterd wonen met zelfstandige wooneenheid, regulier wonen bewoond door een groep en regulier wonen bewoond door één huishouden. Daarbij kan onderscheid gemaakt worden in toezicht 24 uur per dag, beschikbaarheid 24 uur per dag en begeleid zelfstandig wonen. In Valkenswaard zijn er op diverse locaties woonvormen gerealiseerd voor licht verstandelijk gehandicapten. Zie het volgende overzicht.

Adres	Aantal personen	Woonvorm	Soort begeleiding
Amundsenstraat	2 personen	Reguliere woning bewoond door groep	Beschikbaarheid begeleiding 24 uur per dag
Amundsenstraat	1 persoon	Reguliere woning bewoond door 1 huishouden	Beschikbaarheid begeleiding 24 uur per dag
Bartholomeus Diazstraat	3 personen	Reguliere woning bewoond door groep	Beschikbaarheid begeleiding 24 uur per dag
Europalaan	22 personen	Woonbegeleidingscentrum* (WBC): geclusterd wonen met zelfstandige	Toezicht 24 uur per dag

		wooneenheid	
Mouterwei	4 personen	Reguliere woning bewoond door groep	Begeleid zelfstandig wonen
Rudolfusdal	7 personen, 7 personen, 8 personen	WBC: groepswonen zonder zelfstandige wooneenheid	Toezicht 24 uur per dag
Scottstraat	16 personen	WBC: groepswonen zonder zelfstandige wooneenheid	Toezicht 24 uur per dag

*

Het woonbegeleidingscentrum biedt diensten als alarmopvolging, telefonische achtervang, maaltijden, hulp bij de persoonlijke administratie, thuiszorg (huishoudelijke ondersteuning en persoonlijke verzorging). Een WBC fungeert ook als sociaal trefpunt, biedt logeermogelijkheden en opvang in crisissituaties. In de nabije toekomst zullen alle mensen die wonen in de buurt van een WBC van deze geïndiceerde voorzieningen gebruik kunnen maken.

Momenteel is er een nieuwbouwplan in ontwikkeling waarbij een drietal woonunits met één centrale ruimte gepland zijn aan de Mgr. Zwijsenstraat. Dit nieuwbouwplan zal woonruimte gaan bieden aan zo'n 36 verstandelijk gehandicapten. In het plan is een deel geschikt voor verstandelijk gehandicapten die zelfstandig willen en kunnen wonen. Een ander deel is geschikt voor het wonen in groepen.

Bij de Plaatse staan er zo'n 200 mensen op de wachtlijst voor een woning/woonunit. De vraag naar woningen/woonunits is dus vele malen groter dan het aanbod.

GGzE

Het verzorgingsgebied Eindhoven en De Kempen is in 2002 opgegaan in de GGzE. Zorg wordt nu aangeboden door de zorgeenheden Beschermende Woonvormen. De GGzE kent een aanbod BBW: Begeleid en Beschermd Wonen. Dit is bedoeld voor mensen die vanwege langdurige psychiatrische problematiek moeite hebben om zelfstandig te wonen of daar (nog) niet in slagen. *Begeleid Zelfstandig Wonen* (BZW) is begeleiding bij het dagelijks functioneren, waardoor iemand zelfstandig kan blijven/gaan wonen. De *beschermende woonvormen* zijn woonvoorzieningen in gewone buurten, waar 24 uur per dag begeleiding beschikbaar is. Mensen krijgen daar hulp om, binnen hun mogelijkheden, zo zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren in het dagelijkse leven. De GGzE beschikt over zeven beschermende woonvormen. De Beschermende Woonvorm Dommelen kent 32 plaatsen en bestaat uit tweekappers. Daarnaast zijn er ongeveer 130 burgers die langdurige ambulante begeleiding, behandeling en ondersteuning ontvangen bij hun maatschappelijke participatie door consulenten van de GGzE. Ook hier betreft het kwetsbare personen met een psychiatrisch handicap en behoefte aan ondersteuning op meerdere levensgebieden. In totaal ontvangen 710 burgers van de gemeente Valkenswaard behandeling en begeleiding vanuit de GGzE bij hun psychiatrische problematiek. (cijfers betreffen het jaar 2004)

ANGO Zuidoost Brabant

Algemene Nederlandse Gehandicapten organisatie

De ANGO is een landelijke vereniging met regionale contactpersonen.

Ongeveer **15 mensen uit de gemeente Valkenswaard** zijn aangesloten bij de ANGO. Leden van de ANGO zijn mensen met uiteenlopende functiebeperkingen, alleen de mensen uit de geestelijke gezondheidszorg zijn binnen de ANGO een slecht gekende doelgroep.

Stichting Platform gehandicaptenbeleid Valkenswaard

De stichting stuurt vier maal per jaar naar de achterban een nieuwsbrief. De achterban bestaat ongeveer uit **400 mensen** met uiteenlopende functie- beperkingen.

Conditietraining

Conditietraining voor mensen met beenprothese

Sinds een jaar voor heel Noord-Brabant beschikbaar, maar behandelen nog **geen mensen uit Valkenswaard**. Momenteel ligt er een plan om in Eindhoven of Den Bosch een zelfde instelling te openen voor mensen met een beenprothese.

Stichting Nationaal Fonds Sport Gehandicapten, afdeling Valkenswaard

Valkenswaardse Gehandicapten sport en revalidatievereniging

15 betalende leden zijn momenteel lid van de Valkenswaardse Gehandicapten sport- en revalidatievereniging.

VOGG Sportinstuif De Bengels/ Zwemclub de Dolfijnen en Vereniging van Ouders en verwanten van mensen met een verstandelijke handicap

Ongeveer **35 (alle leeftijden) personen met een verstandelijke beperking uit Valkenswaard** maken gebruik van de sport- spel- en zwemactiviteiten.

VOGG Ontspannings Club de Uitlaat

De doelgroep van de ontspanningsactiviteiten zijn mensen met een verstandelijke beperking. 90% van hen woont in een WBC (Woonbegeleidingscentrum).

Dagcentrum de Biezenrijt (Meare)

Dagcentrum de Biezenrijt is voor mensen met een verstandelijke beperking. Uit de gemeente Valkenswaard maken ongeveer **35 mensen** gebruik van het dagcentrum.

Revalidatiecentrum Blixembosch

Revalidatiecentrum Blixembosch geeft geen informatie over cliënten die gebruik maken van de klinische en of poliklinische revalidatie.

Stichting de Plaatsse (WBC woningen)

Ongeveer **85 cliënten uit Valkenswaard** maken gebruik van stichting de Plaatsse.(Rapelenberg, Scottstraat en locatie in Dommelen)

BIJLAGE 6

BESTAANDE BELEIDSSTUKKEN EN ONDERZOEKEN MET RELEVANTIE VOOR HET INTEGRAAL GEHANDICAPTENBELEID

Verkeersbeleidsplan gemeente Valkenswaard

In het verkeersbeleid wordt aandacht besteed aan de problemen van voetgangers/gehandicapten. De problemen betreffen vooral de oversteekbaarheid en onveiligheid. (3.6).

De in het verkeer kwetsbare voetganger en gehandicapte wordt op twee manieren bescherming geboden:

- daar waar de route van de voetganger een belangrijke weg voor de auto kruist zijn goede oversteekplaatsen nodig;
- voor het overige bevindt de voetganger zich in verblijfsgebieden. Naast minimale voorzieningen (troittoir of loopstrook) zijn daar in principe geen afzonderlijke voorzieningen nodig. Immers, kenmerk van het verblijfsgebied is de lage rijsnelheid van de auto waarmee het conflict auto-voetganger wezenlijk in ernst afneemt. (5.6)

Sportbeleid Valkenswaard: De daad bij het woord ! Eindrapportage, 8 oktober 2002

De gemeente wenst vanuit integrale beleidsvoering onder andere sport als middel in te zetten om het welzijn en de sociale integratie te bevorderen van groepen die de weg naar sportbeoefening nog niet gevonden hebben en ten aanzien hiervan in een achterstandssituatie verkeren. Hoewel er veel aandacht is uitgegaan naar de gehandicaptensport en hier ook zichtbare resultaten uit zijn gekomen laat het ledenaantal van de gehandicaptensport toch fluctuaties zien.

De gemeente heeft zich de volgende doelstelling op dit vlak gesteld:

‘door het actief stimuleren van deelname aan sport(-activiteiten) door groepen met een sportieve achterstand bijdragen aan het bevorderen van de volksgezondheid, de sociale samenhang en integratie’.

De bijbehorende speerpunten zijn als volgt geformuleerd:

- stimuleren van algemeen toegankelijke sportactiviteiten
- mobiliseren van doelgroepen met een sportieve achterstand
- verdere structurering mogelijkheden aangepast sporten
- integreren van verenigingen bij de verwezenlijking van deze doelstelling

De actoren zijn: gemeente, sportverenigingen, GGD, Paladijn, scholen en (sport)buurtwerk.

Op 1 oktober 2005 is er vanuit de ‘Breedtesportimpuls Valkenswaard’ een sportmedewerker aangesteld voor het project ‘Aangepast sporten’. Het project richt zich op een brede doelgroep van mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke functiebeperking en chronisch zieken. In nauwe samenwerking met de werkgroep Sport van het Platform Gehandicaptensbeleid worden de eerste plannen en activiteiten ontwikkeld. In het voorjaar van 2006 wordt daartoe een groots opgezet sportfestijn voor mensen met een functiebeperking georganiseerd. Op deze manifestatie kan een ieder zich breed oriënteren op de sportmogelijkheden bij sportverenigingen, sportscholen en vele instellingen in de regio. Sportverenigingen worden vervolgens ondersteund in het opzetten van specifieke sportactiviteiten binnen verenigingsverband. Van goalbal voor blinden en slechtzienden tot rolstoeltennis en (gehandicapten-)voetbal.

Voor het jaar 2007 heeft de gemeente Valkenswaard zich kandidaat gesteld voor de Regionale Special Olympics voor mensen met een verstandelijke handicap. Het betreft hier een ééndaags

evenement met 200 tot 250 deelnemers en vijf of zes takken van sport. Er wordt ondersteuning gevraagd van vrijwilligers en sportverenigingen.

Voor mensen met een handicap bestaan in Valkenswaard diverse mogelijkheden om te sporten in verenigingsverband. Dit wordt door de gemeente ondersteund via het reguliere accommodatie- en verenigingsbeleid alsmede via de Wet voorzieningen gehandicapten. Ten aanzien van dit laatste wordt van de gemeente geen eigen bijdrage verlangd. Bovendien kunnen verenigingen een subsidie aanvragen voor de organisatie van activiteiten voor aangepast sporten.

Het bijbehorende beleidsvoornemen luidt: het continueren van het huidige beleid inzake aangepast sporten.

WOONvisie gemeente Valkenswaard, 27 november 2003

De gehandicapte inwoners worden in de woonvisie niet aangemerkt als specifieke doelgroep. Wel wordt er veel aandacht gegeven aan senioren. Voor wat betreft lichamelijk gehandicapten, zijn er veelal dezelfde eisen te stellen aan woningen. Voor de overige gehandicapten is er geen prestatie-afspraken neergezet als het gaat om te bouwen aangepaste woningen.

In de WOONvisie wordt uitgebreid aandacht besteed aan de ontwikkeling van woonservicezones, waarin de gehandicapte inwoners ook een plek dienen te krijgen. In het uitvoeringsschema van de woonvisie is opgenomen dat er afspraken gemaakt moeten worden over de toepassing van het label 'Woonkeur' bij nieuwbouw, het keurmerk 'Veilig wonen', zowel bij woningen als waar mogelijk bij de woonomgeving, Bruikbaarheid, Toegankelijkheid en Bereikbaarheid in de woonomgeving en woningen/gebouwen, Duurzaam Bouwen bij nieuwbouw en toepassing van Domotica bij nieuwbouw. Deze keurmerken zijn ook geschikt voor de huisvesting van gehandicapten.

RELEVANTE ONDERZOEKEN BINNEN DE GEMEENTE VALKENSWAARD

Naast bestaand beleid zijn er ook enkele onderzoeken te vermelden die relevante gegevens hebben opgeleverd voor de doelgroep gehandicapten.

Bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid, quick-scanonderzoek naar BTB van openbare gebouwen door het Platform Gehandicaptenbeleid Valkenswaard, voorjaar 1999

In het voorjaar van 1999 is door het bestuur van het platform een onderzoeksrapport van 13 Openbare gebouwen aangeboden aan het gemeentebestuur, te weten het gemeentehuis, trouwzaal Weerderhuis, aula van begraafplaats de Sil, zwembad de Wedert, sporthal en sociaal centrum 'de Belleman', buurtgebouw de Horizon, sporthal Amundsenshal, ouderensociëteit Kromstraat, buurthuis St. Jozef, buurthuis de Hijskraan, huiskamer t' Pumpke, buurtgebouw D'n Ark en Cultuur Historisch Museum. Deze dertien gebouwen zijn door middel van een quickscan-onderzoek getoetst op bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid door de BTB-werkgroep die ressorteert onder het platform gehandicaptenbeleid.

Als basis zijn daarbij gebruikt de uitgangspunten, zoals die zijn vastgelegd door de Federatie Nederlandse Gehandicaptenraad ten behoeve van het Internationaal Toegankelijkheidssymbool (ITS).

BTB-rapportage; infrastructuur en route voor mensen met een lichamelijke functiebeperking gemeente Valkenswaard, oktober 2002

Er is een rapportage gemaakt inzake BTB. (Bereikbaarheid, Toegankelijkheid, Bruikbaarheid) In deze rapportage zijn een zestal routes nader bekeken. Deze routes betreffen doorgaande routes in het openbaar gebied.

Route A: Dommelseweg richting Dommelen

Route B: Winkelcentrum de Belleman e.o.

Route C: Het Hofnarterrein, Markt en Verzetstrijdersplein e.o.

Route D: Luikerweg/Antwerpsebaan – Markt e.o.

Route E: Weteringstraat – Verzetstrijdersplein e.o.

Route F: Het gebied omsloten door Carolusdreef, Europalaan, Leenderweg en de Waalreseweg m.u.v. het winkelgebied.

Deze routes zijn getoetst aan de hand van normen die gelden voor de stedelijke inrichting volgens het 'Handboek voor Toegankelijkheid', 4^e druk, Aanbevelingen

Verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom, TNO-rapport ; De waarneming van geleidelijnen en markeringen. Uitgegaan is van integrale toegankelijkheid; dit houdt in voor iedereen, onafhankelijk en gelijkwaardig. Rekening is gehouden met beperkingen op het gebied van zien, horen, tasten en verplaatsen. Dit onderzoek is gedaan ten behoeve van mensen met een functiebeperking en ouderen en is in opdracht van de gemeente, in samenwerking met Stichting Platform Gehandicaptenbeleid Valkenswaard, uitgevoerd. De aandachtspunten die in dit rapport zijn opgenomen dienen nog voor een deel te worden uitgevoerd.

Enquête leefbaarheid en veiligheid in Valkenswaard, 2004

In 2004 is er een aselecte steekproef op wijkniveau gedaan naar de mening van de inwoners van Valkenswaard over leefbaarheid en veiligheid in hun gemeente en wijken. Gevraagd is naar de tevredenheid over voorzieningen voor jeugd, fysiek zwakkeren, voorzieningen in de openbare ruimte en overige voorzieningen (winkels, bibliotheek, openbaar vervoer). Vier voorzieningen springen er enigszins uit: de bevolking in alle wijken is matig tevreden over de parkeervoorzieningen en het openbaar vervoer en nog minder te spreken over voorzieningen voor gehandicapten en voor jongeren. In Borkel en Schaft is men zelfs slecht te spreken over voorzieningen voor gehandicapten, winkels en openbaar vervoer. Bij de prioriteitsstelling wordt de problematiek van gehandicapten slechts als laatste genoemd. Deze problematiek scoort slechts 2% op het totaal aantal genoemde onderwerpen. Vandaar dat dit onderwerp niet in de prioriteitenlijst terecht is gekomen bij de aanpak van wijkproblemen.

Blijvend thuis in eigen huis (BTEH), evaluatierapport, januari 2004

Het project BTEH is gericht op oudere woningbezitters die zelf een woning bewonen en betreft het opplussen van woningen voor de koopsector. Opplussen is het beter geschikt maken van de woning voor bewoning door ouderen. Dit is een verantwoordelijkheid voor de eigenaar van de woning. Veel ouderen willen graag zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde omgeving blijven wonen. Dit rapport kan voor een deel ook van toepassing worden verklaard voor de gehandicapte inwoners, zij het dat de aanpassingen wellicht hier en daar zullen afwijken.

Ouderenproof: Valkenswaard langs de meetlat 2004

De provinciale pilot 'Ouderenproof' heeft in Valkenswaard de werktitel Valkenswaard langs de meetlat gekregen. In de pilot zijn legio aanbevelingen gedaan om Valkenswaard geschikt te maken voor het groot aantal vergrijzende inwoners. Er zijn twaalf aanbevelingen gedaan

die in meer of mindere mate ook van toepassing zijn op de doelgroep gehandicapten. Genoemd kunnen worden: ontwikkeling van één loket, het opzetten van bemoeizorg, arbeidsbureau (senioren), preventieproject, verbrede woonservicezones, bouwgeschikte woningen, ondersteuning mantelzorg, bejegening en communicatie, infrastructuur, veiligheid en verkeer, aanbod sociaal-culturele activiteiten, functie welzijnswerk.

Tevredenheidsonderzoek vervoer door Platform Gehandicaptenbeleid Valkenswaard, 2000

In 2000 is er door het Platform Gehandicaptenbeleid Valkenswaard een onderzoek gehouden onder 750 gehandicapten, waarvan er 376 zijn geretourneerd. De belangrijkste conclusies waren:

De tevredenheid ten aanzien van de eigen vervoerssituatie wordt bepaald door drie factoren:

- de mate waarin men zich bij het vervoer onafhankelijk voelt
- de vrijheid die men heeft in elke situatie het meest geschikte vervoermiddel te kunnen gebruiken
- de soort en de kwaliteit van de geboden hulp

Opmerkingen van respondenten in de enquête wijzen erop dat bezitters van een scootmobiel en andere vervoermiddelen zich in het verkeer uiterst onzeker voelen. Het gevolg is dat deze vervoermiddelen soms niet worden gebruikt. Kennelijk is de instructie onvoldoende.

Toekenning van het recht op CVV en alle overige middelen van vervoer vereist een strikt individuele benadering.

Enquête behoefte sport- en bewegingsactiviteiten Stichting Welzijn en platform, 2004

In september 2004 heeft het platform in samenwerking met Paladijn een enquête gehouden over de behoefte aan sport- en bewegingsactiviteiten voor mensen met een functiebeperking of chronische aandoening in Valkenswaard en omgeving.

Van de 900 uitgezette exemplaren zijn er 81 enquêtes geretourneerd en teven geschikt bevonden voor verwerking. Relevante uitkomsten waren dat de meeste gehandicapten die aan sport doen, vaak meerdere sporten beoefenen, er behoefte is aan (verbeterde) informatie in de vorm van een brochure, een centraal informatiepunt en een sportmakelaar. Als gehandicapte heeft men veelal specifieke wensen, die vaak op eenvoudige wijze te realiseren zijn.

Problemen die hierbij ondervonden worden zijn het vinden van een begeleider en een geschikt vloeroppervlak / toegankelijkheid. Andere sportwensen zijn afhankelijk van een vereniging die een groep of team wil starten.

Pilot handicaproof; Valkenswaard onbeperkt, PON/POG en gemeente Valkenswaard, oktober 2005

De gemeente Valkenswaard heeft zich in 2004 opgegeven bij de provincie Noord-Brabant als pilotgemeente voor het project 'handicaproof en verder'. Dit project is een vervolg op het project ouderenproof. In Valkenswaard werd handicaproof geen goede benaming gevonden. De Valkenswaardse pilot heeft de naam 'Valkenswaard onbeperkt' gekregen. Op 1 en 8 oktober 2005 zijn er vier ontmoetingen georganiseerd voor drie leeftijdscategorieën (0-25 jaar, 25-45 jaar en 45 jaar en ouder) en de mantelzorgers. Tijdens deze ontmoetingen hebben alle deelnemers aan kunnen geven wat ze goed en minder goed vonden gaan in Valkenswaard ten aanzien van hun leven als gehandicapte inwoner. Hieruit is een schat aan informatie verkregen. Verwezen wordt naar het rapport 'Valkenswaard Onbeperkt'. De gewenste situatie in de beleidsnotitie is voor een belangrijk deel gebaseerd op de resultaten van de pilot. Op 25 oktober 2005 is een afsluitende bijeenkomst georganiseerd, waaruit bleek dat de pilot een zeer geslaagd experiment is geweest, dat voor herhaling vatbaar is. De belangrijkste thema's voortkomend uit de ontmoetingsbijeenkomsten zijn:

Bijeenkomst tot 25 jaar:

- Arbeid, met name de reïntegratie van mensen met een handicap. Er is behoefte aan specifieke begeleiding;
- vervoer: het halen en brengen gebeurt niet volgens afgesproken tijden. Hierdoor ontstaan ontoelaatbare wachttijden;
- recreatie/vrije tijd/sport: onduidelijkheid over mogelijkheden in het kader van de Wvg en subsidieregelingen. Mogelijkheden van sport in regulier verband worden als beperkt ervaren;
- wonen: er zijn weinig mogelijkheden voor starters met een handicap.

Bijeenkomst 25 – 45 jaar:

- (Starters)woningen: beperkte mogelijkheden voor mensen met een handicap die zelfstandig willen wonen;
- vervoer en parkeren: vervoersmogelijkheden sluiten niet aan bij wensen ten aanzien van afspraken;
- Wvg: onduidelijkheid over regelgeving en mogelijkheden. Procedures duren lang;
- arbeid: mogelijkheden voor mensen met lichte handicaps moeten verruimd worden. Ook meer mogelijkheden gewenst voor vrijwilligerswerk;
- informatie: behoefte aan een inloopcentrum en een informatieloket.

Bijeenkomsten 45+:

- Wonen: weinig mogelijkheden voor starters, aanpassingen gewenst;
- Wvg: procedures zijn ingewikkeld en traag. Tegenstrijdige informatie;
- parkeren: moeilijk voor (vervoerders) mensen met handicap. Te weinig plaatsen en te duur;
- scootmobielen: onvrede over gemeentelijk beleid: kosten, waarom geen hergebruik en waarom snelheidsbeperking?;
- toegankelijkheid: drempels, openbare toiletten, ontmoetingsmogelijkheden.

Mantelzorgers:

- Respijtzorg: er is behoefte aan ontlasting van mantelzorgers;
- ondersteuning: mantelzorgadviseur, contact lotgenoten, informatiepunt;
- arbeid het combineren van een baan met het verlenen van mantelzorg is een zware opgave.

BIJLAGE 7

AANPASBAAR BOUWEN IN NEDERLAND

Nieuwbouw

De grootschalige ontwikkeling van levensloopbestendige/levensloopgeschikte woningen begon in 1984 binnen de corporatiebranche. De Nationale Woningraad (voorloper van Aedes) startte met 40 woningcorporaties het experiment aanpasbaar bouwen, gericht op de nieuwbouw. Uitgangspunt was dat basiseisen die verband houden met fysieke handicaps standaard moeten worden toegepast (bredere deuren, voldoende ruimte op strategische plaatsen, voorzieningen op de juiste hoogte). Daardoor zijn woningen direct al grotendeels bruikbaar voor mensen met een handicap. Met geringe investeringen kunnen ze verder worden aangepast aan veranderende fysieke mogelijkheden van de bewoners. Deze benadering maakt ingrijpende aanpassingen grotendeels overbodig. De eisen voor aanpasbaar bouwen werden integraal overgenomen in het Handboek voor Toegankelijkheid.

Bouwbesluit

Op 1 juli 1997 werden vijf basiseisen van aanpasbaar bouwen opgenomen in het Bouwbesluit, dat geldt voor alle woningen in Nederland: lage drempels, brede deuren, rolstoelbezoekbaar toilet, bredere galerijen, ruimte reserveren voor een lift bij 2 tot 4 verdiepingen (daarboven is de lift al verplicht).

WoonKeur

Begin jaren negentig introduceerden de ouderenbonden het begrip 'levensloopbestendig bouwen'. De eisen werden uitgewerkt voor het Handboek Seniorenlabel, dat nu niet meer bestaat: de eisen zijn grotendeels overgenomen in het Handboek WoonKeur. In 1998 werden eisen voor bezoekbaarheid en aanpasbaarheid opgenomen in het Handboek voor het certificaat WoonKeur, dat verschillende eisenpakketten combineerde (eisen voor aanpasbaar bouwen uit het Handboek voor toegankelijkheid, Seniorenlabel, Politiekeurmerk veilig wonen en het Handboek Woningkwaliteit van de vrouwenadviescommissies). De bijbehorende normen werden in 1999 vastgelegd op een NEN-normblad.

Handboek BuitenGewoon Wonen

Het Handboek BuitenGewoon Wonen, dat in 2001 verscheen, bevat de eisen die verband houden met verstandelijke en cognitieve handicaps (24-uurs begeleiding) en de eisen die verband houden met zorginfrastructuur voor groepswonen (verdere informatie over dit handboek bij het thema kleinschalig wonen).

Bestaande woningen

Het verbeteren van bestaande woningen voor ouderen en mensen met een handicap wordt populair aangeduid als 'Opplussen'. Samen met de woningcorporaties ontwikkelde de Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting (SEV) het Handboek Opplussen. De eisen gaan minder ver dan die voor nieuwbouw omdat geen rekening wordt gehouden met rolstoelgebruik. Ook bij opplussen gaat het om collectieve maatregelen, die voor een heel woningcomplex of een deel ervan worden getroffen. Dat kan gefaseerd gebeuren door alleen woningen die vrijkomen te verbeteren. Ook wordt er wel voor gekozen in een flat alleen de woningen aan één galerij op te plussen.

Certificaat Opplussen

Nadat de SEV stopte met het opplussen is in 2004 begonnen met het vastleggen van eisen voor het certificaat Opplussen. Het handboek met de eisen voor het certificaat Opplussen is

eind 2005 verschenen. De ontwikkeling van het certificaat wordt gefinancierd door het Ministerie van Volkshuisvesting, de provincie Overijssel en het Aedes-Arcares Kenniscentrum Wonen-Zorg.

Seniorenscore

Een instrument om te kunnen beoordelen of het zin heeft voor bepaalde woningcomplexen opplusplannen uit te werken is de 'Seniorenscore', ontwikkeld door SEV en de ouderenbonden.

BIJLAGE 8

Inhoudelijke wijzingen in de Wvg-Verordening 2005

Vervoersvoorzieningen

In zijn algemeenheid geldt voor vervoersvoorzieningen, dat de gehandicapte met de voorziening die hem geboden wordt in staat moet zijn om in aanvaardbare mate in de directe omgeving van zijn woning de sociale contacten te kunnen onderhouden en deel te nemen aan 'het leven van alledag'.

In de nieuwe Wvg-verordening is de bepaling opgenomen, dat een vervoersvoorziening anders dan CVV (Collectief Vraagafhankelijk Vervoer: voor de gemeente Valkenswaard is dat Taxibus) en een financiële tegemoetkoming in de kosten van vervoer, slechts wordt toegekend als een aangepaste fiets niet adequaat wordt geacht.

Dit betekent dat eerst wordt beoordeeld of de betrokkene nog in staat is om te fietsen op een algemeen gebruikelijke fiets, zoals een fiets met trapondersteuning, elo-bike, spartamet, een fiets met lage instap, tavarafiets en vergelijkbare fietsen; ook een fiets met hulpmotor en bromfiets worden hieronder begrepen. Onder een aangepaste fiets wordt onder meer verstaan een aanpassing aan de fiets, een driewiel fiets en een duofiets. Hiermee wordt een beperking gelegd op het verstrekken van onder meer een scootermobiel. De gemeente Valkenswaard verstrekt scootmobielen die 8 of 12 km/u kunnen rijden en een actieradius hebben van respectievelijk 30 en 45 kilometer. Dit betekent dat de snellere, duurdere 15 km-scootmobielen niet meer verstrekt worden.

Geen eigen bijdrage

In de periode tussen 1 januari 2004 en 1 februari 2005 hanteerde de gemeente de Regeling eigen bijdrage woningaanpassing. Cliënten moesten daardoor in bepaalde specifieke gevallen een eigen bijdrage betalen bij de aanpassing van hun woning.

Deze regeling heeft de gemeente echter meer geld gekost dan opgeleverd, omdat slechts zelden een eigen bijdrage kon worden opgelegd. De regeling had tot gevolg dat elke aanvrager privacygevoelige bewijsstukken moest overleggen. Voor het merendeel van de Wvg-gerechtigden was dat een zware en nodeloze belasting. De gemeente Valkenswaard heeft dan ook de eigen bijdrage op de Wvg-woonvoorzieningen geschrapt.

BIJLAGE 9

Beschrijving diverse wetgeving inzake inkomensbehoud en sociale zekerheid van de gehandicapte inwoners van Nederland

Wet Werk en Bijstand

De gemeente Valkenswaard heeft beleid geformuleerd dat uitwerking geeft aan de wet 'Werk en Bijstand'. De wet 'Werk en Bijstand' vormt het sluitstuk van de sociale zekerheid en is een inkomenswaarborg.

Bijzondere bijstand

De bijzondere bijstand is een voorziening voor minima. De bijzondere bijstand vergoedt bijzondere kosten die mensen niet uit het reguliere inkomen kunnen betalen op grond van individuele omstandigheden. Ook deze regeling geldt voor alle inwoners van Valkenswaard.

Bijdrage Maatschappelijke Participatie

De gemeente Valkenswaard kent een financiële regeling, die voor veel mensen van belang kan zijn. Het betreft de gemeentelijke bijdrage Maatschappelijke Participatie. Dat is een bijdrage van € 100,- per jaar per gezinlid (ook kinderen), die voortkomt uit het anti-armoedebeleid van de gemeente Valkenswaard

Wajong

Het UWV voert Wajong uit. Deze regeling is gericht op de doelgroep jong gehandicapten en is met name interessant voor werkgevers. Werkgevers die jong gehandicapten aannemen ontvangen hiervoor een subsidiebedrag.

PEMBA

De wet PEMBA brengt een differentiatie aan in de WAO. Het gevolg hiervan is dat hoe meer WAO-ers een werkgever in dienst heeft, hoe meer premie betaald moet worden door de werkgever. Deze wetgeving weerhoudt werkgevers eerder van risicogroepen, gezien de hoge kosten die dit met zich meebrengt.

Daarnaast geldt dat als een werkgever een werknemer in de WAO wil laten instromen, dit kosten met zich meebrengt gelijk aan vier maandsalarissen. Dit stimuleert werkgevers om (gedeeltelijk) arbeidsongeschikte werknemers anders te werk te stellen.

Het ziet er naar uit dat de wetgeving in de nabije toekomst gaat wijzigen. De kosten van het gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn, worden dan bij de werkgever neergelegd. Pas als iemand volledig arbeidsongeschikt is, wordt dit overgenomen door de uitvoeringsinstelling.

Wet REA

Vanaf 1 juli 1998 is de Wet Reïntegratie arbeidsgehandicapten (REA) van kracht. Met de Wet REA wil de overheid de kansen op de arbeidsmarkt voor mensen met een arbeidshandicap vergroten door verschillende voorzieningen aan te bieden om werk te vinden of te houden. Zo kan de overheid tegengaan dat mensen te lang buiten het arbeidsproces komen te staan.

De wet is er voor werknemers, voor werkgevers en voor zelfstandigen en wordt uitgevoerd door het Uitvoeringsinstelling Werknemersverzekeringen (UWV).

Iedereen die door een ziekte of een handicap minder kans heeft om werk te vinden of te houden, is arbeidsgehandicapt. Het kan gaan om een zichtbare beperking of een niet-zichtbare beperking zoals een chronische ziekte of langdurige overspannenheid.

Personen die tot de volgende doelgroep behoren, komen in aanmerking voor de voorzieningen van de Wet REA:

”Ontvangers van een arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van de Wet WAO, Waz of Wajong; personen die tot vijf jaar geleden een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvingen; personen die een voorziening voor behoud, herstel of bevordering van de arbeidsgeschiktheid ontvangen; personen die op de wachtlijst staan voor werk bij de sociale werkvoorziening, maar (nog) geen Wsw-baan hebben; personen die minder dan vijf jaar geleden voor de sociale werkvoorziening hebben gewerkt, maar na herbeoordeling niet meer onder de Wsw vallen; personen die niet tot één van de hierboven genoemde groepen behoren, maar waarbij na een medische keuring is vastgesteld dat er sprake is van een arbeidshandicap.“

Korte voorgeschiedenis De wet REA is voortgekomen uit 2 wetten, te weten de Wet Arbeid Gehandicapten (WAGW) en de Wet afschaffing malus en bevordering van reïntegratie (Wet Amber).

De WAGW verplichtte werkgevers een bepaald percentage ($\pm 3\%$) van hun werknemersbestand te laten bestaan uit gehandicapten en mensen die een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvingen. Wie het percentage haalde werd beloond, wie het niet haalde werd beboet.

De Wet Amber had hetzelfde doel, maar was wat milder: de boete (malus) werd afgeschaft en reïntegratie werd bevorderd door loonkostensubsidie, mogelijkheden tot proefplaatsing en scholing met behoud van uitkering.

Werkgevers maakten hiervan onvoldoende gebruik. Om de deelname aan het arbeidsproces door mensen met een arbeidshandicap te stimuleren zijn de mogelijkheden voor integratie van deze groep verder uitgebreid en eenvoudiger toepasbaar gemaakt. Deze (ver)nieuw(de) maatregelen zijn opgenomen in de Wet REA. De WAGW en de Wet amber zijn bij de inwerkingtreding van de Wet REA op 1 juli 1998 ingetrokken.

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)

Werk staat voorop in de WIA. De wet bevat prikkels om gedeeltelijk arbeidsgeschikten aan het werk te helpen en inkomensbescherming voor mensen die echt niet meer kunnen werken. Het kabinet heeft de WAO op 1 januari 2006 vervangen door de WIA. Met financiële prikkels worden werkgevers en werknemers gestimuleerd er alles aan te doen om gedeeltelijk arbeidsgeschikten aan het werk te helpen of te houden. Tegelijkertijd is er inkomensbescherming voor mensen die echt niet meer kunnen werken. Voor bestaande gevallen blijft de huidige WAO van kracht. De nieuwe wet legt het accent op wat mensen nog wel kunnen in plaats van wat zij niet meer kunnen. De wet bestaat uit twee delen: de Regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA) en de Regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsgeschikten (IVA).

WGA

Werkgevers moeten sinds 1 januari 2004 een werknemer bij ziekte gedurende twee jaar 70% van het loon doorbetalen. Aan het eind van het tweede ziektejaar beoordeelt het UWV of beide partijen er alles aan gedaan hebben om een gedeeltelijk arbeidsgeschikte aan het werk te houden of te krijgen. Als dat het geval is, heeft een gedeeltelijk arbeidsgeschikte (dat is iemand die minder dan 65% arbeidsgeschikt is) recht op een uitkering op grond van de WGA.

De WGA-regeling bevat financiële prikkels voor de werknemer en voor werkgevers:

- Werknemers worden gestimuleerd om (meer) te gaan werken, omdat het totale inkomen altijd stijgt naarmate iemand meer werkt.
- Werkgevers die een gedeeltelijk arbeidsgeschikte aan het werk helpen of houden, worden niet verplicht het loon door te betalen als de betrokkene binnen vijf jaar

opnieuw ziek wordt (no-riskpolis). Het UWV neemt in dat geval de loondoorbetaling over.

- Een werkgever krijgt korting op de premies voor de sociale verzekeringen als hij een gedeeltelijk arbeidsgeschikte in dienst neemt of houdt.
- De premie voor de werkgever gaat omlaag naarmate een gedeeltelijk arbeidsgeschikte werknemer meer werkt, maar de premie kan ook stijgen als iemand juist minder gaat werken.

Volgens de WGA krijgt een gedeeltelijk arbeidsgeschikte eerst een uitkering die is gebaseerd op het laatstverdiende loon. Daarna heeft iemand eventueel recht op een vervolguitkering. In de vervolguitkering wordt een onderscheid gemaakt tussen gedeeltelijk arbeidsgeschikten die werken en die niet werken.

Een gedeeltelijk arbeidsgeschikte die niet of niet voldoende werkt, heeft recht op een vervolguitkering van 70% van het minimumloon vermenigvuldigd met het arbeidsongeschiktheidspercentage.

Iemand die werkt, krijgt een loonaanvulling van 70% van het verschil tussen het laatstverdiende loon en het met werken verdiende loon. Daarvoor moet wel voldoende worden gewerkt. Op die manier is het altijd lonend om (meer) te werken.

IVA

Voor mensen die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn, is werkhervatting niet aan de orde. Een werknemer is volledig en duurzaam arbeidsongeschikt als hij niet meer dan 20% van zijn laatstverdiende loon kan verdienen en hij ook niet meer beter kan worden. Deze mensen kunnen een beroep doen op de IVA. Die bestaat uit een uitkering die is gebaseerd op het laatstverdiende loon (tot een maximum van 70% van het dagloon) en daarna een vervolguitkering (70% van het minimumloon, verhoogd met een bedrag dat toeneemt naarmate iemand langer heeft gewerkt). Mensen die tijdelijk - dus niet duurzaam - volledig arbeidsongeschikt zijn vallen onder de WGA-regeling voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten. Zij krijgen een uitkering van 70% van hun oude loon zolang ze volledig arbeidsongeschikt zijn. Werknemers die minder dan 35% loonverlies lijden, vallen niet onder de regeling voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten, maar blijven zo veel mogelijk in dienst van de werkgever.

BIJLAGE 10

Uitwerking sportmogelijkheden, recreatie en vrije tijd

De Valkenswaardse Gehandicapten Sport en Recreatie Vereniging ontvangt een subsidie ten behoeve van jeugdsport op basis van het aantal jeugdleden tot 17 jaar en een vast bedrag.

Zwemclub de Dolfijnen is een activiteit van VOGG Valkenswaard. De Zwemclub is bedoeld voor mensen met een verstandelijke handicap.

De VOGG wordt ondersteund door MEE bij (de opzet van nieuwe) sportactiviteiten.

De Wedert Exploitatie (Wedex) biedt op diverse plaatsen in Eindhoven en omgeving zweminstructie aan kinderen en volwassenen met een functiebeperking (zowel verstandelijk als lichamelijk). Er is ook ervaring met kinderen met autistische stoornissen. De zwemlocaties zijn o.a.: zwembad de Wedert in Valkenswaard, zwembad de Berkt in Veldhoven en het zwembad van de Mytylschool in Eindhoven. De Wedert heeft een eigen lesprogramma ontwikkeld dat berust op een individueel lessysteem. Dat wil zeggen dat de vorderingen van de leerling niet afhankelijk zijn van anderen in de lesgroep. De hoofddoelstelling is het vergroten van de zelfredzaamheid in het water. Natuurlijk streven we naar het behalen van een zwemdiploma, maar dat is niet het eerste doel. Plezier en het aanbieden van aangepaste oefenstof, die ook de motorische vaardigheden verbetert, staan voorop.

In het dorpshuis van Borkel & Schaft is er wekelijks rolstoeldansen. Onder leiding van een gediplomeerd dansinstructeur wordt de techniek van het rolstoeldansen geleerd. Alle dansen die er zijn kunnen worden geleerd, van in-line tot volksdans en alles er tussen in. Iedereen die in een rolstoel zit kan meedoen. Twee rolstoelgebruikers kunnen samen dansen, maar het meeste komt voor dat een rolstoeldanser met een staande danser danst.

Een groep van Valkenswaardse inwoners heeft een scootmobielclub opgericht, onder auspiciën van het Platform Gehandicaptenbeleid. Recentelijk zijn met veel succes enkele scootmobieltochten gehouden.

Onder de vleugels van het “Platform Gehandicaptenbeleid” moet er nu een speciale club komen.

De bedoeling is om regelmatig eenvoudige tochten te houden en voorlichtingsbijeenkomsten over verkeersveiligheid en het technische gebruik van de scootmobiel.

Dagbestedingscentrum De Biezenrijt, Meare

De Biezenrijt is een dagbestedingscentrum (DBC) voor volwassenen met een verstandelijke of meervoudige beperking. De Biezenrijt is een onderdeel van Meare. Voor iedere cliënt die dat wenst is volledige dagbesteding beschikbaar, waarbij gezocht wordt naar aansluiting bij vormen van dagbesteding in de samenleving. Er bestaan verschillende soorten dagbesteding: van creatieve tot meer arbeidsmatige activiteiten. Indien nodig, zijn er ook meer beschutte mogelijkheden binnen Meare. Dagbesteding vindt plaats op werkdagen in het dagbestedingscentrum en binnen diverse werkprojecten. Een voorbeeld van dagbesteding is

het ondersteunen van het Valkenswaardse bloemencorso. Cliënten helpen mee met plukken en schoffelen van de dahlia's en velden.

Activiteiten buurtcentrum De Hijskraan, 't Gegraaf

De Friday Night Specials is een volksdansgroep voor mensen met een verstandelijke handicap van alle leeftijden. De groep komt bij elkaar in Buurthuis De Hijskraan in Valkenswaard.

De Kinderclub van Buurthuis De Hijskraan is bedoeld voor kinderen vanaf 4 jaar die de basisschool bezoeken en voor kinderen met een verstandelijke beperking die van knutselen houden. Het knutselen bestaat uit knippen, plakken, verven, figuurzagen etc., onder leiding van een aantal vrijwilligers.

Speel-othek

Naast georganiseerde vrijetijdsbesteding vindt ieder kind het fijn om te spelen. Spelen biedt kinderen de mogelijkheid zich uit te leven, hun fantasie kwijt te kunnen en alvast vaardigheden te oefenen voor later. Hoewel voor kinderen met een beperking in principe geen ander spelmateriaal nodig is dan voor andere kinderen, kan het soms lastig zijn geschikt speelgoed te vinden. Dat is bijvoorbeeld het geval als uw kind het speelgoed niet goed kan vasthouden, omdat zijn handen niet goed functioneren of als hij niet overal bij of in kan, omdat hij in een rolstoel zit. Er zijn organisaties en leveranciers waar aangepast speelgoed verkrijgbaar is, zoals een speel-othek.

Ontspanningsactiviteiten VOGG

Ontspanningsclub De Uitlaat is een club van VOGG Valkenswaard e.o. Op verschillende dagen en tijdstippen worden er activiteiten georganiseerd voor kinderen vanaf 14 jaar met een verstandelijke beperking (verschillend niveau). De ontspanningsclub heeft een eigen ruimte binnen Cultureel Centrum De Hofnar in Valkenswaard.

VOGG organiseert kooklessen in Valkenswaard en jaarlijks terugkomende evenementen zoals de carnavalsviering met ouders, verwanten en kinderen en 'De Kempen vakantiecamp'.

Twee keer per maand is er eetcafé in cultureel centrum De Hofnar.

Disco D'n Opkikker is een activiteit van VOGG Valkenswaard e.o. Elke maand wordt er op zaterdag een disco-avond gehouden in Zaal Lugano in Valkenswaard.

Disco D'n Opkikker is bedoeld voor mensen met een verstandelijke handicap vanaf 16 jaar, die in staat zijn zonder externe begeleiding deel te nemen aan de disco-avond.

Scouting

Scoutinggroep Dick van Toor heeft een speltak voor kinderen met een verstandelijke handicap in de leeftijd van 10 t/m 16 jaar (MLK/ZMLK): de Blauwe Vogels. Deze groep draait met een wat aangepast programma mee binnen de gewone scouting.

Centrum voor Muziek en Dans

Kinderen met een licht verstandelijke beperking van 10 tot 15 jaar, kunnen vanaf september 2004 elke donderdagavond deelnemen aan muzikale vorming.

Activiteiten CARA vereniging

Cara Vereniging Valkenswaard/De Kempen werkt voor mensen met CARA (Chronische Aspecifieke Respiratoire Aandoeningen) en/of hun partner. Onder de ziekten aan de ademhalingsorganen vallen astma, bronchitis en longemfyseem. Tegenwoordig maakt men

onderscheid in de term COPD waaronder chronische bronchitis of longemfyseem vallen, met als voornaamste oorzaak roken. Daarnaast wordt de term astma gehanteerd, waar de oorzaak in aanleg/erfelijkheid te vinden is.

Doelstelling: Mensen met CARA bij elkaar brengen en hen de gelegenheid geven zowel positieve als negatieve ervaringen uit te wisselen.

Activiteiten: het organiseren van gespreksavonden, thema-avonden en van een ontspannings/feestavond, daarnaast het geven van voorlichting. Het organiseren van zwemactiviteiten voor kinderen met CARA is met ingang van juni 2003 komen te vervallen.

Activiteiten Hart- en Vaatpatiënten

De Belangenvereniging Hart- en Vaatpatiënten behartigt in de regio Eindhoven de belangen van hart- en vaatpatiënten en hun partners.

Activiteiten: patiëntenbegeleiding voor of na een medische ingreep, lotgenotencontact in de informatieve of recreatieve sfeer, het aanbieden van reanimatiecursussen voor eigen leden of voor belanghebbenden zoals sportorganisaties. Verder zijn er sport- en spelgroepen, zwemgroepen en is er sportief wandelen (in oprichting).

Activiteiten Doven- en slechthorenden

Dovenvereniging Kompas2000 is een ontspanningsvereniging die sociale, culturele en recreatieve activiteiten organiseert voor doven en slechthorenden van alle leeftijden in de regio Eindhoven e.o.

De thuishaven van Kompas2000 is het Westeindo-DOC gebouw in Eindhoven, maar er worden ook allerlei activiteiten buiten dit gebouw georganiseerd. Alle activiteiten worden opgenomen in een jaarprogramma. Activiteiten zijn o.a.: educatieve/culturele activiteiten zoals museum bezoek, excursies, voorlichting etc., sociale/recreatieve activiteiten zoals gezellige bijeenkomsten, spelletjes etc., Dutch-tennis, jeu de boules op midgetgolfbaan; andere buitenactiviteiten zoals fiets-, en wandeltochten, gym etc.

BIJLAGE 11

De agenda 22 methode; vragen bij de 22 regels

REGEL 1

Bevorderen van bewustwording

Regel 1:1

- Hoe verspreidt de gemeente informatie over haar voorzieningen voor mensen met een functiebeperking?
- Is de informatie toegankelijk voor mensen met elk soort functiebeperking?
- Is de informatie toereikend, in die zin dat alle mensen met functiebeperkingen volledig geïnformeerd worden over hun rechten en mogelijkheden?

Regel 1:2

- Wat doet de gemeente om de informatie te verspreiden dat mensen met functiebeperkingen burgers zijn met dezelfde rechten en plichten als ieder ander?

Regel 1:3

- Wat doet de gemeente om de media te stimuleren personen met functiebeperkingen te beschrijven in positieve termen?

Regel 1:6

- Hoe spoort de gemeente ondernemingen in de private sector aan om bij al hun activiteiten rekening te houden met mensen met een functiebeperking?

Regel 1:7

- Wat doet de gemeente om de mensen met een functiebeperking zélf er zich bewust van te maken dat zij rechten en mogelijkheden hebben?

Regel 1:9

- Bevatten de trainingsprogramma's voor alle medewerkers van de gemeente ook bewustwordingsbevorderende maatregelen?

REGEL 2

Gezondheidszorg

Regel 2:1

- Heeft de gemeente actieprogramma's voor vroegtijdige signalering, vaststelling en behandeling van functiestoornissen?

Regel 2:2

- Welke opleidingsmogelijkheden zijn er voor personeel in de zorg voor de onderkenning van stoornissen en de doorverwijzing naar de juiste behandeling?

Regel 2:4

- Krijgt personeel in verpleging en verzorging voldoende gelegenheid om zich op de hoogte te stellen van (technologische) ontwikkelingen op het vakgebied?

Regel 2:6

- Hoe verzekert de gemeente mensen met functiebeperkingen van toegang tot alle behandelingen en geneesmiddelen die zij nodig hebben?

REGEL 3**Revalidatie en Reïntegratie****Regel 3:1**

- Heeft de gemeente eigen revalidatie- en reïntegratieprogramma's voor verschillende groepen van mensen met een functiebeperking?

Regel 3:2

- Welke programma's bestaan er voor mensen met verschillende functiebeperkingen?

Regel 3:3

- Komen de programma's overeen met de behoeften? Zo niet: wat ontbreekt?

Regel 3:4

- Welke mogelijkheden zijn er voor mensen met functiebeperkingen en hun familie om deel te nemen aan het ontwikkelen en opzetten van begeleidingsprogramma's die hen zelf betreffen?

Regel 3:6

- Worden mensen met een functiebeperking en hun familie aangemoedigd een actieve rol te spelen in begeleidingsprogramma's voor anderen, bijvoorbeeld als leraar, trainer of raadgever?

Regel 3:7

- Worden de belangenbelangenorganisaties van mensen met een functiebeperking geraadpleegd bij de formulering of evaluatie van revalidatie- en reïntegratieprogramma's?

REGEL 4**Ondersteunende diensten en voorzieningen****Regel 4:1**

- Biedt de gemeente de benodigde ondersteuning voor mensen met een functiebeperking als het gaat om:
 - hulpmiddelen?
 - persoonlijke assistentie?
 - tolkdiensten?

Regel 4:4

- Staan de diensten gratis ter beschikking aan de gebruiker?

REGEL 5

Toegankelijkheid

Regel 5:1

- Heeft de gemeente een actieprogramma om systematisch de fysieke omgeving - binnen én buiten - toegankelijk te maken voor iedereen, bijvoorbeeld in/bij:
 - woonhuizen?
 - andere gebouwen?
 - openbaar vervoer?
 - straten en wegen?
 - andere buitenlokaties?

Regel 5:2

- Hebben personen die professioneel betrokken zijn bij ontwerp en aanleg van de fysieke omgeving de mogelijkheid zich te informeren over ontwikkelingen in veranderend beleid en maatregelen om toegankelijkheid te realiseren?

Regel 5:3

- Wordt bij ontwerp en aanleg van de fysieke omgeving vanaf het eerste begin ook rekening gehouden met de eisen voor toegankelijkheid voor alle groepen van mensen met functiebeperkingen?

Regel 5:4

- Worden belangenorganisaties van mensen met functiebeperkingen geraadpleegd bij:
 - de ontwikkeling van voorschriften en normen voor toegankelijkheid?
 - de planning van bouwprojecten?

Regel 5:5

- Is de informatie die de overheid verstrekt over diagnose, rechten, beschikbare diensten en programma's toegankelijk voor:
 - alle mensen met een functiebeperking?
 - hun familie?
 - hun vertegenwoordigers?

Regel 5:6

- Welke strategieën zijn in gebruik voor het toegankelijk maken van informatiediensten en documentatie voor:
 - blinden en slechtzienden?
 - doofblinden?
 - doven en slechthorenden?
 - verstandelijk gehandicapten?
 - dyslectische personen?
- Zijn de genomen maatregelen in overeenstemming met de behoeften?

Regel 5:7

- Hoe krijgen dove en slechthorende kinderen tijdens hun leerperiode toegang tot les in gebarentaal?
- Helpt de overheid de ouders om les te krijgen in gebarentaal?
- Weet de gemeente hoeveel dove, doofblinde of slechthorende burgers tolkdiensten nodig hebben?

- Zijn er tolken voor iedereen die hen nodig heeft?

Regel 5:9

- Hoe controleert de gemeente de toegankelijkheid van televisie, radio en kranten voor:
 - visueel gehandicapten?
 - doofblinden?
 - doven en slechthorenden?
 - verstandelijk gehandicapten?
 - dyslectische personen?

Regel 5:10

- Wordt met aspecten van toegankelijkheid voor alle groepen vanaf het begin rekening gehouden bij de opbouw van nieuwe in computers opgeslagen informatie- en dienstensystemen?
- Als dit niet zo is: worden bestaande systemen dan aangepast zodat ze toegankelijk zijn voor mensen met een functiebeperking?

Regel 5:11

- Wordt de mening van belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking gevraagd vóór de ontwikkeling van nieuwe informatiediensten?

REGEL 6

Onderwijs

Regel 6:1

- Waarborgt de gemeente de integratie van mensen met een functiebeperking in de onderwijsomgeving?
- Is dit onderwijs opgenomen in de gebruikelijke onderwijsplanning, de ontwikkeling van lesprogramma's en de schoolorganisatie?

Regel 6:2

- Zijn er voorzieningen om het onderwijs toegankelijk te maken zoals:
 - gebarentolken?
 - andere ondersteunende voorzieningen?
 - protocollen voor het toegankelijk maken van het onderwijs voor iedereen?

Regel 6:3

- Hoe zijn ouderverenigingen en belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking betrokken bij het onderwijssysteem?

Regel 6:6

- Heeft de gemeente een beleid geformuleerd voor onderwijs in reguliere scholen?
- Zijn er mogelijkheden voor flexibele toevoeging en aanpassing van lesprogramma's?
- Zijn er voorzieningen voor extra leermiddelen, bijscholing en voorlichting van docenten en onderwijsassistenten?

Regel 6:8

- Bestaat er speciaal onderwijs voor diegenen aan wie het reguliere onderwijs geen adequate voorzieningen kan bieden?
- Is de kwaliteit van dat onderwijs gelijkwaardig aan ander onderwijs?

Regel 6:9

- Zijn er speciale scholen voor doven/slechthorenden en doofblinden die onderwijs in gebarentaal nodig hebben?
- Indien dit niet het geval is: hoe wordt dan in de behoeften van deze leerlingen voorzien?

REGEL 7**Werkgelegenheid****Regel 7:2**

- Wat doet de gemeente om integratie van mensen met een functiebeperking op de arbeidsmarkt te bevorderen?

Regel 7:3

- Hoeveel mensen heeft de gemeente in dienst? Hoeveel daarvan hebben een functiebeperking?
- Hebben sociale werkplaatsen van de gemeente een plan van aanpak om deze toegankelijk te maken voor mensen met een functiebeperking?
- Zo ja, welke maatregelen bevatten die plannen inzake:
 - bevordering van het gebruik van ondersteunende diensten?
 - aanpassing van werktijden aan individuele behoeften (bijvoorbeeld flexibele werktijden, parttime- en duobanen)?
 - verbetering van omscholing?
 - andere punten?
- Zijn deze maatregelen al in werking getreden? Zijn zij doeltreffend?

Regel 7:4

- Wat doet de gemeente om de kennis en het inzicht van het publiek te bevorderen, om zo een negatieve houding en vooroordelen ten opzichte van werknemers met een functiebeperking weg te nemen?

Regel 7:5

- Wat doet de gemeente aan het scheppen van gunstige voorwaarden om zelf mensen met een functiebeperking in dienst te nemen?

Regel 7:6

- Wat zijn op dit moment de condities bij sociale werkplaatsen die onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen: hebben mensen met een functiebeperking dezelfde mogelijkheden als anderen met betrekking tot:
 - dienstverbanden?
 - promotiemogelijkheden?
 - salarisverhoging?
 - deelname aan trainingsprogramma's voor personeel?

Regel 7:7

- Welke mogelijkheden voor werkgelegenheid kan de gemeente bieden aan mensen met een functiebeperking die niet terecht kunnen op de reguliere arbeidsmarkt?

Regel 7:9

- Werkt de gemeente samen met de belangenorganisatiesbelangenorganisaties van mensen met een functiebeperking als het gaat om maatregelen op de werkvloer en de arbeidsmarkt voor mensen met beperkingen?

REGEL 8

Inkomensbehoud en sociale zekerheid

Regel 8:1

- In welke bijstand is voorzien voor mensen die door hun functiebeperking
 - tijdelijk hun inkomen kwijt zijn?
 - op hun inkomen gekort zijn?
 - werkgelegenheid is onthouden?
- Is de desbetreffende bijstand voor mensen met een functiebeperking voldoende om hen een gelijkwaardige levensstandaard te verschaffen?
- Een functiebeperking kan extra onkosten met zich mee brengen. Is met dit feit rekening gehouden bij het bepalen van de inkomensondersteuning?

Regel 8:3

- Welke bijstand is beschikbaar voor individuele personen die de mantelzorg op zich nemen voor iemand met een functiebeperking?

Regel 8:4

- Heeft de gemeente specifieke actieprogramma's om mensen met een functiebeperking aan te moedigen om werk te zoeken?
- Zo ja, voorzien deze programma's in voorlichting over
 - beroepskeuze?
 - omscholing?
 - vakopleiding?
 - tijdelijk inkomen?

REGEL 9

Gezinsleven en persoonlijke levenssfeer

Regel 9:1

- Stelt de gemeente mensen met een functiebeperking in staat om bij hun familie te wonen?
- Is er respijthulp voor mantelzorgers beschikbaar?

Regel 9:2

- Voorziet de gemeente in voorlichting en advisering van mensen met een functiebeperking die een gezin willen starten?

Regel 9:3

- Wat doet de gemeente aan het veranderen van een negatieve houding over huwelijk, seksualiteit en ouderschap jegens mensen met een functiebeperking?

Regel 9:4

- Kan de gemeente mensen met een functiebeperking informeren over het nemen van voorzorgsmaatregelen tegen seksuele en andere vormen van misbruik?

REGEL 10

Cultuur

Regel 10:1

- Kunnen mensen met een functiebeperking hun artistieke talenten ontwikkelen? Bij voorbeeld op het gebied van dans, muziek, literatuur, theater en andere artistieke activiteiten?
- Zijn culturele voorstellingen en diensten toegankelijk voor mensen met een functiebeperking?

Regel 10:2

- Is er informatie over het aanbod van culturele voorstellingen en diensten in:
 - theaters?
 - musea?
 - bioscopen?
 - bibliotheken?

Regel 10:3

- Zijn er speciale technische voorzieningen beschikbaar om literatuur, beeldende kunst, toneel en film toegankelijk te maken voor mensen met een functiebeperking?

REGEL 11

Sport en recreatie

Regel 11:1

- Zijn de activiteiten zelf zodanig toegankelijk dat mensen met een functiebeperking kunnen deelnemen aan sport en vrijetijdsbesteding?
- Zijn de sport- en recreatieprogramma's toegankelijk voor toeschouwers met een functiebeperking?

Regel 11:2

- Wat doet de gemeente om de plaatselijke toeristische attracties toegankelijk en aantrekkelijk te maken?

Regel 11:3

- Hoe ondersteunt de gemeente sportbeoefening door mensen met een functiebeperking?
- Krijgen mensen met een functiebeperking ondersteuning voor deelname aan nationale en internationale evenementen?

Regel 11:4

- Is er voor mensen met een functiebeperking ook sportinstructie en -training beschikbaar van hetzelfde kwaliteitsniveau als voor iedereen?

Regel 11:5

- Zijn de belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking geraadpleegd bij de ontwikkeling van activiteiten?

REGEL 12

Religie

Regel 12:1

- Wat doet de gemeente aan het toegankelijk maken van religieuze gebouwen en activiteiten voor mensen met een functiebeperking?

Regel 12:2

- Wat doet de gemeente aan het bevorderen van informatieverstrekking aan religieuze instanties en organisaties over de problematiek van functiebeperkingen?

Regel 12:3

- Wat doet de gemeente om religieuze lectuur toegankelijk te maken voor mensen met een zintuiglijke functiebeperking?

Regel 12:4

- Worden de belangenorganisaties geraadpleegd over de ontwikkeling van maatregelen voor een gelijkwaardige deelname aan religieuze activiteiten?

REGEL 13

Informatie en onderzoek

Regel 13:1

- Heeft de gemeente statistieken verzameld over, bijvoorbeeld:
 - de onderwijssituatie van leerlingen met een functiebeperking?
 - de werkomstandigheden van mensen met een functiebeperking?
 - arbeidsmogelijkheden voor mensen met een functiebeperking?
 - meerkosten die een beperking met zich meebrengen?
 - de invloed van bezuinigingsmaatregelen en toenemende financiële druk op mensen met een functiebeperking?

Regel 13:2

- Heeft de gemeente een databank met:
 - diverse groepen van mensen met een functiebeperking en hun specifieke behoeften?
 - de adressen van alle belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking?
 - voorzieningen en programma's voor mensen met een functiebeperking?

Regel 13:3

- Hoe ondersteunt de overheid onderzoek naar:
 - de invloed van sociale en economische omstandigheden op mensen met een functiebeperking en hun gezinsleden?
 - manieren waarop voorzieningen en ondersteunende diensten kunnen worden ontwikkeld?

Regel 13:5

- Bevordert de gemeente de werving van mensen met een functiebeperking voor het werken in gegevensverzameling en onderzoek over de problematiek van functiebeperkingen?

Regel 13:7

- Welke maatregelen neemt de gemeente om kennis en informatie over functiebeperking te verspreiden op politiek, ambtelijk en bestuurlijk niveau?

REGEL 14**Beleidsvorming en -planning****Regel 14:1**

- Heeft de gemeente een beleidsplan?
- Is dit gebaseerd op de VN Standaard Regels?
- Bevat het beleid concrete maatregelen inzake:
 - een tijdslijmiet voor de uitvoering van elke maatregel?
 - de verantwoordelijke uitvoerder?
 - financiële en andere middelen?

Regel 14:2

- Is het beleidsplan opgesteld in nauwe samenwerking met de belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking?
- Is in beleidsplannen van de gemeente vanaf het eerste moment rekening gehouden met mensen met een functiebeperking?

Regel 14:4

- Zijn er standaardlijsten om te controleren of er voor verschillen situaties maatregelen getroffen zijn voor toegankelijkheid?
- Zo ja, worden die lijsten dan ook gebruikt om actie te bevorderen?

REGEL 15**Wetgeving****Regel 15:2**

- Voldoet de gemeente aan de vigerende wetgeving voor mensen met een functiebeperking?
- Zo nee, is de gemeente daarop aangesproken en heeft zij actie ondernomen om ervoor te zorgen dat de situatie zich niet herhaalt?

REGEL 16**Economisch beleid****Regel 16:1**

- Zijn de uitgaven van de gemeente voor aanpassingen en andere hulpbronnen inzake mensen met een functiebeperking opgenomen in het normale budget dan wel apart begroot?

Regel 16:2

- Geeft de gemeente financiële ondersteuning aan projecten en andere ontwikkelingen die relevant zijn voor mensen met een functiebeperking?

Regel 16:4

- Heeft de gemeente een speciaal ontwikkelingsfonds voor de ondersteuning van proefprojecten en hulpprogramma's van lokale belangenorganisaties?

REGEL 17

Coördinatie van werkzaamheden**Regel 17:1**

- Heeft de gemeente een permanente commissie die vraagstukken over functiebeperkingen coördineert?

Regel 17:2

- Zo ja, hoe wordt die coördinatiecommissie samengesteld?

Regel 17:3

- Hoe zijn de belangenorganisaties van de mensen met functiebeperkingen vertegenwoordigd in de coördinatiecommissie?

Regel 17:4

- Welke financiële en andere middelen staan de coördinatiecommissie ter beschikking?

REGEL 18

Organisaties van mensen met functiebeperkingen**Regel 18:1**

- Hoe ondersteunt en bevordert de gemeente:
 - de oprichting van belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking?
 - al bestaande organisaties?
 - onderlinge samenwerking tussen zulke belangenorganisaties?

Regel 18:2

- Hoe werkt de gemeente nu samen met deze belangenorganisaties?

Regel 18:3

- Welke rol spelen de belangenorganisaties bij ondersteuning, dienstverlening, voorzieningen en andere maatregelen voor mensen met een functiebeperking? Zijn zij in de gelegenheid om:
 - behoeften en prioriteiten te aan te wijzen?
 - deel te nemen aan de planning van maatregelen?
 - invloed uit te oefenen op de uitvoering van het beleid?
 - deel te nemen aan evaluaties?
 - actief een bijdrage te leveren aan de bewustwording in de samenleving?

Regel 18:4

- Welke betekenis hebben belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking voor:
 - hun leden?
 - de samenleving?

Regel 18:5

- In hoeverre zijn deze belangenorganisaties vertegenwoordigd in de lokale bestuursorganen?

REGEL 19

Training van personeel

Regel 19.1

- Krijgen medewerkers van de gemeente die regelmatig in contact komen met mensen met een functiebeperking ook voorlichting en training op dit gebied?
- Zo ja, wat houdt die training in?
- Krijgen andere personeelsleden training op dit gebied?

Regel 19:3

- Worden mensen met een functiebeperking ingeschakeld als docenten, instructeurs of adviseurs in trainingsprogramma's voor gemeentelijk personeel?
- Worden deze trainingsprogramma's ontwikkeld in overleg met de belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking?

REGEL 20

Nationale controle op en evaluatie van beleidsprogramma's in het kader van de 22 Standaard Regels

Regel 20:1

- Hoe verloopt de evaluatie van beleids- en actieprogramma's voor mensen met een functiebeperking?
- Welke rol spelen de belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking bij de evaluatie van beleids- en actieprogramma's?
- Hoe en aan wie vindt de verspeiding van de resultaten van de evaluaties plaats?

Regel 20:5

- Zijn de procedures voor hoe en wanneer evaluatie van beleid en actieprogramma's voor mensen met een functiebeperking zal plaatsvinden vastgelegd in de plannen?

REGEL 21

Technische en economische samenwerking

Regel 21:1

- Welke financiële en andere middelen heeft de gemeente voor vluchtelingen en immigranten met een functiebeperking?
- Zijn de speciale behoeften van immigranten en vluchtelingen opgenomen in beleidsplannen en actieprogramma's voor mensen met een functiebeperking?

Regel 21:2

- Zijn in samenwerkings- of uitwisselingsprojecten tussen de overheid en ontwikkelingslanden, de vraagstukken betreffende mensen met een functiebeperking hiervan een onderdeel?

Regel 21:3

- Vindt er consultatie plaats van de belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking wanneer de overheid projecten in ontwikkelingslanden opzet voor mensen met een functiebeperking?

Regel 21:4

- Ondersteunt de overheid binnen projecten technische en economische samenwerking met ontwikkelingslanden de ontwikkeling van vaardigheden, talenten en mogelijkheden van mensen met een functiebeperking?

Regel 21:5

- Steunt de overheid de oprichting en versterking van belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking in andere landen door:
 - initiatieven te ondersteunen?
 - op andere wijzen?

Regel 21:6

- Bevatten samenwerkings- of uitwisselingsprojecten maatregelen om de kennis over functiebeperkingsvraagstukken van betrokken medewerkers te vergroten?

REGEL 22**Internationale samenwerking****Regel 22:2**

- Wanneer de gemeente internationaal samenwerkt, is de problematiek van mensen met functiebeperkingen dan ook opgenomen in:
 - onderhandelingen?
 - informatie-uitwisseling?
 - ontwikkelingsprogramma's?

Regel 22:3

- Hoe ondersteunt de overheid de internationale uitwisseling van kennis en ervaring tussen:
 - niet-regeringsgebonden organisaties (NGO's) inzake functiebeperkingsvraagstukken?
 - onderzoeksinstituten en individuele onderzoekers die zich richten op functiebeperkingsvraagstukken?
 - vertegenwoordigers van praktijkprogramma's en professionele beroepsgroepen?
 - belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking?
 - nationale coördinatiecommissies?

BIJLAGE 12 AFKORTINGENLIJST

van de belangrijkste en meest voorkomende afkortingen

BTB:

Bereikbaarheid

Toelichting:

Onder bereikbaarheid wordt de wijze verstaan waarop panden te bereiken zijn. Er wordt hierbij gekeken of er niveauverschillen zijn, of er verlagingen zijn in het troitoir en of er een invalidenparkeerplaats aanwezig is binnen vijftig meter van het gebouw?

Toegankelijkheid:

Toelichting:

Bij toegankelijkheid komen vragen aan de orde als: zijn er niveauverschillen bij het betreden van het gebouw, is er voldoende manoeuvreerruimte, is de doorgang breed genoeg, is de drempelhoogte akkoord en hoe is het met de openingskracht gesteld? Ook wordt onderzocht of de vloerbedekking geschikt is voor rolstoelgebruikers, of markeringen zijn aangebracht ten behoeve van slechtzienden en of de bel en brievenbus bereikbaar zijn.

Bruikbaarheid:

Toelichting:

Onder bruikbaarheid wordt de vraag verstaan of mensen met een handicap zich binnen zelfstandig kunnen redden. Mogen er ook blindengeleidehonden binnen? Zijn gangen en doorgangen voldoende breed, is er geen hoogpolige vloerbedekking toegepast, vormen deuren en drempels geen obstakel, zijn de nooduitgangen bereikbaar, bruikbaar en bedienbaar, is er goede verlichting en is de markering contrasterend? Bij de bruikbaarheid van een gebouw wordt ook gekeken of er, waar nodig, een voor rolstoelgebruikers bruikbaar bezoekerstoilet aanwezig is. Tevens wordt bekeken of er een kleedruimte beschikbaar is waar dit gewenst is. Zijn de toegangsdeuren naar deze ruimten voldoende breed? Hebben balies, kassa's, loketten en bars een verlaagd gedeelte en zijn ze onderrijdbaar? Tafels moeten onderrijdbaar zijn. Bij automaten moet bijvoorbeeld de muntgleuf op ten hoogste 120 cm zitten.

VG: een verstandelijke / cognitieve handicap

LG: een lichamelijke handicap

CZ: chronisch zieken

ZG: een visuele of auditieve handicap

ASS: een handicap als gevolg van Autisme Spectrum Stoornis

NAH: een handicap als gevolg van niet aangeboren hersenletsel

MG: wanneer er sprake is van combinaties spreken we over een meervoudige handicap

GGz: de chronische geestelijke gezondheidszorg

BIJLAGE 13

FORMAT UITVOERING ACTIEPUNTEN VAN HET INTEGRAAL GEHANDICAPTENBELEID

Datum:

Onderwerp actiepunt projectgroep:

Afbakening actiepunt:

Verwacht resultaat (doelstelling) op grond waarop geëvalueerd wordt/ welke gegevens dienen voor de evaluatie verzameld en geregistreerd te worden en door wie:

Wijze van participatie doelgroep:

Samenstelling projectgroep:

Naam voorzitter projectgroep:

Er wordt vanuit gegaan dat de aangewezen voorzitter van de projectgroep de 'linking pin' is richting de gemeente en het platform.

Beschikbaar budget:

Startdatum projectgroep:

(Tussentijdse) evaluatiedata projectgroep aan platform / platform aan gemeente:

Einddatum projectgroep:

Datum eindevaluatie:

Het project is pas gereed als het resultaat behaald is of als het resultaat, onderbouwd met redenen niet behaald kan worden. In het laatste geval dient te worden gezocht naar een acceptabel alternatief.